

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félre 14 korona. Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér. Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi munkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

A király kényszerít.

Budapest, augusztus 9.

Wekerle Sándor miniszterelnök mon-
dotta, hogy a kiegyezést meg kell kötni,
mert politikai és gazdasági érdekünk a
kiegyezés megkötése. Báró Beck Vladimir
osztrák miniszterelnök pedig kijelentette,
hogy Ausztria nem hajlandó ezután kiegye-
zést kötni csak azért, hogy kiegye-
zés legyen, ha Magyarország abban a
szerencsében akar részesülni, hogy
Ausztriával közös vámterülete lehessen,
fizesse meg annak az árát. És az osztrák
kormány sugalmazására a bécsi főújság
meg is írta, hogy a kiegyezés árát
Beckék a kvótának másfél százalékkal
való fölemelésében és a közös jegybank
szabadalmának egyelőre 1917-ig való
meghosszabbításában állapították meg.
Ezt a borsos árt, sok-sok millióról van
itt szó, Magyarországnak meg kell fizet-
nie, mert különben Ausztria megszünteti
a reciprocitást. Így ígérte ezt, mint
emlékezetes, báró Beck az osztrák kép-
viselőháznak.

Egész Ausztria tapsolt ennek a bátor
kijelentésnek, de tapsolt Magyarországnak
becsületesen függetlenségre törekvő része
is. Ausztria tapsolt, mert már a zsebé-
ben érezte az újabb milliókat, a becsü-
letes magyar pedig azt hitte, hogy a
magyar kormány ezt az árt sohasem
fogja a kiegyezésért megfizetni és tap-
solt az osztrák miniszterelnöknek, aki

rakényszeríti ily módon Magyarországra
a gazdasági önállóságot,

Mert valóban lehetetlennek tartotta
minden józan gondolkodású magyar em-
ber, hogy az a kormány amely a füg-
getlenségi pártra támaszkodik, lemond-
jon az önálló magyar jegybanknak
1910-ben való föllállításáról és ráadásul
még sok-sok millióval emelje a közös
kiadásoknak Magyarországra kirótt há-
nyadát, amelyet a függetlenségi párt
eddig sem ismert el jogosnak. Termé-
szetes volt tehát, hogy az egész or-
szág a kiegyezési tárgyalások meg-
híusulásának kimondását várta már
most, amikor osztrák részről a
nemzeti becsületre hivatkozva köve-
telték ennek a számlának kiegyen-
lítését. A magyar kormánynak kötelessége
lett volna a közvéleményt a leghatáro-
zottabban megnyugtanni az iránt, hogy,
miután ez az osztrák követelés teljessé-
gel elfogadhatlan, visszautasítja és ezen
a téren még tárgyalásokba sem bocsát-
kozik.

Amde nem ez történt. Wekerle Sán-
dor miniszterelnök még ezek után az
osztrák követelések után is azon az állás-
ponton van, hogy a kiegyezést meg kell
kötni. Magyarország nem térhet ki előle,
mert a király ránk kényszeríti és mi ezt
a kényszert nem bírjuk leküzdeni. Szó-
rul-szóra így védekezik ma a miniszter-
elnök egy sugalmazott félhivatalos cikk-
ben. Itt van tehát a fő-mumus. A király

kényszerít. És hivatkozik a paktumra és
hivatkozik arra, hogy ezt megmondotta
nyíltan az országnak.

Hogy a paktumban mi van, azt nem
tudjuk, de hogy nem ezt mondotta a mi-
niszterelnök abban a beszédében, amely-
ben közvetlenül kinevezése után a szöv-
etkezett pártok előtt kifejtette a kormány
programját, azt biztosan tudjuk. Mert
ebben a beszédében Wekerle Sándor azt
mondotta, hogy a kormány elfogadta a
külkereskedelmi szerződések által terem-
tett helyzetet és a kölcsönös szabad for-
galmat Ausztriával ezek lejártáig föntartja.
Föntartja pedig olyan módon, hogy vagy
megköti egy utolsó tíz évre a kiegyezést,
de nem vám- és kereskedelmi szövetség,
hanem vám- és kereskedelmi szerződés
formájában, vagy pedig — ha ez nem
sikertül — a mostani állapotot tartja fönn
a reciprocitás alapján.

Ezt mondotta Wekerle Sándor. Ebben
pedig éppen nincsen az, hogy a kiegye-
zést mindenáron meg kell kötni. Sőt
ellenkezőleg akkor a miniszterelnök úgy
tüntette föl a dolgot, hogy a kiegyezést
nem is kell megkötnie, ha nem tud meg-
állapodni az osztrák kormánnyal, a
kölcsönös szabad forgalom föntartását a
viszonosság alapján is megállapíthatja. A
mikor a magyar miniszterelnök az or-
szág ügyeinek átvételekor ilyen kijelen-
tést tesz annak a hangsúlyozásával, hogy
ezt a programot a koronával egyet-
értve fixirozta: — mindenki csak azt

A mester.

Írta: Miklós Jenő.

(Utánnyomás tilos.)

— Jó estét méltóságos ur. Itt egy jó
asztal méltóságos ur! Parancsol méltósá-
gos ur?

— Először is Ferencz — én megint in-
kognitóban vagyok itt s rögtön megszököm,
ha maga így fog ugrádozni körülöttem. Más-
odsor Ferencz — hűtse be a rendes pezsgő-
met s mondja meg egész őszintén, van itt
most valamire való kompanyia.

A főpinczér lebiggyesztette az alsó ajakát.
Senki. Ma éjjel még nem mulatott itten
ur. Nem is tudnak ezek már itt mulatni. Na-
gyon rosszul megy az üzlet.

— Ki jár még ide az „öregek“ közül.
— Bizony alig egy-kettő. A Lindenmayer
is már meghalt —

— Ott voltam a temetésen.
— Ott tetszett lenni? De finom gavallér
fiu is volt az valamikor. Mindig mondtuk,
kár az olyannak megőszülni. Ilyen legénységet
nincs asszony, aki megfizesse.

— A Szokoly Pista is már meghalt —
— Meghalt? Amerikában élt ugy-e?
A méltóságos ur intette, hogy igen s ked-
ves kézfogással elbocsátotta Ferenczet. Sokat
mulattak együtt régen s a Ferencz gyűrött
arcának mély ránczaiban az ifjuság feküdt hol-
tan, eltemetve.

A méltóságos körülnézett, kereste a régi
asztalokat, a régi kompanyiát s a régi álmokat,
bolondságokat. Elvirágoztak, lehullottak. Az ábr-
ándok kikoptak, a víg kicsi nők megöreged-

tek, férjhez mentek. Ezek a lányok, akik olyan
begyesen, annyi számitással és a pénz éhségé-
vel ülnek asztaltól asztalhoz, ezek valami egé-
szen más fajta, szomorú és éhes leányok, akik
szép szóért, bus dalért, pohár pezsgőért szoba-
se állnak a szegény gyerekekkel. S a méltósá-
gos ur keserű szemrehányással pillantott a szomsz-
zéd asztalnál gubbasztó sárga selyemruhás
lányra. Tüzes, felvillanó pillantás furódott a
szembebe.

A leány mellett sápadt, csupasz képű fiu
ült s bágyadt szenvedélyességgel folytatta cred-
ménytelen ostromát. Szinte leritt róla, hogy a
megmaradt felevagyónát költi el erre az éj-
szakára s ha elfogy ez az utolsó tartalék is,
nagy veszteséggel feladhatja az egész küzdel-
met. A leány tisztában volt a fiatal ur anyagi
érzelmeivel s amint a pezsgő odakerült a
szomszéd asztalra, ő is azonnal a „régik“
felé csinálta a frontot.

A fiu idegeskedni kezdett, de amikor az
ismeretlen ellenség atyai jóindulatu elnézését
és egyben bátorítását vette észre, még köze-
lebb huzta székét a leányhoz és most már
egészen melléje hajolt.

Az éjjeli mulatónak cigánya is észrevette
eközben az előkelő vendéget és a régi, igaz
magyar nóták búvájos hálóját vetette ki rája.
A méltóságos bólogatott a fejével s félig a
cigányra, félig a leány felé, emelte poharát;
mosolyogva, megelégedetten hajította föl.

A fiu is öntött a maga haj! méregdrága
eczetes borából, keze végigsimult a leány kar-
ján, amint a pohara után nyult s önkéntelenül
is szurós pillantást vetett a szomszéd asztal
felé: — Csak azért is, ha mindjárt a pénzem-
ért is! De már akkor az eczetes pohár meg-

akadt a levegőben s a fiu csodálkozva, szinte
áhitattal suttogta maga elé:

— Nini, nézd csak, hisz ez a Király
Attila!

Talán egy éve, hogy felkerült ebbe a nagy
városba, rendszeren, becsülettel üzte a segédfo-
galmazóságot, megőrizte legszebb falusi álmait,
verseket írt, regénybe fogott s egy nagy társa-
dalmi dráma csirázott benne; néha véletlenül
felkerült egyik-másik napilap szerkesztőségébe
is s félszegül, elfogultan barátkozott a fiukkal;
egyszer együtt vacsorált egy igazi, fiatal, vérbeli
íróval, de akit széles e hazában a leg-
többre tartott, akinek írásait, könyveit, most
már nagy ritkán megjelenő újabb munkáit any-
nyi lelkesedéssel olvasta: Király Attilát nem
látta még! Most megismerte, itt ül alig három
lépésnyire tőle s a Mariska, az a buta liba itt
mellette, egy Király Attilába akar belekötni.

A méltóságos észrevette, hogy az a fiatal
ur milyen különösen nézi, a szeme vele jár az
ő mozdulataival s a bámulat, a végtelen tisz-
telet és megilletődés sugárik eléje. Az elké-
nyeztetett, utóbbi időben éppen a rangja miatt
erősen támadott író hatalmasodott el rajta,
akit az idegen fiunak ez a csodálata vezetett
most fel az emlékezések szent hegyére, ahon-
nan minden küzdését s diadalát beláthatta.

A kölcsönös megismerések és változó han-
gulatok gyors lepergése után némi lanyha szü-
net következett, amelyben csak a leány vágó
pillantása égett hol a pezsgősüvegen, hol a
méltóságos mosolygó arcán. A cigányprimás
egyre közelebb húzódott s talán a gyújtó
nóták hatása alatt, talán a helyzet ösztönserű
felismerése s egy kevés bor következtében a

gondolhatja, hogy ettől a megállapodástól a király sem fog eltérni.

Most azonban a helyzet képe azt mutatja, hogy az idők folyamán az eredeti megállapodás változást szenvedett egyenesen a magyar érdekek súlyos kárára. Most már a miniszterelnök arra hivatkozik, hogy nekünk meg kell kötni a kiegyezést, mert a király ránk kényszeríti és nekünk nincs erőnk a kényszer leküzdésére. Meg kell kötnünk a kiegyezést, még ha az osztrákok a kvóta fölemelését és a bankszabadság meghosszabbítását követelik is ennek fejében. Mert hát a király csak bennünket kényszerít és mit sem törődik azzal, hogy Ausztria milyen kiegyezést talál elénk.

És ebből a bevallásból, a miniszterelnöknek ebből a király palástja mögé való rejtőzködéséből megtudhatja az egész ország, hogy az a hiradásunk, amely arról szólt, hogy Wekerle Sándor vállalkozott a kvóta-fölemelésnek és a bankszabadság meghosszabbításának keresztülvételére, megfelel minden részletében a valóságnak. A király személyét tolja a miniszterelnök az előtérbe, ő reá hivatkozik, mint akinek föltétlen parancsa előtt meg kell hajolni, hogy ezen a módon megrettentse ezt az országot. A király kényszerít, s jaj lesz ennek a nemzetnek, ha mégis merészkedik annyi erőt érezni magában, hogy szembe száll a király parancsával.

Nos, előre is megmondhatjuk, hogy ez a nemzet még sem riad meg és a függetlenségi párt tudni fogja a kötelességét.

A király nem kényszeríthet!

Budapest, augusztus 9.

A nagykarolyi mandátum. Nagykaroly város függetlenségi végrehajtó század bizottsága ma Adler Adolf kerületi elnök elnöklése alatt ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy gróf Károlyi Mihályt

fiu tétovázva felállt s ingatagon, a székek közt kis kanyarodással Király Attila elé lépett.

— Dr. Bary Sándor vagyok, segédfogalmazó a belügyben és — és —

— Parancsoljon édes öcsém, — azt hiszem, ismerjük is mi már egymást.

— Igen, igen — megtisztelne Király Attila azzal, ha megengedné, hogy néha, az ő rendes kávéházi asztaltársaságába én is ellátogassak. Meghallgassam a tanításait —

— A tanításaimat?

— És Király Attila csodálkozva nézett a fiura.

— En atyámnál jobban becsülöm, tisztellem és szeretem, engedje meg ezt —

— A legnagyobb örömmel kedves barátom, de —

— Különös és furcsa ez az én merészségem.

— Éppen nem.

— De bocsásson meg.

— Nézze kedves barátom. Egyszer s mindenkorra meghívom magamhoz. Akárhol lát, tessék, üljön le mellém, vagy jöjjön hozzám, tanításokat azonban ne várjon tőlem. Néhány baráti szóra, egy pohár italra most is szívesen látom.

A fiu kipirult arccal sietett leülni. Már megfellebbezett egészen Mariskáról, de Király Attila a lányon felejtette pillantását.

— Tán inkább — mondta mosolyogva — mi ülünk át önagságához. A nagy barátkozásban majdnem udvariatlanok lettünk.

Felálltak s a pezsgő is átkerült Mariska közelébe.

Király Attila eleinte kissé idegen helyen érezte magát, aztán udvarolni kezdett a lánynak s aztán, úgy jóval éjjel után elnéző kritikával bizonyos közös vonásokat fedezett fel a

hozza a kerületi nagygyűlés előtt jelöltül javaslatba.

A belényesi választás. Nagyváradról jelentik, hogy Miskolczi alispán javasolni fogja a központi választmánynak, hogy a belényesi választást augusztus 26-ra tűzzék ki. Az alispán választási elnökül Wallner Ödön megyei főügyészt ajánlja.

Utazás a világbéke körül.

Budapest, augusztus 9.

Az örök békeről és az általános leszerelésről egyszer már hallottunk csábító szírián hangokat. Az ideát akkor az orosz cár röpitette világgá. A diplomácia tekintve, a kezdeményező ur magas rangját, elég udvarias volt ahhoz, hogy úgy mutassa, mintha az ideát komolyan venné. A cár fölhívása kifejtette, hogy milyen átka a militarizmus az emberiség fejlődésének. Mennyi pénz, mennyi ember-erő pazarlódik el arra a felesleges célra, hogy az államok egymástól félve, egymás ellen agyarkodjanak. A világsajtó akkor meg volt hatva, csindadratta bummal hirdette, hogy most már meg lesz a régtől áhitott örökbéke. Összetült az első hágai konferencia, amelyik jegyzőkönyvének negyedik pontjában sietett abbéli nézetének kifejezést adni, hogy a háboru csakugyan átkos valami s hogy a katonai terhek csökkentése nemcsak anyagi, hanem erkölcsi tekintetben is elsőrangú fontosságú kérdés.

Ennyi történt. Több semmi.

Azaz hogy mégis.

A világbéke tisztességére nagy görögtűzfény mellett tartott kongresszus után alig két esztendőre kitört az angol-bur háboru, ahol kulturnépek ezerszámra megszárták egymást, még két esztendővel később pedig a békeczár hadat indított a japánok ellen és srapszéknek, tengeri aknáknak és manlichergolyóknak miatta újra elpusztult egy néhány százezer ember.

Praxisban így czáfolt rá az elméletre maga a békeczár s a kulturnépek legelsője. Hinni lehetett, hogy a kegyetlen fiaskó után a komi-

fiatal ember mostani élete s a maga pályájának kezdete között. Nála rég elfelejtett őszinteséggel billegte a mutatoujját a levegőben:

— Dolgozni fiam, dolgozni és nem éjszakázni! Ez az éjszakai élet, a mámor, a lányok — bocsánat nagysád — ez az oka minden romlásnak, minden tehetség összeomlásának. Valamikor én is ezt az utat jártam. Talán éppen ezen a helyen és ennél az asztalnál éjszakát éjszaka után virrasztottam át, nekem is volt egy Mariskám, vagy Juliskám, vagy tudja az ördög már minek keresztelte el előltem magát — bocsánat nagysád — s ez a szivarfüst, ez a veritékszag, ez a festékpreparátum az arcokon, feslett dal az ajkakon engem is megbénított. Kiegette a szememet, elasztalta a lelkemet. De az én utamba nem került senki, aki erre figyelmeztetett volna. Én komolyan vettem ezt. Komoly mulatságnak, míg aztán egyetlen szép, hideg téli reggel ki nem jőzött.

Mariska különösen nézett a „jóságos“ öreg urra s székét már a fiuhoz húzta közelébe. Mint a tyuk a maga csibéjét, szintén a karjával, a testével is kész volt megvédeni „a pubit“ a kánya elől. Mit akar ez a mam-lasz? A pubit eltéríteni tőle, hát volt eddig valami sok haszna belőle? De hát azért se!

A fiunak pedig majd a szeme esett ki, úgy hallgatta a mestert. Minden zavára csendesen bólogatott s majd elolvadt a munka imádatában, amelyre a mester tanította.

— Bizony dolgozni fiam és rendes, okos emberek közé járni, tisztességes társaságba, nem pedig az ilyen lebujokba. Méreg ez az agynak. Aztán környezet ez, társaság ez magának fiam? A nagy társadalom képét, a becsületes emberek tevényt-vevényt ebből a piszkos torzítókör-

kum veszedelme nélkül egy nagyhatalom sem vállalkozhatik arra, hogy a béke és a leszerelés ideáját felvesse.

Mégis megtörtént.

Anglia elég merész volt, hogy az orosz czár propozícióját magáévá téve, az idén összegyűlt hágai konferencia elé javaslatot terjeszsen a katonai felszerelések csökkentésére nézve.

A konferencia elején úgy látszott, hogy az indítvány nyomán azonnal kitör a háborúság s diplomáciai konfliktusok támadnak, mert némely nagyhatalmak még az indítvány tárgyalásába sem voltak hajlandók belemenni. Most azonban váratlanul az a hír érkezik, hogy a kiküldöttek a leszerelés kérdésében meg is egyeztek és a kész javaslat elfogadása küszöbön áll.

Szép. Örvendeznék és éljeneznék én is, ha a javaslatban kellő komolysággal és határozottsággal az volna kimondva, hogy ezennel egyszer és mindenkorra vége vettetik minden hadseregnek és fegyverkezésnek. A javaslatban azonban nem ez áll, a javaslat tulajdonképpen nem is határozatot kontemplál, amelyik kimondaná, hogy az állandó és fokozott fegyverkezés hátrányos, ugyanazért méltánylandók azok a hangok, amelyek annak korlátozását követelik. Benne lenne az is az emlékiratban, hogy mely eszközök „volnának“ alkalmasak az idea keresztülvételére s hogy konfliktusok esetében legcélszerűbben mily bíróságok „lennének“ igénybeveendőek.

Csupa „volna“, „lenne“, ha így, ha úgy. A hágai diplomata urak ezek után hogyan akarják elhítni a világgal, hogy ők csakugyan a háboru ellen küzdenek s hogy ez a foglalkozásuk komolyan is veendő? Szánandó komolytalanság biz ez, amelynek holtbizonyossággal egy világháboru lesz újra a záró akkordja. Mert a militarizmus réme újra és újra felburjánzik, amíg csak gyökerében ki nem irtják a bajt. Csodálatos, hogy vannak emberek, akik a huszadik században még hatást várnak rólvasásoktól, emlékiratoktól s egyéb bübajos szerektől.

ből látja, amely kell, hogy minden jobb érzés felkavarjon a szívében. Járjon inkább szépen, rendesen haza, ilyenkor aludjék s akkor másnap milyen egészen másnak fogja látni ezt a gyönyörű világot. Adja a kezét rá, hogy nyolcz héten belül nem fogom itt találni.

A mester fizetett s karonfogta a fut:

— Most pedig szépen hazamenni!

Mariska daczosan, mint ellentállásában minden nő: megszépülve, félig kaczagó, félig ingerült hangon kiáltotta:

— Nem!

Mindhárman kiléptek az utcára. Hajnali, éles lila világításban pihent előttük az utca.

A mester ellenmondást nem tűrő hangon kérdezte a fiut:

— Merre lakik? Erre? akkor a viszontlátásra fiam, jó éjszakát, jó éjszakát.

Mariska egyideig tanácstalanul bámult hol az egyikre, hol a másikra s aztán akaratosan kapaszkodott bele a fiu karjába.

A mester éktelen dühbe jött. Az ártatlanságot, a munka becsületét védte a gonosz előtt s a botját a levegőbe emelve, egészen kikelt magából, mikor a lányra kiáltott:

— Menj onnan te czéda! Mars, mars te czudar!!

A leány megvetéssel mérte végig s gyorsan, vérig sértődötten befordult az útjára. Arra felé lakott, amerre a mesternek kellett mennie.

A mester meglepődéssel, tiszta lelkiismerettel koczogott utána s aztán, hogy kis ideig egyre előtte lebegett a leány világos, ebben a hajnali kében szinte ködszerű, tovatűnő alakja, meggyorsította a lépéseit s a fantomra kiáltott:

— Megáll Maris, veled megyek!

Baj ez, hogy úgy van, nekünk, akik egy idegen hatalom, idegen nyelvű katonai szervezetét hiszünk. Duplán baj és ártalom. Mert nekünk kétszeres átkunk a polgár véren, polgár pénzen birlalt kardcsörgető hatalom.

A horvátok lázadása.

Budapest, augusztus 9.

Horvátországban a kormány tétlensége mind jobban elősegíti a lázítók munkáját. Az *Obzor* hire szerint *Drnje* község képviselőtestülete egyhangulag hozott határozattal táviratilag fordult a királyhoz azzal a kérelemmel, hogy a vasutasok szolgálati szabályzatáról szóló törvénytől tagadják meg a szentesítést. Egy másik magyarellenes akcióról Zágrábból érkezik hír. *Dályán* ugyanis több éve áll már fenn egy magyar vasutasiskola. A napokban a községi tanács *Mihelysics* pap indítványára egyhangulag elhatározta, hogy petíciót intéz a kormányhoz, amelyben tiltakozik az iskola további fentartása miatt, mert a törvény szerint csak horvát iskolának van *Dályán* jogosultsága, minthogy a lakosság kizárólag horvátokból áll.

Igy terjed lassan, de biztosan a horvát nép között a magyar állam ellen érzett ellenséges hangulat és a kormány mit sem tesz a fölbujtók és lázítók aknamunkájának megakadályozására.

A *Kel. Ért.* tudósítója beszélgetést folytatott a horvát-szerb koalíció egyik kiváló tagjával, akinek tevékeny része volt a lefolyt obstrukcióban. Ez a politikai bizonyos meglepéssel konstata az a tény, hogy ő felsége a pragmatikát még nem szentesítette. A politikai helyzetet illetően kijelentette, hogy a koalíció még titokban sem érintkezik *Rakodczay* bánnal. Különben erre őket becsületszavuk kötelezi. A koalíció most a választásokra készül, mert meg van győződve arról, hogy a horvát országgyűlést még kora ősszel feloszlatják. A kibontakozás csak a magyar kormány engedékenységével, illetve *Rakodczay* távozásával lehetséges.

Supilo Ferencz a fiumei rezolúcióról a „*Novi Liszt*”-ben írott cikksorozatának második közleményében a *Polónyi* Gézával Fiumében folytatott beszélgetéséről számol be. Cikkében a következőket mondja el:

Polónyival megérkezése után egészen délig a politikai helyzetről beszélgettem. Ennek a beszélgetésnek szigorú informatív jellege volt.

Polónyi elmondta, hogy a magyar koalíció a magyar vezénylő nyelvért küzd. A horvát ezredékben a horvát vezénylő nyelvet illetően — úgy mond — politikai hívei azon a véleményen vannak, hogy a horvátokat épp úgy megilleti a horvát vezénylő nyelv joga, mint a magyarokat a magyar nyelv életbeléptetése. De itt mindjárt ki kell jelentenie — tette hozzá Polónyi — hogy ő nem osztja politikus társainak azt a felfogását, mert szerinte ez a jog nem illeti meg a horvátokat. Ha azonban mi a magyarokat ebben a küzdelemben támogatni fogjuk és velük leszünk, akkor ő is azon lesz, hogy a horvátok megkapják a horvát vezénylő nyelvet. Ennyit jelenthet ki erre nézve az egész magyar koalíció nevében.

Ezután más ügyekre térünk át. Elmondtam neki, amennyire tudtam, mind azt a bajunkat és szenvedésünket, amiben Horvátország szenved. Szerintem ezek a körülmények érlelték meg a fiumei rezolúciót, amely a kiegyezésből fakadt, de nem áll a kiegyezés alapján. A rezolúció határozottan kimondja, hogy az egyezségnek előzményeképpen megkivánatják előbb, hogy a kiegyezés magyar részről lelkiismeretesen hajtassék végre. A kiegyezésnek lelkiismeretes végrehajtása azonban még nem jelenti az egyezséget, hanem csak az ehhez vezető utat jelöli meg. Az igazi egyezségnek új alapon kell fölépülnie. Ilyen megértés után meg lehet majd szerezni Dalmáciát is és ezután nemcsak a horvát, de a magyar politika is olyan széles és szilárd alapon fog nyugodni, melyen egy jobb jövődjő sarjadhat ki.

A magyarok most — írja *Supilo* — a mi legádázabb ellenfeleink, de nem a legveszedelmesebbek. Magyarosító politikájukkal befőlünk ellenséget csinálnak a magunknak nem használnak, mert bennünket amug sem magyarosíthatnak meg.

Supilo cikkének második részében a Polónyi és *Trumbics* közötti beszélgetést írja le.

A két politikus déiben találkozott egymással. Rögtön megkezdtek az értekezést. Legelőször is a

magyar és a horvát delegátusok találkozásának módozatairól folyt a beszélgetés. Polónyi az együttes tárgyalások színhelyéül Budapestet ajánlotta és olyan ünnepies fogadtatást ígért, amilyent még a horvátok nem láttak. *Trumbics* ellene volt az ünnepeltetésnek, mert a tárgyalások sikere is vezethetnek, de meddők is maradhatnak. Sikertelenség esetén pedig furcsa benyomást keltene az előlegezett ünnepeltetés. *Trumbics* a maga részéről inkább Fiumét ajánlotta a találkozás helyéül, amibe aztán rövid vita után Polónyi is beleegyezett. Majd az idő megállapítására tértek át. *Trumbics* azt fejtegette, hogy a találkozás előbb nem történhetik meg, míg a dalmát és horvát tartománygyűlés ülészakát be nem rekesztik. Végül is abban egyeztek meg, hogy az időpont kijelölését bizzák rá *Kossuth* Ferenczre és *Cingrija* Péterre, mint a két koalíció elnökére.

Ez volt beszélgetésüknek az egyetlen része, amely tárgyalás jellegével bírt. A továbbiakban már csak egyes informatív természetű véleménynyilvánítások kerültek szóba.

Ezután *Supilo* utal Polónyinak a parlamentben mondott ama kijelentésére, mely szerint ő (*Supilo*) és *Trumbics* elismerték volna a magyar állami egységet. Ezt ő, mindketten megczáfolták már. Még nagyon jól emlékszem — írja *Supilo* — hogy Polónyi ezt a kijelentést tette:

— Az állami egység keretében Horvátországnak mi mindent meg fogunk adni, amit fejlődése érdekében megkíván.

Erre mind a ketten félbeszakítottuk, hogy mi nem ismerjük el az állami egységet és hogy maga a kiegyezés is csak „állami közösség”-ről beszél. Polónyi azt mondja, hogy nem érdemes most erről vitatkozni, mert ha a főbb elvekben egyetértenek, úgy majd a törvény betűjében és szellemében is egyet fognak érteni.

Polónyi ezután zágrábi utazását hozta szóba. Megkérdezte *Trumbics*tól, hogy érintkezésbe lépjen-e *Frankkal*, akit — úgy mond — mégis csak jó volna megnyerni ennek a politikának és ő kezkesedik érte, hogy *Franknal* sikerrel fog eljárni. *Trumbics* is, én is ellene voltunk ennek és azt feleltük Polónyinak, hogy akkor ne számítsanak ránk, mert mi nem akarunk *Frankkal* politikát folytatni. Erre aztán Polónyi kijelentette, hogy nem fogja fölkeresni *Frankot*.

Érdekes még *Trumbics* és Polónyi közti beszélgetésnek az a része, amelynél a bán kinevezése került szóba. Ezt *Supilo* így adja elő:

Trumbics kijelentette, hogy Dalmácia nem járulna hozzá az egyesítéshez, ha a király a magyar miniszterelnök előterjesztésére nevezné ki a bánt. Polónyi erre a leghatározottabban tiltakozott minden engedékenység ellen.

Erről sokáig folyt még a beszélgetés és a bánhelyettes állásának a rendszabályozásáról is sok szó esett. Konkrét határozat nem történt és nem is jöhetett létre. Fontos csak az — említi *Supilo* — hogy Polónyi kijelentette, hogy a magyar koalíció kész a horvátokkal, ha összejönnek, összes kívánságaikról tárgyalásokba bocsátkozni.

Polónyi még az este elutazott Fiuméből.

Supilo ezekben tárja fel a fiumei rezolúció historikumát és terjedelmes cikke további részében a rezolúció eredményéről és az új horvát politika sikereiről állít össze hosszú sorozatot. Többek közt kiemeli, hogy a rezolúciónak köszönhető, hogy a horvát nép nemzeti öntudatra ébredt; hogy mamelukok helyett a nép választottjai ülnek a parlamentben; Magyarország és Horvátország között olyan összetűzésre került a dolog, a milyen még sohasem volt s ami utóvégre mégis külön állapot az előbbinél; hogy Dalmáciával annyit kezd törődni az osztrák kormány; továbbá hogy a rezolúció nélkül senkinek sem jutott volna eszébe, hogy Horvátországnak is szava van a — magyar-osztrák kiegyezéshez, stb. stb.

E sikerek felsorolása után pedig ezt írja: Azok, akik a fiumei rezolúció politikáját kezdeményezték, soha egy pillanatig sem ringatták magukat abban az illúzióban, hogy az ő fontos követeléseik — amelyek a horvát királyságnak a magyar királysággal szemben az egyenjogúságot és önállóságot vannak hivatva biztosítani — valaha is nagy események vagy nagy megrázkódtatások nélkül lehetnének keresztülvihetőek. Épp ezért úgy irányítottuk a mi nemzeti politikánkat, hogy Horvátországot se az egyik, se a másik eshetőség készületlenül ne találja. Úgy irányítottuk ezt a politikát, hogy ha nagy események következnek be, Horvátországnak ne legyen többé senkinek a vak és alázatos, hagyományos stafage-ja és szolgálja, aki idegen érdekek követeléseinek és parancsainak nem fog többé engedelmessé válni — jöjjenek ezek a parancsok bárhonnan is — hanem a saját érdekeiért fog dolgozni, ezekért fog cselekedni és ezekért fog ő maga — diktálni! De úgy is irányítottuk a politikánkat, hogy Horvátország önértelme és bátor legyen, hogyha váratlan események a harcába kényszerítik, ezt a harcot férfiasan vívják meg.

Politikai hangulatok.

I. A dadogók.

Egy dadogó megszólított egy embert az utcán: „Hol van a dadogók intézete?”

— Mire az magának — felelte a megszólított — hisz már egészen jól dadog.

Akik amellet agítálnak, hogy a sajtót reformálni kell, azoknak hiába prédikálunk, ők megrögzöttek, már egészen jól dadognak, talán gyógyíthatlanok. Ki miben vétkezik, abban bűnhődik. Amikor a sajtó a nemzeti alkotmányvédelem idejében minden készségét a harctérre vitte, vétkezett azáltal, hogy a harc izgalma között nem gyakorolt kellő bírálatot a szereplő egyénekk szemben. Mindenkit nagy emberré, országos potentátummá tett a sajtó, mindenkit kivétel nélkül, aki lármázni és parolázni tudott. Nem kutatta képességeit, nem mérlegelte igaz értékét, hanem rendelkezésére bocsajította magát eszköz gyanánt mindenkinek, aki jelentkezett. Es leginkább aztán, akik a sajtó nagy hivatásáról fogalommal sem bírnak, egyébre nem törekedtek, mint arra, hogy e hatalmas intézményt a maguk céljaira kihasználják. A sajtóbalek állandó fogalom lett s a sajtó boldog volt, nagy sikere, hogy a nemzet egyetlen erős és hozzáférhetlen vára gyanánt megvédte a legbecesebb kincseket, elvakította. Nem látta aztán a sajtó az élsődiek seregét. Sőt a hivatlanok valamit el is tanultak tőlük, hogy tudniillik a könnyű emelkedést akadályozzák az elvek és hogy nem a képesség és munka, de az alkalmazkodás teszi a közéleti karriért. A sajtó nem tudott megszabadulni az élsődiektől s ezek miután kihasználták, észrevették, hogy további utjukban a sajtó éleslátása, ellenőrzése és a közönségre való hatása akadály lehet. És így került napirendre a sajtó megrendszabályozása, vagyis illedelmes nyelven: a sajtóreform.

Ugyanazon sorból, ahol a maguk előrehaladására, pozícióik megszerzésére, elleneik letiprására felhasználták a sajtót, ugyanon következtek, a támadások, a rágalmak azzal a tendenciával, hogy a sajtót népszerűtlenné tegyék. *Peccatur intra et extra muros*, ezt magyarra aképpen is lehetne lefordítani: a mór megtette kötelességét, a mór elmehe. Mert hiszen csak banni kell tudni a sajtóval. A közélet területén a gyávák előretolták a sajtót, „kijárták” a sajtót, ott elhelyezték kisdobombáikat, a sajtó utján taktikáztak és paktáltak, ha muszáj volt, a gyengéket leszerelték, magukhoz vonták azzal, hogy szerepet juttattak nekik, így a sajtó hatalmát még arra is átalakíthatták, hogy erkölcstelen szövetkezés védelmére várat alkossanak a maguk részére és mindig, mindenkor elbujhattak ama hivatkozással, hogy ők nem felelősek, ők intaktok, a sajtó a felelős.

És ime most már, amikor a nagy kérdések egész sorozata áll előttünk, amikor valamenynyinek a nemzet érdekében való megoldására független és teljes szabadságu sajtóra a legnagyobb szükség lehet, akkor minden más akciónál, feladatnál, előbbre helyezik a sajtóreformot. Önkénytelenül felmerül a kérdés: talán most attól félnek az urak, hogy megrövidül a mandátumok időhatára, ha a sajtó époly lelkiismeretesen és az ő rendszabályozásuktól való félelem nélkül akarja ellenőrizni és számon kérni, hogy mit cselekesznek? Talán, ha a sajtó felett ott tartják a megrendszabályozás kardját, akkor könnyebben fog menni mondjuk a házszabályrevízió? Akkor talán nem lesz olyan nehéz ugyanazoknak, akik nem-

zeti vívmányokért obstruáltak, megszavazni a katonai létszámemelést nemzeti vívmányok nélkül? Akkor simán történhetik gazdasági árák feláldozása, hátrányos kiegyezés megszavazása azok részéről, akik, ha elveikhez hívek akarnak maradni, mást nem szavazhatnak meg, mint az önálló vámterületet? Akkor tán a kvótá-emelés sem lesz nyaktörő vállalkozás? Elképzelhetlen, hogy mi minden lehetséges, ha a sajtó — nem alkalmatlankodik. E kérdések okvetlenül felkerekednek és így sokkal gyorsabban érné a népszerűtlenség az egész mostani politikai alakulást, mint a sajtó bármely máskülönbben esetleg veszedelmes termékét.

Mert egyetlen egy vonatkozás van csak, ahol valami reformra van szükség s ez a magánbecsületet ért sérelmek orvoslása. S e reform a bécsi eljárás gyorsítására kell, hogy vonatkozzék. Amikor a sajtót, leginkább e téren is ügyes „kezelők“ felhasználják az ugynevezett összeröffenések létesítésére, amikor ráuszítják hol egyre, hol másra, amikor rágalmazással existenciáikat akarnak elpusztítani, akkor igenis a közmorál érdekében szükség van rá, hogy a megtámadott egyén gyorsan találjon védelmet és hogy az eljárás ne húzódhassék oly hosszú ideig, amikor mára támadások és rágalmak annyira köztudatol teremtettek, hogy a bírói ítélet nem támaszthatja fel az elesettet, kit igazságtalanul terítettek le. Ha valakit a nagy nyilvánosság előtt meg lehet vádolni a legközönségesebb bűncselekménnyel, ennek a védekezését, avagy a vádak tisztázását nem szabad késleltetni.

A sajtóankettet nagybecsüljük, hisz kétségtelesen igen hivatottak képviselték ott a legkiválóbb nemzeti érdeket; miután természetesen mi is elismerjük, hogy a sajtószabadság nem hirlapok és hirlapírók érdeke, hanem nemzeti érdek. De az anketten kívül állva sem mulaszthatjuk el folytonosan hangoztatni, hogy csakis ezen a téren lehet helye reformnak s ezt bizonyára minden nagyobb akció nélkül, egy nap alatt meg lehetne csinálni a tisztességes sajtó teljes hozzájárulásával. Mert hisz különösen az olyan manőverek hátrányát a becsületes sajtó érzi meg, amikor a közönség az áldozatokat látja és hiába várja a bíróság ítéletét.

Mást amugy se igen tehetnek a tisztelt reformátorok. Nincs az a rendszabály, amely eszméknek a terjesztését lehetetlenné tenné, legfeljebb csak megnehezítheti. Nincs az a reform, amivel utját lehetne állani az irányító gondolatok hatásának. Miután az eszmék és gondolatok kinyomatásának és terjesztésének módjai fel vannak fedezve, semmiféle dadogás ezeket visszareformálással meg nem akadályozhatja.

Az isten éltesse a mandátumokat az ő legvégső korhatárukig, akár az öt éves ciklus végéig, de az aggódó tulajdonosok nézzenek csak körül a maguk háza tájékán, volna ott mivel foglalatzkodni anélkül, hogy nekik idegen birtokba mennének kalózkodni.

* * *

II. Nemzeti vívmány.

A király Papp Béla altábornagynak nyugalomba vonulása alkalmából a titkos tanácsosi címet adományozta.

Most már nem lehet kifogás az ellen, hogy a nemzeti kormány tagjai s a képviselőház elnökségének tagjai aktív állapotukban ugyanigy kapták ezt a címet a valóságos jelző elmaradásával és hogy későn kapták.

Mert Papp Béla valóságos belső titkos tanácsosa volt a királynak: honvédelmi miniszter volt a Fejérváry-kabinetben,

Olyan belső titkos tanácsos volt, hogy a kabinet névsora már meg volt állapítva, csak még honvédelmi miniszter nem volt egy-két napig. Már a békecsinálók azt hitték, hogy az uralkodó megfeledezett róla, szokásjogon ráhagyván a honvédelmi tárca betöltését, miután korábban az volt a megállapodás, hogy a Fejérváry-kabinet tagjai közül egy sem kaphat tárczát az új kormányban. Aztán valahogy figyelmzették az uralkodót:

— Felsőleges ur, nincs honvédelmi miniszter . . .

— Nincs-e? Hát hogyan volna. Hát az a Papp Béla, az én katonám, nem jó honvédelmi miniszter?

— Bocsánat, felség, persze természetesen, minthogy azonban tagja volt a másik kormánynak . . .

— Na ja . . . Nekem mindegy, hogy az egyik katonám, vagy a másik katonám. De ha az uraknak másik kell, hát csak mondják meg, melyik önöknek a legkedvesebb, kinevezem . . .

— Jekelfalussy . . .

— Hát jó, legyen Jekelfalussy. Ezen nem vesztünk össze.

Azután csak most júniusban következett, hogy a kormány ama tagjai, akik nem voltak kegyelmes urak, megkapták a belső titkos tanácsosi címet. A legnagyobb szenzáció az volt, hogy nem volt mellette a „valóságos.“ Akkor egy kis irászás keletkezett, hogy mégis kedvesebbek voltak a királynál a régiak, mert azok valóságos címet kaptak.

Ki gondolt volna Papp Bélára, aki elment anélkül, hogy valóságos belső titkosságot kapott volna.

Bécsben azonban számon tartották s most a legelső alkalmat felhasználták s megadták neki ugyanazon címet, amelyet Jekelfalussy kapott.

Sőt talán csak azért teszik nyugalomba, hogy erre alkalom legyen.

Mily szépek is azok a nemzeti vívmányok a belső titkos tanácsosságok mezején.

* * *

III. Levelezések.

Potocsnyák levelet irt a magyar képviselőháznak, értesítvén róla, hogy nem engedelmessékedik a Ház határozatának és nem fog bocsánatot kérni.

Miután Justh Gyula megtudta, hogy mi van a levélben, visszaküldte azt Potocsnyáknak, közölvén, hogy nem veszi tudomásul, mert a magyar képviselőház horvát levelezéseket nem fogad el.

Most Potocsnyák elolvastván a Justh Gyula levelét és megtudván, hogy mi van benne, szintén visszaküldte a korábbi levelével együtt, megírván egyuttal, hogy ő meg a magyar írást nem veszi tudomásul, mert ő hivatalosan csak horvátul tud és megköveteli, hogy az elnökség is tudjon horvátul.

A levelezésből kitűnik, hogy miután megértették egymást, nem értik egymást.

Még talán több levelezés is lesz, de nem baj.

A legközelebbi képviselői fizetésosztásnál tisztázni lehetne a kérdést. Potocsnyák tud magyarul és magyar nyugtát ír, amikor a fizetését felveszi, mert máskülönbben nem kapná meg.

Fogják hát szaván a derék Potocsnyákat és adják vissza a nyugtáját. Ha nem tud magyarul és nem respektálja a képviselőházat, ne kapjon fizetést.

Elkélik az a kis pénz üdvösebb célra is. Például a magyar tanítók segélyezésére.

A marokkói bonyodalom.

Budapest, augusztus 9.

Marokkóban a helyzet nagyon zavaros. Franciaország és Spanyolország nagyon erőlyesen látnak hozzá, hogy megtorolják az arabok kegyetlenkedéseit s most látszik leginkább, mennyire kiszorult Németország Marokkóból. Tavaly az algezirászi konferencia után a német kormány még leplezhetette marokkói kudarczát, de most már egyáltalán nem, mert még ilyen nehéz helyzetben sincs szava.

Hogy az események hova fognak fejlődni, nem lehet tudni, de szó sem lehet többé arról, hogy ebből nemzetközi konfliktus támadhasson. A legújabb eseményekről a következő jelentések érkeztek:

A spanyol külügyminiszter párisi utja.

Madridból jelentik, hogy a spanyol miniszterelnök párisi utazása teljesen magánjellegű, amennyiben a miniszterelnök neje betegsége miatt egy párisi orvost akar felkeresni. Mindennek dacára biztosra vehető, hogy a miniszterelnök találkozni fog a francia külügyminiszterrel és személyesen is meg fogja ismételni azokat az okokat, amelyek Spanyolországot arra készítetik, hogy a marokkói akcióban és bizonyos rezervált magatartásban vegyen részt, mely rezerváció a spanyol belpolitikai helyzettel van kapcsolatban.

Kazablanka bombázása.

Kazablankából Párisba érkezett jelentés szerint e hónap 6-án este és 7-én reggel a Galilée és Duchayla cirkálók 164 embert szállítottak partra. Francia tengerészkatonák védik az angol konzulátust, amelyben Ausztria-Magyarország, Németország, az Egyesült Államok és Svédország diplomáciai képviselői is tartózkodnak. Az olasz és portugál diplomáciai képviselők a francia konzulátuson vannak. Különösen heves fegyvertüzelést indítottak a francia konzulátus ellen egy minaret tetejéről, amelyet aztán ágyulövésekkel leromboltak. A Duchayla egy tengerészkatonáját megölték és négyet megsebesítettek, közülük hármat súlyosan. Egy Kazablankából Tangerbe érkezett gőzös azt jelenti, hogy elindulása idején a bombázás még egyre tartott. A francziák tegnap újabb 2000 embert szállítottak partra. Minthogy a hajókon a kikötőből még szakadatlanul éjjel-nappal hallatszanak lövések, nyilván még harcolnak az utcákon. A marokkóiak kifosztották a zsidónegyedet és sok zsidót megöltek. Az európaiak mind biztonságban vannak. Nagyobb részük a hajókon van, mások a francia és spanyol matrózok által őrzött konzulátusokban. A város lángokban áll és pusztuló félben van. A szárazföldi útegek tüzeltek a hajókra, de azonnal elpusztították. A gránátok folyton hullottak a tengerparton levő kabil-csoportok közé és a körülvevő területre. Kazablanka utcái állítólag tele vannak halott marokkóiakkal. Rabatból érkezett hírek szerint az ottani kabilok 15 napi határidőt adtak a kormányzónak, hogy ezalatt távolíttassa el a francia vámellenőrt.

A tangeri francia ügyvivő *Pichon* külügyminiszterhez hosszabb táviratot intézett, amelyben kimerítően jelentést tesz azon csaptrész hősiességéről, amelyet augusztus 5-én a francia konzulátus védelmével bíztak meg és megjegyzi, hogy nagyszámu idegen, akik tanúi voltak a francia csapatok hősiességének és lélekjelenlétének, nem tarthatták vissza csodálkozásuknak elismerő kifejezését — *Drude* tábornok *Picquart* hadügyminiszterhez intézett táviratában Kazablankának augusztus 7-én történt megszállásáról tesz jelentést. A várost reggel 5 órától kezdve egy tengerészszázad védelmezte. Legénységéből, amíg a diplomáciai ügyvivőseket védte, ketten elestek és két tiszt, valamint tíz közember megsebesült. A távirat azt mondja, hogy a védelem az abban résztvevőknek nagy dicsőségére vált. Philibert tengernagy az augusztus 7-én a konzuli negyed ellen irányuló támadásról szóló jelentések szerint francia és spanyol tengerészkatonák visszaverték a támadókat. A Du Chayla cirkáló öt embere elesett. A spanyol tengerészek közül is többen elestek és

megsebesültek. A maghzen ellen lázadó törzsek igen nagy veszteségeket szenvedtek, mely veszteségeket a Galilée és a Forbin ágyútüzelése még növelt. Négy pánczéloszirkáló délelőtt 11 órakor a legjobb időben érkezett, mert a városban lévő tengerész-katonák a heves támadásnak nem állhattak volna hosszabb ideig ellen. Öt percig tartó tüzelés után csapatokat szállítottak partra, hogy a város környékét megtisztítsák. A partraszállás a viharos tenger dacára gyorsan folyt le és a várost megszállották. Az anyagok partraszállítása éjjel történt meg fényszórók világítása mellett. Philibert tengernagy és Draude tábornok proklamációt tettek közzé a szárazföldön, amely Franciaország szándékát tolmácsolja. Philibert tengernagynak egy 8-án délután kelt távirata szerint Draude tábornok a város közelében táborozik és bátran visszaverte 5-6000 lovas támadását.

A Formin czirkáló, mely ma Kazablankából Tangerbe érkezett, azt jelenti, hogy Kazablankában teljes nyugalom uralkodik és hogy a menekülők a hajókról visszatértek a szárazföldre és felkeresték lakásaikat. Igaz, hogy a város romokban hever. A mazugani angol konzul dróttalan táviró útján angol gőzös kiküldését kérte. Egy angol czirkáló útban van Mazugan felé.

Ujabb londoni távirat szerint Kazablankában nagy a veszedelem. A francia csapatok partraszállása miatt a mór nép el van keseredve. A hadihajók löszerei fogytán vannak. A város nagy része romokban hever. Az utcák tele vannak a megölt mörök feloszlásnak indult holttesteivel. A levegő pestises, élelmiszereket nem visznek a városba. Több gabonarakár lángokban áll. Az állami bankot kirabolták, az üzleteket feltörték és kifosztották. A legnagyobb a pusztulás a zsidók városrészében.

Mogodor városában az európaiakat hir szerint nagy veszedelem fenyegeti, mert Malailin seriff 800 főnyi csapatával utnak indult, hogy az idegeket kiírta.

Mazugan bombázása.

Kazablankában ezidő szerint nyugalom van, miután tegnap kétezer főnyi francia gyalogság szállott partra. Ellenben még mindig az a hir járja, hogy a Du Chayla czirkáló bombázza a Kazablankától ötven kilométernyire fekvő Mazugant. A francia Du Chayla czirkáló tegnap bombázta Mazugant és a város nagy részét elpusztította. Az európaiak a kikötőkben a hajókra menekültek. A konzulátusok épületei alig rongálódtak meg. Tangerben ma az a hir terjedt el, hogy tízezer fegyveres mohamedán vonul a város felé megboszulni Kazablanka bombázását. Az európaiak városnegyedét erre katonaság szállotta meg, de csak néhány fegyveres mór jött, akik bujtogatták a népet, hogy gyilkolják le a keresztényeket és a zsidókat. A fegyveres möröket fogságra vetették.

Mazagan ostromára vonatkozó hírek mind- eddig nem nyertek megerősítést. A kazablankai francia konzul Mulei Hamidtól levelet kapott, a melyben az hivatalosan helyesli Franciaország eljárását és a bűnösök megbüntetésére támogatást kér. — A spanyol külügyminiszter ma délután Pichon külügyminiszterrel találkozott.

Maclean szabadonbocsátása.

A tetuani kormányzó azt írta Tangerba, hogy Maclean már nincs Raisuli fogságában, mert a Knas-törzsek vezetői azt követelték, hogy Macleant Raisuli nekik szolgáltassa ki és Raisuli engedett ennek a követelésnek. Ha ez a hir megerősítést nyer, Maclean szabadonbocsátása már a legközelebbi időben várható. Raisuli feltételeit jelentékenyen lejjebb szállította. Maclean szabadonbocsátásáért immár nem követel egyebet, mint hogy az angolok védelmükbe fogadják, hogy a jövőben ő, valamint családja nyugodtan és békében élhessen.

Mit akar Raisuli.

A londoni „Daily Mail” tengeri levelezője, William Maxwell hosszú levelet kapott Raisulitól, amelyből az alábbi érdekes részleteket közli: „Első találkozásunk alkalmával — írja Raisuli — minden panaszomat közöltem Macleannal.

Sajnáltam, hogy senki sincsen, aki a szultánt felvilágosítaná, hogy környezetének nincs más célja, mint hogy zavarokat idézzen elő, hogy aztán kényelmesen halászhasson a zavarosban.

— Amit ön mond, az csakugyan igaz, felelte Maclean és én éppen azért jöttem, hogy önt meghallgassam és tudtára adjam, hogy a szultán ő felségének határozott kívánsága, hogy ön Fezbe jöjjön. Biztosíthatom, hogy semmi baja sem fog történni, mindent elmondhat a szultánnak és ő rendbe fogja hozni az ügyeket.

— Hogy volna ez lehetséges, — mondtam én erre? — Hiszen a leveleim nem jutnak a szultán kezéhez és ki fog engem arról biztosítani, hogy a szultán elé járulhatok?

Maclean azt felelte, hogy ne féljek semmit, ő mindent kiesziköl, eljön velem Fezbe és mindenről fel fogja a szultánt világosítani. Ezután elváltunk és én Elhemesbe mentem, hogy embereimmel tanácskozzam, ami után megírtam Macleannak, hogy elmegyek vele az udvarhoz, ha ő eljön értem. Maclean erre újra biztosított a szultán jóindulatáról, én hittem neki és ime mi történt!

Amíg mi egymással így udvariaskodtunk, a Me-halla megtámadta falumát; birtokába ejtette véteimeit és fogságba hurcolta néhány rokonomat. Ezeknek a sérelmeknek szerzője pedig nem volt más, mint El Guebbas, El Bagdadi hadügyminiszter és Bin Abou Khasia Tangerből. Ezeknek az emberei tönkretették és szédülték barátaimnak a tulajonait is. Hogy Maclean őszinte ember, arról meg voltam győződve, de a szultán környezetében bizni nem lehet. Mindezeket jól megjegyeztem magamnak. Macleannal csakugyan találkoztam és elmeséltem neki, hogy mit cselekedtek velem és hozzátartozóimmal El Guebbas és társai. Ő azonban még akkor is azt mondotta, hogy nyugodtan mehetek Fezbe. Én azt mondtam neki, hogy ha ilyen dolgok megtörténhetek akkor, mielőtt én még a szultán hatalmában volnék, mit várhatok akkor, ha a kezei között leszek? Maclean erre egy levelet vett elő, amelyben a szultán garanciát vállal bántatlanságomért és azt mondta, hogy El Guebbasnak is ilyen tartalmu levele van a szultántól. Erről azonban megtudtam, hogy az nem egészen olyan, mint amilyen Macleannál van, mert abban nyílt erőszaktól sem rettentek vissza, ha jószántomból Fezbe nem mennék. El Guebbasnak irántam tanusított viselkedéséből tisztán láttam az árulási szándékot és ezért ejtettem foglyul Macleant. Akik ezt a becsületes öreg embert kezeimbe jutatták, maguk a miniszterek voltak, amikor hamis levéllel küldték hozzám. Maclean most az én foglyom és teljes biztonságban van nálam, semmi baja nem fog esni neki. Amíg a brit nép nem határoz, hogy mit akar ebben az ügyben tenni. A brit kormány éppen olyan igazságos, mint amilyen hatalmas. Ez elébe viszem panaszomat és amit most magának írtam, az szinigazság. Ők majd tudtára fogják adni a világnak, hogy Macleant nem pénzkérdés miatt ejtettem foglyul, mert ha pénzre lett volna szükségem, szerezhettem volna Tangerben is, ahol a kereskedők és bankok kezeim között voltak. Nem, pénzre nincs szükségem, én csak igazságot követelek!

Raisuli.

KÜLFÖLD.

A leszerelés kérdése.

— A hágai békekonferencia. —

Anglia képviselői és a többi államok kiküldöttei között Angliának arra az indítványára nézve, hogy a katonai felszereléseket csökkenték, megegyezés történt és az ilyen irányú javaslat végleges elfogadása már küszöbön áll. Ez a megegyezés csak úgy jöhetett létre, hogy Anglia — eltérve az eredeti javaslattól — azt akként módosította, hogy azt új szövegében a többi hatalmak képviselői is elfogadhatták. Azokat a kívánságokat, amelyek a katonai megterhelések csökkentését célozzák s amelyekről már az 1898-iki békekonferencián is szó volt, a jelenlegi javaslat még határozottabb formában juttatja kifejezésre. Az első konferencia jegyzőkönyvének erre vonatkozó 4-ik pontja a következőképen hangzik:

„A konferencia annak a nézetének ad kifejezést, hogy a katonai terhek csökkentése nemcsak anyagi, de erkölcsi tekintetben is nagyjelentőségű kérdés, amelynek megoldását az egész emberiség óhajta várja.”

A czár már 1898-ban is azt hangoztatta, hogy csökkentessék a katonai felszerelések és erre minden erőből törekedjenek az egyes hatalmak

képviselői megegyezésre jutni s ennek a nézetnek az akkor tartott konferencián gróf Muraviev útján kifejezést is adott.

Ugyanakkor Beaufort németalföldi külügyminiszter is hosszabb beszédben fejtegette a katonai terhek csökkentését, amelyről azonban nem csak álmodozni és beszélni kell, hanem minden fölött szükséges a dologban cselekedni is.

A mostani megegyezésre vonatkozólag Angliának a katonai terhek és felszerelések csökkentésére irányuló javaslata fölött a véleménykülönbségek már annyira tisztázódtak, hogy a kész javaslat elfogadása immár a küszöbön áll. Tulajdonképen nem határozott tervezetről, hanem emlékiratszerű dologról van szó amelyben elismerik az állandó és fokozott fegyverkezés hátrányait és méltatják azokat a hangozat, amelyek a tulfegyverkezés korlátozását követelik. Egy rövid fejtegetés megvilágítja a lehetséges és czélszerűnek elismert kiindulási pontokat és egyúttal a legalkalmasabb eszközöket ajánlja a béke eszméje érdekében kitűzött cél elérésére. A méltóságos hangon tartott okmány azzal fejezi be a fejtegetéseket, hogy adandó esetekben a képviselt államokhoz felebbezés nyújtandó be, illetőleg a döntő bíróság volna igénybe veendő s ezáltal a haderő mindinkább nélkülözhetővé válnék, úgy hogy a rendkívüli hadsereg-szervezet visszafejlődésének előfeltételei önmaguktól alakulnának ki. Az előterjesztést tetszéssel határozattá emelték.

A semlegeseknek jogaira és kötelességeire vonatkozó javaslatok tárgyalására kiküldött albizottság ma két luxemburgi javaslattal foglalkozott, amelyek egyike megtiltja, hogy a semlegesek tulajdonát képező szállítóeszközöket egyik vagy másik háborús fél használhassa, a második pedig számítva az első elvetésével, a szállítóeszközök használatára vonatkozó szabályokat állít fel. Hoszszabb vita után a második javaslatot vizsgáló-bizottság elé utalják. Ugyanigy Németország azon javaslatát, mely a semleges hajók és rakományainak elkobzására vonatkozik, valamint Japánnak a semlegeseknél őrzött hadifoglyok szabadonbocsátására vonatkozó javaslatát. A bizottság elé utalják továbbá Dániának azon indítványát, amely szerint az, hogy egy állam neutralitásának védelmére mozgósítást rendel el, ellenséges ténykén nem tekintendő.

Aehrenthal és Izvolszki találkozására. A N. Wr. Tgbl. értesülése szerint Izvolszki orosz külügyminiszter szeptemberben báró Aehrenthal külügyminiszter látogatására Bécsbe érkezik. Az orosz külügyminiszter több napot tölt Bécsben. A látogatás mindenesetre hozzá fog járulni a baráti viszony megerősítéséhez és alkalmat fog adni a két külügyminiszternek az aktuális politikai kérdések megvitatására.

Ausztria-Magyarország és Szerbia. Pasics szerb miniszterelnök, aki most Marienbádban nyaral, a N. Fr. Presse levelezője előtt kijelentette, hogy báró Aehrenthal, magyar-osztrák külügyminiszterrel való találkozására dolgában még nem történt megállapodás. Ha befejezte marienbádi kuráját, haza utazás közben keresni fogja az alkalmat, hogy báró Aehrenthallal találkozassék, ha ugyan báró Aehrenthalnak lesz a számára néhány percnyi ideje. A szerb kereskedelmi szerződés dolgában szeptember közepén kezdődik majd meg újra a tárgyalás. Pasics természetesen tartja, hogy az európai uralkodók találkozására alkalmával mindig szóba kerül Maczedónia helyzete is. Maczedóniában most nyugalom van, mert a török katonaság a bolgár bandák nagy részét megsemmisítette. De a török kormánynak fel kellene lépnie az arnóták ellen is, akik minduntalan betörnek Szerbia területére.

Roosevelt barozza a trösztök ellen. Roosevelt elnök égizse alatt igen erőlyesen folyik a harc a határtalan visszaélésekre képes trösztök és azok emberei ellen. Bonaparte szövetségi államügyész, mint a Berliner Tagblattnak Newyorkból stírgönyzik, Rockefeller, Harrymann és a trösztök más személységei ellen börtönbüntetést indítványoz. Ez ellen a trösztmágnások tiltakoznak és körülbelül ötvenen a trösztök emberei közül Chicagóban tízkes gyű-

lést tartottak, amelyen elhatározták, hogy az Egyesült-Államok egész területére kiterjedő szövetséget alkotnak a hatóságok ellen való ellentállásra. A tröszt emberei, hír szerint, már teljesen kidolgozták a megindítandó hadjárat részleteit és elhatározták, hogy annak költségeire több milliót fognak összeadni. Azt hiszik ugyanis, hogy ilyen nagy összegekkel sikeresen folytathatják majd a harcot a kormány ellen és hatalmukat az Egyesült-Államokban az általános politikában is éreztetni fogják.

Ki a bűnös?

— A Hau-pör bonyodalmai. —

Budapest, augusztus 9.

Báró Lindenau felszínre vetődése óta a Hau-ügyet borító köd még homályosabb lett. Báró Lindenau határozottan állítja, hogy Molitor Olga a gyilkos s emellett az állítás mellett híven kitart, dacára annak, hogy ha vádjait visszavonná, vizsgálói fogságából azonnal kibocsátanák. Hau Károly, akit az új fordulatról értesítettek, ezzel szemben hallgatásba burkolózik, csak sajnálja Olgát, hogy az ügyből kifolyólag kellemetlenségei lesznek. Olga pedig, a „vörös Olga,” határozottan tagad. Az esküdtek, az államügyész s a vizsgálóbíró az új fordulat dacára a rögeszme szívósságával ragaszkodnak ahhoz a véleményekhez, hogy Hau a tettes. Ez az a priori megformált vélemény mindenesetre alapos akadályt tesz annak, hogy a végérvényesen összekuszált ügyben az igazság végre kiderüljön. Hau Károlynak, aki legyen bűnös vagy nem bűnös, egy sötét, ellenséges végzet terhe alatt szenved, sok szerencsétlensége közül úgy látszik az lesz a legnagyobb szerencsétlensége, hogy rehabilitálása a német igazságszolgáltatás csődjévé jelentené s azok az emberek, akikről Hau a tárgyalás után nyíltan hirdette, hogy tyukészszel mondották ki ellene a marasztaló verdíktet, ítéletüket megváltoztatva a Hau lesújtó kritikáját maguk is igazolják.

Az újabb fejlemények az ügyben a következők:

A vörös Olga gyilkolt!

A karlsruhei lapok közlése szerint azt a levelet, amelyet báró Lindenau Molitor Olgához intézett és amelynek nyilvánosságra jutása a Hau-pör legújabb fordulatára a döntő lökést megadta. A levélben Lindenau ezt írja:

„Igen tisztelt kisasszony! Láttam, amint ön felöltötte édesanyját. De nem fogok róla senkinek sem szólni, ha kezével megajándékoz, mert én szeretem önt.”

A levél közzététele óta mindenütt teljes hangulatváltozás észlelhető. Akik eddig Haut tartották a gyilkosnak, ingadozni kezdenek. Ami Lindenaut illeti, három tanu igazolja, hogy a gyilkosság idejében ott volt a helyszínen.

Molitor Olga ma délelőtt Freiburgból Karlsruheba érkezett. A pályaudvaron egy törvényszéki tisztviselő fogadta, aki az esetleges inzultusoktól megvéendő, a törvényszéki épületig kísérte. E körülményből származhatott az a hír, hogy Molitor Olgát letartóztatták. Dr. Bleicher államügyész nyomban kihallgatta báró Lindenau állításaira vonatkozólag. Negyedhárom órákor végződött a kihallgatás, amikor ugyancsak a törvényszéki tisztviselő kíséretében Mannheimba utazott, ahol szembesítették báró Lindenauval, a szembesítésnek nem sok eredménye volt. Lindenau megmaradt amaz állítása mellett, hogy Olga lölte le az anyját, — emez pedig kereken tagadott. Kijelentette, hogy ő Lindenaut egyáltalán nem is látta. A szembesítés után Olga visszautazott Freiburgba. Molitor Olga nagyon halavány volt, de azért nyugodtan viselkedett. Az államügyész rendületlenül bizik a leány ártatlanságában és azt állítja, hogy báró Lindenau november hó 6-ikán, a gyilkosság napján nem is volt Baden-Badenben.

Igazolást nyert, hogy Molitor Olga állandóan revolverrel járt. Baden-Badenben ezt körülbelül mindenki tudta és amikor kérdőre vonták a „vörös Olgát”, azt felelte, hogy gyakran szokott hosszú sétákat tenni egyedül és ilyenkor félre- és magános helyekre is elkalandozik, szüksége van tehát valami fegyverre, hogy magát az esetleges támadások ellen megvéddesse.

Mit mond Hau a fordulatról?

Mikor dr. Dietz tegnap meglátogatta börtönében a halálraíteltet és megmondta neki, hogy báró Lindenau jelentkezett és az újabb fordulat következtében Molitor Olgára terelődik a gyanu, hogy ő ölte meg anyját, Hau csak ennyit felelt:

— Ki sem mondhatom, mennyire fáj nekem, hogy sógoroméknak miattam kellemetlenséget lesznek!

A halálraítelt Hau Károly ügyvédje, dr. Dietz ma egy újságíró előtt a következő kijelentéseket tette:

— Molitor Olgának és Lidenaunak kihallgatása teljes pozitívással bebizonyította, hogy Hau még csak meg sem gyanúsítható Molitorné meggyilkolásával. Hau még a tett színhelyén sem volt, Lindenau kihallgatása három óra hosszat tartott és az ő vallomása oly fontos, hogy az ügyesség már egészen új nyomokon indult el. Egyelőre azonban mélyen titkolóznunk kell.

A Lokalanzeiger egy munkatársa ma beszélt Hau védőjével, aki elmondta, hogy a viszony Molitor Olga és dr. Hau közt évek óta tartott és be van bizonyítva, hogy Ajaccio-ban meghitt volt a viszonyuk. Noha Molitor Olga eskü alatt vallotta, hogy nem volt semmi bizalmasabb dolga Hauval, könnyen ki lehetne mutatni az ellenkezőjét. Ezért volt nővérenek házassága Hauval elejétől fogva boldogtalan és az a bizonyos, hogy Haunét féltékenysége készítette öngyilkosságra.

Lindenau szerepe.

Az a körülmény, hogy a 64 éves báró Lindenau a nála sokkal fiatalabb Molitor Olga kezét kérte, a báró zsarolási szándékát világosan elárulja. Nyilvánvaló ebből, hogy anyagi előnyökre akart szert tenni. A Lindenau elleni tárgyalás újból fel fogja tárni az egész Hau ügyvéd elleni bílnpört és valószínűleg előjártéka lesz a Hau ellen lefolyt bílnpör revíziójának.

Lindenau Mannheimban életét meglehetősen szűkös, egy hatóságilag engedélyezett házasságközvetítő irodának a jövedelméből tengette. Egy karlsruhei polgári származású leányt veit nőül és később, hogy anyagi zavarán segítsen, ötezer márkáért örökbe fogadott egy gyermeket.

Lindenau lakásán különben újabb házkutatást tartottak, s a többi között lefoglalták egy okmány-táskáját, s egy sereg levelét. A hatósági közegek buzgóssága odáig ment, hogy azokat a leveleket is fölbontották és lefoglalták, amelyek a házkutatási eljárás során érkeztek. Ezek a levelek bizonyára nagyon fontosak, de a tartalmuk felől nem lehet tudni semmit, mert erősen titkolóznak.

A védő, miután a házkutatásról eltávozott, felkereste a vizsgálói börtönben védenczét, báró Lindenaut és különböző kérdéseket intézett hozzá. A báró fentartotta a névtelen levélben foglalt állítást. Ez a körülmény nem csekély fontossággal bír, mert ha Lindenau a Molitor Olga elleni vádját visszavonja, ezzel a szabadságát is visszaszerzhette volna. Lindenaut egyébként zsarolással, becsületsértéssel és bínpártolással vádolva tartóztatták le.

Az ügyesség zsarolást lát abban, hogy báró Lindenau Molitor Olga kezét kérte, amivel szemben kárpótlásul hallgatást ajánlott fel;

a becsületsértés abban áll, hogy báró Lindenau Molitor Olgát gyilkosnak mondta;

a bínpártolás pedig abban, hogy Lindenau azzal a levéllel, melyet Hau védőjéhez intézett, Hau elítélését meggátolni igyekezett.

Abban a levélben, melyet báró Lindenau Molitor Olgához intézett, van többek között egy passzus, mely következőleg szól:

— Annak a szerelme a legnagyobb, aki még akkor is szereti szerelme tárgyát, amikor az bünt követett el. Én a pör alatt ismertem meg önt és szerettem bele önbe és szerelmem ön iránt olyan nagy, hogy én, a 64 éves ember, aki még nő vagyok, de válpörben állok, az ön kedvéért minden akadályt le fogok győzni.

Báró Lindenau védője, dr. Gönner felfolyamodással élt védenczének letartóztatása ellen. A védő kijelenti, hogy ő azért, hogy Lindenau állításainak a valódiságát bebizonyíthassa, följelentést fog tenni Molitor Olga ellen azon a címen, hogy anyját vétkes gondatlanságból megölte. Nincs többé helye semmiféle kiméletnek. Indítványozni fogja továbbá, hogy Lindenaut szembesítsék azokkal a tanukkal, kik őt Baden-Badenben látták. Ezek a tanuk báró Reitzenstein, egy soffőr, ki a Tanfany villában van alkalmazásban, a Kann-féle nyárilak egyik szolgája és egy újságelárusító fiú.

Báró Lindenau Mannheimban nem valami jó hírnévnek örvendett. Elhibázott existenciájának tartották, de snájdig fellépésével sok embert megévesztett. Ez a modora letartóztatása után sem hagyta el. Így, amikor az államügyész a kihallgatás alkalmával Lindenau urnak nevezte, gőgös hangsúlyozással mondta:

— Önnek báró Lindenau vagyok.

Az államügyész báró Lindenau titkárát letartóztatása ellen hivatalból elutasította, s így Lindenau továbbra is fogva marad.

A cseh Bohemiában „egy öreg osztrák katonatiszt” a következőket írja báró Lindenauról:

Ugyanegy ezredben szolgáltam báró Lindenauval 1864-ben; ő akkor Trevisóban mint hadapród vonult be báró Weinhart István tábornagynak nevet viselő akkori 16., most a varasdi 17. gyalog-

ezredbe, amely ez idő szerint Zágrábban van helyőrségen. Lindenau két évig volt hadapród; kollégái nem rokonszenveztek vele. Pazarló volt a természete és gőgös a viselkedése. 1866-ban alhadnagy lett, de mivel piszkos adósságai voltak, a katonai törvényszék 1867-ben megfosztotta tisztí rangjától.

Hogy mi lett aztán belőle, nem tudom, de most látom, hogy öreg bajtársam nem nagyon változott, vagy legalább is nem előnyére.

Báró Lindenau szavahihetősége.

A Leipziger Tagblatt báró Lindenau-ról a következő adatokat közli:

Báró Lindenau, mint egy osztrák katonatiszt fia, Mannheimban született. Miután elvégezte a gimnáziumot, az osztrák hadsereg szolgálatába lépett, de különböző inkorrekt cselekmények miatt kénytelen volt annak kötelékéből kiválni. Báró Lindenau ezután különböző helyeken megfordult és a világ legkülönbözőbb részein kóborolva, kalandos életet élt. Olyan emberek, akik értékezésbe jutottak vele, azt beszélik, hogy báró Lindenau beszámíthatatlan ember és nagyon tulzolt eszméi vannak, de sima modorával és elegáns fellépésével sikerült neki a legjobb körökbe bejutni és ott támogatásra is talált.

Olyan emberek, akik ismerik báró Lindenau karakterét, nem tartják valószínűnek, hogy ő bármit is tudna Molitorné meggyilkolásáról. Lindenau kihallgatása alkalmával nagyon izgatottnak mutatkozott és az államügyész különböző kérdéseire, egyáltalán nem, vagy nagyon hiányosan válaszolt. Ennélfogva lehetséges, hogy báró Lindenau adatait a kisujjából szopta. Teljes bizonyossággal eddig csak az van megállapítva, hogy báró Lindenau a gyilkosság idején egy kis darab ideig a Molitor-hölgyek mögött ment.

Karlsruheból éjjel jelentik, hogy a Hau-pörben szerepelt Reizenstein bárónét szembesítették báró Lindenauval; a báróné felismerte benne azt, aki a kritikus nap délutánján Molitorné és lányát követte. Lindenau ezt határozottan tagadta.

Ki küldte be a névtelen levelet.

A Berliner Tagblatt karlsruhei levelezőjének sikerült kinyomozni, hogy báró Lindenau névtelen levelét Molitor Olgához Molitor Olgának a fivére küldte be az ügyességnek azzal a megjegyzéssel, hogy a levél írója úgy látszik zsarolást akar az ő nővére ellen elkövetni. Az államügyesség még mindig megmarad amellett, hogy Hau a bűnös, Molitor Olgát ellenben teljesen ártatlannak tartja. Az ügyesség nem akarja elhinni, hogy báró Lindenau november 6-án, vagyis a gyilkosság napján Baden-Badenben időzött.

EGYHÁZAK.

A görög-keleti magyar nemzeti egyház. Csongrád-megye ma tartott rendkívüli közgyűlésén tárgyalta a görög-keleti magyar nemzeti egyház szervezésének kérdését. Dr. Cicatricus Lajos alispán indítványt terjesztett elő arra nézve, hogy a törvényhatóság intézzen feliratot a képviselőházhoz a szervezés megvalósítása érdekében. A törvényhatósági bizottság elfogadta az alispán indítványát.

A szerb kongresszusi választmány ülése. Nyolcz havi szünetelés után csütörtökön újabb összejött Karlóczára a szerb nemzeti egyházi kongresszusi választmány rendkívüli ülésre. Tudvalevő, hogy az elhalt pátriárka nem akarta azt összehívni addig, amíg ügye nem nyer végleges elintézését, s így a szerb nemzeti alapoknak ezen szünet alatt óriási kára volt azáltal, hogy a sok kölcsönkérő fél nem tudva bevárni kérvényének elintézését, elállott a kölcsönöktől. Zmejanovics Gábor verseczi megyés püspök, mint a kongresszusi választmány elnökének helyettese, augusztus hó 8-ára hívta egybe a kongresszusi választmányt rendkívüli ülésre, amely valószínűleg 10-14 napot fog igénybe venni, mert a felhalmozódott anyag óriási. A szerb egyházi önkormányzat ezzel ismét a régi kerékvágásba jutott és most már háborítatlanul folynak a szerb egyházat érdeklő ügyek. A választmányi ülést Zmejanovics püspök csütörtökön délelőtt 10 órákor nyitotta meg. A választmány tudomásul vette a pátriárka elhalálása alkalmából nyilvánított részvéteket, valamint a temetkezésre kiadott 7500 korona elszámolását. Zmejanovics Gábor püspöknek f. évi február havában benyújtott kérvényét, melyben kongresszusi választmányi tagságáról lemond, a választmány a szerb nemzeti egyházi kongresszushoz utasította, mert nem érzi magát illetékesnek és nem is hajlandó a lemondást elfogadni. Kongresszusi határozattal Zmejanovics marad a választmányi elnök helyettese és tagja. A választmány ezután Zmejanovics püspököt hatalmazta fel a karlóczi pátriárkatusi udvar vezetésével, aki magának helyettesül Brankovics Dimitrije archimandrita beocsjini zárdafőnököt

nevezte ki. A választmány áttért ezután a magyar, valamint a horvát-szlavon országos kormánytól leérkezett és a szerb egyház ügyeire vonatkozó átiratok tárgyalására. Az üléseket naponta délelőtt, valamint délután is tartják.

Mozgó képek.

Edvárd gombjai.

Méltán rosszalják, hogy keveset foglalkozom a diplomáciával. Elvégre a XX. században már mindenkinek érteni kell ahhoz a tudományhoz, mely abból indul ki, hogy a beszéd a gondolatok elrejtésére való... és arra is, hogy mások gondolatait és szándékait kifürkésztük vele.

A diplomata urak az idők folyamán ezt a tudományt oda finomították, hogy céljaik eléréséhez szavakra sincs már szükségük, éppen úgy, mint ahogy drót nélkül lehet telegrafálni és füst nélkül lehet lőni.

Meg akarom mutatni, hogy az én koponyámon is meg van a diplomácia kidudorodása és hogy ez a természeti tudomány a gyakorlati daczára se satnyult el, mint — hogy egyebet ne említsek — a pénzszerszék pupja, amelynek teljesen nyoma veszett.

Kapóra jött a csatornán át egy igénytelennek látszó hír, melyből diplomata-érzésem nagyon fontos politikai következtetéseket hámoz ki, vagy szűr le — aszerint, amint valaki szilárd minőségűnek, vagy cseppfolyósnak tekintik.

A hírcske mindössze azt újságolja, hogy Edvárd király — aki nem csupán a Brit birodalom és India uralkodója, hanem a férfidivat királya is — a szalonkabátnak, redingotának, gehrocknak nevezett ruhadarabot legújabbán rövidke lánczón egyesített kettős gombbal csukottan viseli.

A londoni elegáns világ máris adoptálta ezt az újítást, mely csakhamar megtalálja a kontinensre vezető utat is; sőt nem mernék jót állni, hogy a lomniczi, alagi és a többi versenyeken már is nem csillognak gyémánt, smaragd, opálkövek gigerlii kabátján.

Ezzel a boldog nagyközönség nyugodtan napirendre tér Edvárd király gombjai fölött, melyek népszerűsége szédítő méreteket fog ölteni a mágnáspalotáktól a pinczelakásokig. Amikor aztán a nagy reformátor hirtelen azt mondja: „Más!” és a kettős gombnak befellegzett.

Mi diplomaták ellenben megszoktuk a legkisebb aktusokban is világesemények csirait keresni s így nekem is sikerült kideríteni, hogy az angol királynak rendkívül finom sakkhuzásával állunk szemben.

Amikor ugyanis gróf Károlyi István pártját kézhez vette, az első meghatottság leküzdése és a részvétábrat megfogalmazása után elkezdett tünődni. Tünődött, tünődött és lelki szemei előtt megjelentek szép ifjúságának régi emlékei: A bécsi Sperl... a Jockey club... a Neue Welt... a Nemzeti Kaszinó...

— Goddam! gondolta magában. Hiszen mindez Ausztriában és Magyarországon... vagy Ausztria-Magyarországon, vagy Magyarország-Ausztriában volt! Mi lett ebből a nagyhatalomból, hogy most szó sem esik róla?

Ideges kézzel előszedte a londoni Punch-ot, a müncheni Simplicium-t, a párisi L'assiette au beurre-t, a milánói „Per ridere“-t, de egyik se karrikirozza (vagy karrikázza?) ki sem Ausztriát, se Magyarországot. Még a newyorki „Life“ is mellőzi, ahol a hatalmak „koncert“-jéről viccel, Amerikának pedig sem irigykedésre, se féltékenységre nincs oka.

Edvárd királyt komoly aggodás fogta el. Szerencsére ott hevert egy magyar viczcslap tiszteletpéldánya és ott megtalálta Ausztriát — egy hálósipkás sváb s hazánkat — egy kipödrött bajszu Magyar Miska személyben.

— Hála istennek, rebegte ő felsége,

és újra tünődni kezdett. Tünődés közben észbe jutott, hogy annak idején élvezte Bécs, élvezte Budapest vendégszeretét. Szitta szivarjainkat, itta pezsgőnköt (Trade in Hungary) és ölelte a szép magyar lányokat. A valódi gentleman nem lehet hálátlan. Valamit kell tenni e nemes országért. (Mely különben se turbálja az angolok kised játékaikat).

Nem sokáig kellett tünődni. Tekintete véletlenül a fogásra esett és mit pillantott meg? Egy redingotának, gehrocknak, szalonkabátnak nevezett ruhadarabot. Öfelsége hangosan felkaczagott.

— Még egy neve van ám a redingote-nak!... Ferencz József-kabát! kiáltott diadalmasan. Ezt a kabátot nagyon elhanyagoltam. Méltatlanul. Királyi barátomnak és szép országainak tartozólag re fogom habilitálni.

Saját királyi kezeivel magára öltötte a többször idézett kabátot és a tükör elé állt. Begombolta, de fejét rázva újra ki is gombolta:

— Nem, nem! hogy azt mondják: ahá, begombolkozik! valamiben sántikál.

Majd finoman mosolyogva végigdörzsölte a láb-szárát és bánatos öngunyival mondta:

— Igazuk is lenne: sántikálók bizony; gehrockban sántikálók! De kigombolva se viselhetem, mert így szólna a diplomácia: „nincs mit rejtgetnie... vénül a publi... lejártá magát.”

Kissé tanácstalanul járt alá s fel a szobában, majd az ablakhoz lépve, dobolni kezdett a lemenő nap sugariban csillogó tükörüvegben.

És mit látott? Ó fenségeit, aranyos unokáit, akik a palota márványfalához fényes gombokat verdestek... más szóval: pitykézték.

— Hopp! megvan! — kiáltott Edvárd király a már fencicsért hangos nevetéssel. Apró érczlánczot fogok konstruáltatni és csinos, kedves, bájos gombocskákat függesztek arra. Az egyik gombot az innesső, a másikat a tulsó lyukba illesztem és így a kabát nem lesz se begombol, se nyitott. Óriási vívmány. Ehhez képest az oldalt vasalt nadrág, a színes frakk és minden egyéb nagy alkotásom — bliktri.

De újabb nehézség merült föl: miből készüljön a gomb? Aranyból?

— Ohó! Az arany hallgatást jelent. Azt mondanák, hogy elhallgatok valamit.

Eztísből?

— Nem, nem! A zsurnaliszták azt hinnék, hogy közölni valóm van és megrohannának.

Platinából?

— Naja! Hogy Oroszország kaczerkodásnak vegye. Onyxból se lehet; megaprehendálna Vilmos öcsém; azt képzelné, hogy: „óh nix dájcs!”

Edvárd király gondolkodott és gombolkodott, gombolkodott és gondolkodott. Még most is kigombol, begombol, azt se tudja, mit gondol.

De én nyugodt vagyok, mert tudom, hogy Edvárd király még mindig kigondolt valamit és az bizonyos, hogy most a mi javunkon tőri felséges fejét. Ezt az én dippplommatla eszem sugja, mint ahogy Papir Sándor a „Vig özvegy“-ben mondja.

És ha divatját mulják Edvárd király gombjai?

Eh! Sohse nyugtalanokdjunk: Gombház, ha leszakad lesz más!

Bosta.

EGYETÉRTÉS.

Augusztus hó 1-ével új előfizetést nyitottunk az Egyetértésre. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése most lejárt, sziveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Minden előfizetőnk teljesen díjtalanul kapja a magyar család számára kiváló gonddal szerkesztett „Magyar Szalon“ című folyóiratot.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra . . . 2 kor. 40 fill.

Negyedévre . . . 7 kor. — fill.

Félévre . . . 14 kor. — fill.

Egész évre . . . 28 kor. — fill.

A fürdő- és nyaraló-évszak alatt a lapot előfizetőinknek bárhova pontosan elküldjük, ha a címvaltozást kiadóhivatalunkban idejekorán bejelentik. Ebben az esetben sziveskedjenek mindig legutolsó lakhelyük címét is közölni.

Az Eranosz-ügy.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 9.

A mai nap is azzal zárult ebben a misztikus ügyben, hogy Gennari vivómestert még mindig nem hallgatták ki. Kihallgatást ellenben özvegy Eranosz Istvánnét a budai Szent-Erzsébet zárdában. A kihallgatást maga Krecsányi Kálmán detektívönök végezte, még pedig egy rendőrorvos jelenlétében, aki a kihallgatás folyama alatt megfigyelései alapján, konstátálta Eranoszné épelméjűségét. Tudvalevő ugyanis, hogy az özvegyről a szenzációk kapcsán azt terjesztették, hogy férjének tragikus pusztulása miatt megőrült. Ez a híresztelés természetesen most megdőlt. Eranoszné épelméjű és Krecsányi Kálmán föl is szólította, hogy tegyen följelentést. Eranoszné meg is ígérte, hogy majd megteszi a följelentést. Addig is, míg ez a följelentés megtörténne, folyik tovább a vizsgálat, amelynek adatai ma sem kerültek nyilvánosságra hivatalosan. Ellenőrizhetetlen forrásból azonban kiszivárgott annyi, hogy a rendőrség kinyomozta már azt a nőszemélyt, aki a szeanszokon az angyal szerepét játszotta. Ez a nő azonban nem Gennari felesége. Ez rendkívül fontosnak látszó dolog, ha igaz. Csakhogy sokat levon az értékéből az a körülmény, hogy ugyanaz a forrás, amely ezeket közli, azt is mondja, hogy a rendőrség összes eddigi adathalmazainak alapján is csak az esetleges csalást véli beigazolhatóknak, ami tudvalevőleg magánvádra üldözendő cselekmény.

A gyilkos kuruzslás vádja tehát egy esetleges és fölfehető csalásig zsugorodott össze, amelyre azonban még nincs följelentés. Pedig jó lenne, ha a vádlók közül valaki most már megtenné Gennari ellen a konkrét följelentést, hiszen maga a rendőrség szerezte össze a magánvadás számára a bizonyító adatokat. És ha Gennari vivómester csakugyan csaló, akkor el kell itélni őt, még ha nem is üldözötte halálba Eranosz doktort. Így követeli ezt a közmorál, a megsértett jogrend. Aki csalt és fosztogatott, azt meg kell bélyegezni. De ha nem csalt és meghurczolták, akkor álljanak helyt meghurczolói. Tessék följelentést tenni, hogy a tiszta igazság kiderüljön. Ez pedig annál könnyebben fog menni, mert ma előkerült egy Larisch Béla nevű ember is, aki négy évig volt Gennari szolgája, és hosszú hírlapi nyilatkozatban szenzációs kijelentéseket tesz. Kijelenti, hogy Gennari úgy készült a szeanszokra, mint a színészek az előadásra. Magnéziumporral csinálta a földöntuli fényt, fabábukat tánczoltatott szellemekként, czérnahuzással süttögetett el töltött fegyvereket a távolból s több ilyesmit művelt. Larisch Béla tud róla, hogy Gennari Eranoszt szípolozta, aztán pedig halálba hajszolta és mindezt kész esküt alatt vallani a bíróság előtt. Larisch ezeket mondja többek közt:

— Négy évig voltam szolgája Gennari vivómesternek. Ez alatt az idő alatt olyan dolgokat láttam, olyan eseményeken mentem keresztül, melyekhez foghatót csak mozgófényképeken, vagy színházban láthatni. Ismerem a szeanszozás és a szuggeszció minden rejtelmét. Tudom Gennari és Bay vivómesterek miként rendezték a szeanszokat, ki volt a jó angyal, hogy gyult világgosság a vivóteremben, hogy jelent meg a jó angyal, hogy tánczolt az asztal, minden részletét tudom a földöntuli titoknak, mert jelen voltam a szeansz-próbákon, amiket délelőttönként szoktak rendezni a vivóteremben. Egy reggel így szólt hozzám a vivómester:

— Béla, eredj a Kerepesi-utrá és hozz a drogériából tízért magnéziumot.

— Én elmentem a drogériába, vettem tízért magnéziumot és hazahoztam. Erre a következő dolog történt: Gennari és a felesége, továbbá Bay Alajos és a felesége bejöttek a vivóterembe, melyből egy kis ajtó vezetett egy másik kis szobába. Előkészítették a vivótermet s a magnézium felét felhintették a kis szoba küszöbére. Ezután a közepébe patront tettek, meggyújtották a magnéziumot, elsütötték a patront, azután Gennari így szólt németül:

— Egészen jól hat a dolog!

— A magnézium másik felét eltették estére, hogy szolgálatára legyen a jó angyalnak.

Szolgáltassa a tulvilági fényt. Ugyanakkor észrevettem, hogy a falon levő zöld tokon lóg egy Flóbert-puska, melynek kakasa fel van huzva. Közlebb mentem és észrevettem, hogy a kakason vékony czérna lóg, mely a kis ajtón keresztül a másik szobába vezet. Közöltem ezt a különös esetet a vivóterem társtulajdonosával, aki megnézte a czérnára járó Flóbertet és azt mondta, hogy utána jár a dolognak. Másnap megtudta, hogy este szeanszot tartottak, Gennariné a másik szobában megrántotta a czérnát s a Flóbert természetesen magától elsült.

— Egy más alkalommal — mondja Larisch Béla szolgálja — behívott Gennari és Bay a vivóterembe, ahol egy nagy játékbát javitgattak. A babának akkora feje volt, mint egy 3 éves gyermeknek, de nem volt keze, lába. Rámpancsoltak, hogy én csináljak fából lábat a babának. Fogalmam sem volt, hogy mire kell a baba a két felnőtt vivómesterek, másnap azután megtudtam mindent. Másnap banket volt Gennarinál, nem tudom már milyen alkalomból. A banketten jelen volt Eranosz is. Fodor Károly vivómester a banketen így szólt Eranoszhoz:

— Én nem hiszek a spiritizmusban!
— Ugyan kérem — felelte Eranosz — a tegnapi szeanszunkon megjelent előttem a kis három éves leánykám, aki két hét előtt halt meg!
— Lehetetlen! — felelte Fodor.
— De megérintettem a haját és arcát. Igaz, hogy sötét volt, de ő volt, az én gyermekem volt!
— A vita akkor abbamaradt és én álmélkodva hallgattam. Eszembe jutott, hogy velem Eranosz halott kislánya számára csináltattak falabakat!

Volt a vivóteremben egy Tonioni Terza nevű segéd-vivómester. Ezt az olaszt rajta értem egyszer, hogy a fürdőszobát elsételti és fürdőköpenyt vesz magára. Megkérdeztem tőle, mit csinál, mire az olasz azt felelte, hogy ma este ő játszza a szellemet. Később bejött a vivóterembe és együtt meghosszabbítottuk a villanyhuzalt. Erre azért volt szüksége a szellemnek, hogy este majd a szeanszon kezében villanykörtével jelenhessen meg, melyet a merre megy, mindenhová magával vihet, mert a huzalt két méter hosszúra nyújtottuk.

Arról is biztos tudomásom van, hogy Eranosz pénzelte Gennarit. Két ízben küldött levéllel Gennari Eranosz Kerepesi-ut. 10. számú lakására azzal, hogy választ kapok. Eranosz adott is választ, borítékot nyújtott át és így szólt:

— Vigyázzon rá, pénz van benne!
— Szent meggyőződés volt, hogy folyton pumpolják, zsarolják Eranoszt, de pozitív dolgot nem tudhattam meg. Arra is emlékszem, hogy Bay és Gennari délelőttként próbálgatták az angyal irását. Megfordítva irtak egy papirosra és úgy olvasták a tükörből. Szerintem minden hipnotikus szeansz-próbán, melyet épp úgy rendeztek, mintha színházat játszanának, négyen vettek részt: Gennari és a felesége, Bay és a felesége. Engem csak néha eresztettek be, de csak azért, mert butának és számárnak tartottak, aki nem érti a dolgokat.

Ilyen bizonyítékokkal szemben tehát csak egy lehet a teendő. Följelenteni a csalót és letartóztatni.

Ezt várjuk . . . Nem! Ezt követeljük Gennari vádolóitól, akik bűneit ismerik és bűnösségét hirdetik.

Ma estig följelenteni a rendőrséghez nem érkezett. Az ügy eddigi iratai és anyaga azonban már ott van az ügyészség előtt indítványtétel végett.

TÁVIRATOK.

Az anyaczárné haragszik.

London, augusztus 8. (Saját tudósítónktól.) A Truth közli, hogy a czár és az özvegy anyaczárné közt a viszony feszült lett. Az anyaczárné rendkívül felvilágosodott és rosszalja Nikolajevics Péter nagyhercegnek a czárra gyakorolt befolyását. A nagyherceg ugyanis jóssokkal, bűvészekkel, csillagvizsgálókkal és csodatevő lelkészek egész középkori hadával vette körül, akik a péterhofti kastélyban laknak, a czár pedig naponta kikéri jóslataikat. A czárné ki akarta zavarni a zagyva társaságot az udvarból és ezen veszett össze a czárral, aki nem tud megválni jóslataitól.

A kereskedelmi miniszter helyettese megczáfolja azt a hírt, mintha a kormány őszszel rendeltetl akarná korlátozni a zsidóknak a főiskolák látogatását.

Ölik a fehéreket.

Amsterdam, augusztus 9. A Telegraph batáviai jelentése szerint július 19-én Celebes szigetének Mori nevű helységében a benszüllöttek leöltek egy gyalogszereget. Ujabb jelentések szerint legutóbb negyvenöt katonát és rabot és két hadnagyot öltek meg.

Hága, augusztus 9. Hivatalos jelentés szerint Celebes szigetének keleti partján, Tomori helység mellett benszüllöttek megtámadtak egy katonai őrséget, melynek két tisztje, valamint harminczegy közemberrel ezek közül kilencz európai és huszonkilencz benszüllött elesett.

London, augusztus 9. A Reuter-tügnökség mogadori jelentése szerint július 30-án a Aituyusa és Aildjemal törzsek megtámadták Juby-fokot. A helyőrség több katonáját megölték, a többit pedig foglyul ejtették. A támadók hatalmukba kerítették a fegyver- és élelmiszerkészletet. A kormányzó egy kis csónakban Mulaineen szigetére menekült. Egy Adrar felől Juby-fok felé induló karavánt is megtámadtak és azt visszatérésre kényszerítették.

A nemzetközi czukorbizottság tanácskozásai.

Brüsszel, augusztus 9. A nemzetközi állandó czukorbizottság tanácskozásairól felvett jegyzőkönyvet e hó végén fogják aláírni. Anglia, Franciaország, Svájc, Luxemburg és Peru közölték a belga kormánnyal, hogy meghatalmazottaikat utasítani fogják a jegyzőkönyv aláírására. A többi hatalmak hozzájárulását is várják. Az orosz kormány egy jegyzékben közölte a belga kormánnyal azokat a feltételeket, amelyek mellett az egyezményhez hozzájárulna.

Megakadt táviróforgalom.

Berlin, aug. 9. (Saját tudósítónktól.) Newyorkból táviratozzák a Berliner Tageblattnak, hogy a chicagói Western Union Telegraph Company alkalmazottai ma éjjel beszüntették a munkát és ezzel a táviróforgalom az Egyesült-Államok nagy részében megakadt. Állítólag ez a kezdete az általános táviró-sztrájkknak, amely az egész Unióra és Kanadára is ki fog terjedni.

Az angol alsóház ülése.

London, augusztus 9. Az alsóház harmadik olvasásban 190 szavazattal 93 ellenében elfogadta a skóciai földbirtokokra vonatkozó törvényjavaslatot, amely ellen az unionisták heves ellenállást fejtettek ki. Azt hiszik, ha a felsőház a javaslatot második olvasásban el is fogadja, úgy lényeges módosításokat fog rajta eszközölni, amiért is a javaslat sorsa igen bizonytalan. Az angol birtokviszonyokra vonatkozó törvényjavaslatra, amely a jövő héten kerül tárgyalásra, nézeteltérésekre kevesebb okot ad és valószínűleg módosítás nélkül fogadtatik el a felsőházban. Az alsóház ülései az utóbbi napokban igen terjedelmesek voltak, minek következtében a kisebb javaslatok, amelyekkel a kormány a parlament elnapolása előtt akart végezni, legnagyobb részt elintéztést nyertek. Biztosra veszik, hogy a ma este tárgyalásra kerülő szabadalmi törvényjavaslatot, ugyszintén az egészségre ártalmas élelmiszerek behozatalára vonatkozó törvényjavaslatot nagyobb vita nélkül elfogadják. A női foglalkozásra vonatkozó törvényjavaslat már elfogadtott.

orsza lázadás.

Teherán, augusztus 9. A török csapatok nem nyomultak tovább előre a perzsa területen. Urniát kurdok vették körül, minek következtében a város teljesen el van zárva. A kurdok több falut elpusztítottak, lakosságát kifosztották és a házakat kirabolták. — A közoktatásügyi miniszter e hó 8-án a parlamentben felvilágosítással szolgált a helyzetet illetőleg és kijelentette, hogy az állam diplomáciai uton akarja az ügyet tisztázni Törökországgal.

Közgazdasági távirat.

Csikago, aug. 9. Gabonátözsze. Zárlat. Buza irányzata szilárd, augusztusra 86 $\frac{1}{2}$ K., szeptemberre 88 $\frac{1}{2}$ K. — Fengeri szilárd, augusztusra 54 $\frac{1}{2}$ K.

Csikago, aug. 9. Terményötzsze. Zsir szeptemberre 9.17, tegnap 9.07, októberre 9.25, tegnap 9.15. Szalonna short clear 8.87, tegnap 8.87. Sertészsir szeptemberre 16.35, tegnap 16.17.

New-York, aug. 9. Terményötzsze. Gyapjú. New-York Jan 13.40, aug.-ra 12.63, nov.-re 12.29. New-Orleansban 13 $\frac{1}{2}$ Petroleum stand withe. New-Yorkban 8.45. Filadelfiában 8.40, raffined in cases 10.90, Credit Balances of Oil City 17 $\frac{1}{2}$. Zsir. Western Steam

9.45. Rohe testvérek 9.65 — On 33.20—33.35, Rész 21.—

A Länderbank vezetése.

Bécs, augusztus 9. (Taját tudósítónktól.) Pénzügyi körökben már hosszabb ideje beszélnek arról, hogy Bécs városa aktiv részt kíván venni a Länderbank vezetésében és a városi tanács több vezető tagját be fogja választani a bank igazgatóságába, hogy biztosítsa magának a megfelelő befolyást. A mai tőzsdén már a neveket is emlegették, köztük Bielhoveket és Baecklé képviselőt.

A titokzatos holttest.

— A montekarlói gyilkosság. —

A gyilkossággal gyanúsított Goold-házaspár már nem tagadja bűnösségét, de bevallani sem akarja még. A vizsgálóbíró kihallgatás közben rászólt Gooldra:

— Maga a gyilkos! Vallja meg!

Goold lehorgasztotta a fejét és hallgatott. Egy szóval sem tagadta bűnösségét. Gooldnét beteggétette dolguk rosszabbra fordulása és be kellett vinni a törvényszék betegszobájába. A vizsgálóbíró azt hiszi, hogy a gyanúsított házaspár bűnössége most már kétségtelen s minden bizonyítéka megvan arra is, hogy a gyilkosságot hogyan követték el: valami tompa eszközzel fejbe ütötték áldozatukat, aki elkábult, azután törrel szívenszurták s a holttestet földarabolták. Az ellopott ékszer árát nyolczvankilenczezer frankra becsülik, a Gooldéknál megtalált tárgyak értéke azonban alig több tizenötezer franknál. A megölt asszonynak egy kilenczvenezer frankra becsült ékszere is volt. Most ezt sem találják sehoh. Azok a tanuk, akiket eddig a vizsgálóbíró kihallgatott, mind terhelően vallanak Gooldék ellen. A legfontosabb a házmaster cselédjének a vallomása. A leány ezt mondta:

— Délután öt óra lehetett. A házmaster, aki egy kaszinónak is szolgálja, éppen a kaszinóba ment, amikor nagy zajt hallottam, mintha verekednének. A zaj az első emeletről hallatszott. Egyszer mintha ezt kiáltotta volna valaki: Engedjen el! Fölmentem az emeletre és hallgatóztam. Abban biztos voltam, hogy a láрма onnan hallatszik, de azt gondoltam, talán csak veszekednek Gooldék s visszamentem a portásfülkébe.

Ebből a vallomásból és az itt nem említett, kisebb jelentőségű vallomásokból is meg lehet állapítani, hogy a gyilkosság rövid idő alatt ment végbe. A gyilkosok megölték néhányszor áldozatukat, aki egyet-kettőt kiáltott, azután meghalt. A meggyilkolt asszony Lewinnék, egy nagyon gazdag stockholmi gyárosnak volt az özvegye. Az ura hagyatékából élt és körülbelül 30.000 frank költőpénze volt egy esztendőre. Lewinné anyagi körülményei teljesen kizárják annak a valószínűségét, hogy ő Gooldnétől kölcsön kért volna ötezer frankot, mint Gooldné mondta, sőt inkább Gooldék tartoztak neki. Mikor Lewinnének a szállóban levő lakását átvizsgálta a rendőrség, egy jegyzőkönyvecskét is talált, a melybe Lewinné a következőt írta: Gooldéknak kölcsönöztem ezer frankot. Most, hogy a bűnös házaspárnak szinte az ajkán van már a bűn megvallása, természetesen senki sem folytatja a nyomozást Burkerért, aki Gooldék vallomása szerint szerelemféltésből megölte Lewinnét. Ez a Burker költött alak, Lewinnének sem ilyen nevű emberrel, sem mással nem volt viszonya. Mindezt csak Gooldék találták ki, hogy a gyanút eltéreljék maguktól. Gooldéknak volt rá okuk, hogy megöljék Lewinnét, mert félniök kellett tőle. Goold ugyanis bárónak mondta magát, a felesége pedig nemesnek, s így ismerkedtek meg Lewinnével is Montekarlóban. Utóbb nagyobb összeg pénzt is kértek kölcsön az özvegytől és fizetni nem tudtak. Az özvegy követelte a pénzt egy türelmetlenebbül, s az utóbbi időben már azzal fenyegezőtt, hogy leleplezi őket. Nyilvánvaló, hogy a leleplezéstől való félelem és a pénzért való szorongatás miatt szánták el magukat Gooldék a borzalmas gonosztettre. Montekarlóban a bíróságnál jelentkezett egy angol ember és érdekes vallomást tett a Goold-házaspárról. Eszerint Goold régi írországi nemes családból származik, Goold régebben Ka-

nadában tartózkodott, ahol megismerkedett két francia nővel. Az egyiket feleségül vette, de felesége négy évvel ezelőtt meghalt. Azóta elhunyt feleségének testvérével élt együtt, de nincsenek összeeskötve. Ha ez igaz, akkor állítólag Gooldné, mint francia alattvalót nem fogják a montekarlói bíróságnak kiszolgáltatni. Gooldék nagyon el voltak adósodva a montekarlói gyilkosságon kívül valószínűleg más bűnök is terhelték a lelkiismeretüket.

A dánosi mézárás.

Budapest, augusztus 9.

Éppen három hete annak, hogy a dánosi csárdában megölték Szarvas Jánost és családját s azóta meglehetősen eredménytelenséggel folyik a vizsgálata. Az elfogott cigányok tagadnak és a vizsgálóbírónak eddig még nem állnak rendelkezésére oly döntő bizonyítékok, amelyek vallomásra bírják a foglyokat.

A kihallgatások tartama alatt kint a vidéken is folyik a vizsgálat. Navratil Károly csendőrparancsnok öt csendőrrrel már második napja Kecskeméten időzik. Kecskeméten van Kolompár Róza, a koronatanu is.

Tegnap és ma künn jártak a Katona-telepen, ahol a cigányok a dánosi rablógyilkosság elkövetése előtt és után napokig tartózkodtak. A helyszíni szemle során Kolompár Róza pontosan megmutatta a csendőröknek azokat a helyeket, ahol a cigánycsapatok három-négy nappal a gyilkosság előtt táboroztak, valamint azt a helyet is, ahová a mézárás után szombaton rejtőzködtek.

Ez különösen fontos azért, mert a cigánykaraván tagjait a környékbeli néppel szembevitni akarja a vizsgálata. A nyomozás kiterjed a szentkárolyi pusztára is, ahol azt a kocsiat keresik, aki a cigányokat Dánosra és onnan vissza Kecskeméten keresztül a Tiszához vitte; mert a kocsiat, akit bususan megfizethettek, ha nem is tettese, de legalább is bűnsége de orgazdája a gyilkosságnak. A nyomozás során ugyanis kiderült, hogy ez a kocsiat lovaival és kocsijával a dánosi gyilkosság helyéhez közel tartózkodott, hogy a kellő pillanatban olyan területre szállítsa a cigányokat, ahol semmi veszély sem fenyegethetette őket. A csendőröknek ebben az irányban folytatott nyomozása — hír szerint — máris kedvező eredménnyel járt, mert számos szemtanu leírása alapján a kocsiatnak a csendőrök nyomában vannak s letartóztatása, illetőleg kézrekerítése már csak rövid órák kérdése. Ez a nyomozás a kecskeméti területen, különösen a szentkirályi pusztán, legalább négy-öt napot vesz igénybe.

Ma délelőtt Pelle Imre vacsi csendőrmester egy 16 éves cigányfiút állított a vizsgálóbíró elé, aki azt állítja, hogy szemtanuja volt a mézárásnak s még Lakatos Linánál is terhelőbb vallomást tehet a cigányokra. A csendőrmester előadása szerint a fiút tegnap délután egy Kolompár Mari nevű 70 éves cigányasszony vezette el hozzá s előadta, hogy a fiú őszinte vallomást akar tenni a dánosi gyilkosság ügyében. A fiatal cigány, akit Lakatos Ursának hívnak — nagy részletességgel elbeszélte ezután a csendőrmesternek, hogy ő együtt volt Dánoson azokkal a cigányokkal, akik a kegyetlen mézárást elkövetették. A cigányok kocsiikkal mentek a csárdához s a kocsiat őrzésével a fiatal cigányt bízták meg, ő pedig bementek a csárdába, ahonnan körülbelül egy óra múlva jöttek vissza. Közben nagy zajt és fegyverdörrenéseket halott, de nem tudta, hogy mit csinálnak a csárdában a társai. A csendőrmester rögtön jegyzőkönyvbe vette a fontos vallomást és ma reggel beszállította a fiatal cigányt Aczél Endre vizsgálóbíró elé, aki azonnal újból kihallgatta a cigányfiút s egyúttal szembesítette vele az elfogott cigányokat, akik — noha a fiú felismerte őket — továbbra is konokul tagadtak s azt állítják, hogy soha sem látták a fiút. Lakatos Ursát, aki vallomásával önmagát is bűnrészességgel vádolja — a vizsgálóbíró szintén előzetes letartóztatásba helyezte.

Ezek a legújabb fordulatok a nyomozásnak. A nagy titkolózás mellett természetesen lehetetlen megvizsgálni és értékelni az eredményt. Annyi megállapítható, hogy két fontos dolog homlokegyenest ellenkezik egymással.

Egyrészt arról értesülünk, hogy a csendőrség nyomában van egy nem cigány kocsiatnak, aki a cigányokat Dánosra vitte és onnan a gyilkosság után elszállította, másrészt azt halljuk, hogy jelentkezett a cigány kocsiat, aki mialatt bent a csárdában gyilkoltak, kint várakozott a lovakkal. Ez a koronatanu is gyerek, mint a kis Rozi és csendőrkézből kerül a vizsgálóbíróhoz, ami a tapasztaltak után óvatosságra kell, hogy intsen. Az sem valószínű, hogy cigánygyerek saját jószántából csendőrkékre adja magát és vére ellen valljon.

Szarvasék vére még mindig boszútlan kiált az égre és a vizsgálóbíró tehetetlenül áll abban a kaoszban, amelyet számára a képtelen nyomozással teremtettek. S ma már úgy áll a dolog, hogy a cigányokat, ha csakugyan ők követték el a vadállati tettet, nem lehet majd érdemük szerint büntetni, mert aligha fog sikerülni a döntőbizonyítékok oly mérvű összehordása, hogy a bíró nyugodt lelkiismerettel kimondhassa az egyetlen igazságos büntetést, a halált. Ha pedig nem cigányok követték el a kegyetlenséget, szörnyű titkával fut a bűnös és valószínűleg büntetlenül futni fog, megcsufolására az igazságnak. Mert annyi idő után ember legyen, aki rákad.

UJDONSÁGOK.

Kultúra.

* * *

Az ugynevezett kulturát sohasem becsültem sokra. Le kell huzni az emberekről a szalonkabátot vagy a lawn-tenisz ruhát, meg kell vakargatni egy kicsit a meztelen bőrt s azonnal kibujik az őssálat, amelyet éppen hogy takart a vékony kulturmáz.

Annak daczára, hogy az emberi test degenerálódott, hogy a régi testek ereje kiveszett az utódból, a dühös indulatok, a vérszomj és más egyéb rossz tulajdonságok bőségesen megmaradtak. Még az is meglehet, hogy a csenevészbb hüvelyben megnőtt feszítőerejük és a megromlott idegzetből, mint a villamos akkumulátorból, mindent legyűrve, áramlik a természetes gonosz indulatok tüzfolyama.

Évszázados képzelt finomulást czáfol meg az ijesztő kép, amely mint az ember alakulásának máig végső stádiuma áll előttünk mostanában. A lapok telve a legiszonyatosabb gyilkosságokkal, vakmerő rablótámadásokkal, fosztogatásokkal és csalásokkal. És napról-napra szaporodnak a társadalom által bűnöknek bélyegzett tettek.

Semmiképen sem lehet véletlen torlódásnak minősíteni ezt a rengeteg bűntényt. Egyenes irányu, előre haladó súlyedés ez visszafelé a kulturálatlanságba. Lehet, hogy a társadalmi törvények tulajdonság erőpróbának vetették alá a természeti törvények feszítő erejét. Lehet, hogy a szociális mostohaság kezdi átlépni azt a határt, ameddig a belenevelt társadalmi törvény erővel bír az emberen. Mondom, lehet, bár ez nem valószínű.

Ha ugyanis végigtekintünk az utolsó napok bűnein, azt fogjuk tapasztalni, hogy a bűn elkövetésére sohasem az éhség, a nyomor szoritotta az embereket, hanem sokkal kevésbé őszerejű törvények. Ebből viszont az a súlyos vád hárul a társadalomra, hogy nem a kényszerítő szükség vetkőzteti ki a kulturából az embert, hanem a mesterségesen, tehát rosszul elfojtott gonosz, illetőleg természetes hajlamok és indulatok törnek utat. Az állati erő vág magának utat ki az agyon rendszabályozott testből.

Mindebből csak egy szomorú következtetést lehet levonni: az ember megnevelése még mindig nem sikerült. A belülről kifelé induló, minden pórust átjáró folyamat helyett, egy kívülről jövő, de be nem hatoló, csak fölszint fűző proceszszus formálja az embert ugynevezett kulturáttá. És így körülmények és temperamentum dolga: ki hal meg mint kultúrember és ki, mint vadállat. Tisztára véletlen játéka tehát az egész és így lesz az mindaddig, amíg kívülről jövő megfélemlítő törvények fogják lebírni az emberben a vadat.

Amikor arról olvasunk, hogy egy nagynevezetesen lenyűgözött, czirkuszra fogott oroszán ledobál magáról minden dresszurát és marcangol, egy cseppet sem csodálkozunk, sőt természetesnek tartjuk, hogy az abroncsot ugráló állatból kitör a fenevad.

Amikor azonban a rosszul idomított embert rázza le magáról a hártavékony kulturmáz, fölháborodunk és bírót kiabálunk, holott jobb volna szégyenkezni hiába eltelt századok miatt.

Ur—

Naptrend. Naptár. Szombat, augusztus 10. — Római kath. Lőrincz szp. v. — Protestáns: Lőrincz. — Görög-ország július 28. Nicanor. — Zsidó: Ab. 80. S.-Pech 5. P. — A nap két reggel 4 óra 46 perczkor, nyugszik: este 7 óra 22 perczkor. — A hold két: éjjel 4 óra 44 perczkor, nyugszik: este 7 óra 43 perczkor. — A miniszterek nem fogadnak. A Nemzeti Szalon nyári kiállítás nyitva 9-6-ig. Belépődíj 1 korona. — Az Uránia Kégyó-terti szalonja nyitva délelőtt 9 órától este 8 óráig. Belépődíj 20 fillér. — Állandó kiállítás a „Könyves Kálmán” műintézetben (Nagymező-utca 37-39. szám.) nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — A Nemzeti Múzeum ásványtára nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig. — A Szépművészeti múzeum nyitva délelőtt 10 órától 12 óráig. — A Fővárosi Múzeum nyitva 10-6-ig 12 óráig. — A Szechenyi Múzeum nyitva 10-12-ig. — A Goethe-szoba zárva. — A Földtani Intézet Múzeuma megtekinthető 1 korona belépődíjjal. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9-1-ig és 3-6-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10-1-ig és 3-7-ig. — A Közlekedési Múzeum zárva. — Az Aquincumi múzeum nyitva egész nap. A Technológiai Iparmúzeum és könyvtára nyitva délelőtt 9 órától 1-ig. — A nyilvános könyvtárak zárva.

— **Új királyi tanácsos.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király *Szent-Iványi György* miniszterelnökségi főszámtanácsosnak, nyugalmaztatása alkalmából, sok évi buzgó szolgálata elismerésül, a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— **Kittüntetés.** A király bessenyei *Székely Farkas*-nak, a debreczeni itélőtábla tanácselnökének saját kérelmére történt nyugdíjaztatása alkalmából sok évi buzgó szolgálatában szerzett érdemei elismerésül a Ferencz József-rend középkeresztjét adományozta. — A király *Buttyka István* deési járásbírói hivatalszolgálatának nyugalmaztatása alkalmából sok évi hű és buzgó szolgálata elismerésül az ezüst érdemkeresztjét adományozta.

— **Kossuth Ferencz állapota.** Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter állapotában az örvendetes javulás egyre tart. A miniszter szobájában egész nap hivatalos ügyeket intéz és tegnap több látogatót fogadott, többek között Bene István és Ivánka Imre országos képviselőket, akikkel hosszabb ideig elbeszélgetett. A miniszter a jövő hét folyamán hagyja el Herkulesfürdőt, ahonnan Budapestet át három heti tartózkodásra Karsbadba utazik.

— **Ferencz József-rend.** A király, mint a hivatalos lap mai száma közli, *Gogolak József* államrendőrségi főszámtanácsosnak a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta.

— **József királyi herceg születése napja.** *József* királyi herceg ma töltötte be életének harminczötödik évét. Ez alkalommal a budai királyi vár Szent István kápolnájában csendes mise volt. A misén megjelent az udvari személyzet.

— **A pusztaszeri Árpád-ünnep.** A főrendiház elnöksége a következő körözüvényt teszi közzé: A pusztaszeri országos Árpád-ünnep rendező bizottsága július hó 20-áról keltezett meghívójával a hon- és alkotmány-szerző Árpád fejedelem halálának ezeréves évfordulója alkalmából Pusztaszeren szeptember hó 15-én tartandó országos ünnepre a főrendiházat meghívta. A résztvevő küldöttségek Szegeden gyűlnek össze és innét vonulnak ki — Kistelek vasuti állomásig vasuton menve — kocsi-kon Pusztaszerre, hol ünnepi istentisztelet, emlékbeszéd, az Árpád-emléknek a küldöttségek általi megkoszorúzása, népiünnepély stb. stb. fogják az ünnepély műsorát kepezni. Történelmünknek ezen ki-magasló nagyalkajairántartozó honfitui kegyeletünk-nél fogva a magam részéről elengedhetetlennek tartva a főrendiháznak ezen kiváló fontosságú országos ünnepélyen tekintélyes, minél nagyobb számu küldöttség által leendő képviseltetését, tiszteletteljesen felkérem már most a méltóságos főrendeket, hogy a részletes ünnepi program megjelenéséig is ezen tiszteletteljes felhívásomat tudomásul venni és a jelentkező főrendiházi tagok névsorának a rendező bizottság részére legkésőbbben i. é. szeptember hó 8-ig leendő megküldhetése céljából részvételi szándékukat a főrendiház titkári hivatatánál idején tudatni méltóztassanak. A részletes felvilágosítást nyújtó irodája a rendező bizottságnak Budapestben, IX. Lónyay-utca 4. sz. alatti házban működik.

— **Mandics metropolita temetése.** Mandics Miklós metropolitát ma nagy ünnepséggel Szerajevóban örök nyugalomra helyezték.

— **Ezüst érdemkereszt.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király *Berey Imre* szatmári 12. honvéd gyalogezredbeli őrmesternek, hosszú és kötelességű szolgálataiért, továbbá *Greminger Antal* m. kir. II. számu csendőrkézből járásőrmesternek, nyugdíjba helyezéséi alkalmából, a koronás ezüst érdemkeresztjét adományozta.

— **A spanyol királyi pár Bécsben.** Alfonz király és fiatal neje, Viktória királyné szeptember 15-én érkeznek Bécsbe királyunk látogatására. Tiszteletükre több családi és diszebédet, valamint színházi előadást rendeznek. A spanyol királyi pár azután 2—3 napig Frigyes főherceg vendége lesz és eközben kirándulást tesznek Seelowitzba, Alfonz király édesanyjának szülőhelyére és Badenbe, ahol a spanyol király nagyanyja, Erzsébet főhercegnő aluszsa örök álmát.

— **A csanádi püspök jubileuma.** Desseffy Sándor valóságos belső titkos tanácsos, a csanádi egyházmegye püspöke, ma ülte meg áldozópappá szentelésének ötvenedik évfordulóját. Az arany-misézés főpapot az évforduló alkalmából Várady L. Árpád választott püspök vezetésével egyházmegyéjének huszonöt tagú küldöttsége kereste föl az Isten-hegyen lévő nyaralójában, hogy papságának és híveinek üdvözlését és ajándékát átadja. A küldöttség tagjai voltak: dr. Kiss János pápai prelátus, dr. Ortway Tivadar, dr. Kristofcsik Gyula ujaradi apát, Jársay Géza esperes-plébános, Bauer Gyula és Wittenberger Antal kanonokok. Várady L. Árpád püspök üdvözlőbeszéde után átadta az egyházmegye művészi kivitelű hódoló feliratát és a papság ajándékát, amely színaranyból készült miséző-kehely. Az agg főpap meghatottan köszönte meg az üdvözlést. Temesvárott Desseffy Sándor püspök jubileuma alkalmából ma délelőtt kilencz órakor a székesegyházban ünnepi mise volt, amelyet Németh József püspökhelyettes mondott. A misén résztvevő az egész csanádi klérus, továbbá az összes temesvári világi és katonai hatóságok. A jubiláns püspök jótékony célra ötven ezer koronát ajándékozott. Desseffy Sándor püspök jubileuma alkalmából a csanádmezei valamennyi katolikus templomban hálaadó istentiszteletet tartottak. A makói plébánián ünnepi mise volt, melyen a hatóságok megjelentek. A püspöki székház föl van lobogózva. A püspökség a jubileum emlékére a csanádi közpórház belső felszerelésének kiegészítésére három ezer koronát ajándékozott.

— **Új főispáni titkár.** A belügyminiszter ifj. Laszkár Gyula kétbodonyi lakost a belügyminisztériumhoz fizetés nélküli segédfogalmazóvá nevezte ki s főispáni titkári minőségben szolgálattételre Csongrád vármegye és Szeged szabad királyi város főispánja mellé rendelte ki.

— **Tittoni a Semmeringen.** Tittoni olasz külügyminiszter e hó 22-ikén fogja viszonzni a Semmeringen báró Aehrenthal desioi látogatását. Bécsből táviratozzák, hogy Tittonit Colatti osztályfőnök kíséri útjára és a találkozón jelen lesz herceg Avarna bécsi olasz nagykövete is. Az olasz vendégek számára a Panhan-szállóban rendeznek be nyolcz szobából álló gyönyörű lakást. Erre a célra a legfényűzőbb módon kiállított angol butorokat rendelték meg. A kíséret valamennyi tagja számára külön szalont és hálószobát foglaltak le. Báró Aehrenthal intézkedett, hogy a vendégek érkezésekor az összes számukra fönntartott lakosztályok virággal legyenek díszítve.

— **Változás a bosnyák közigazgatásban.** Az *Agrarier Tagblatt* szerajevói értesítése szerint Boszniában a horvát és szerb nemzetiségű kerületi előjárók legtöbbje legközelebb nyugugalomba megy s helyüket részben németek, részben németnyelvű magyarok foglalják el. Az új előjárók nevei: Renich, Gerstel, Bittó, Becker, Wagner, Csefelig, Straszmann, Mayer, Rüdít, Reng, Rényi, Berger, Helmann, Müller, Röttinger, Collar, David, Fast, Weichberger.

— **Zola-szobor — harangokból.** Talán egész Franciaországban nincs oly elkészedett ellensége a klerikalizmusnak, mint Suresnesben. Ennek a városnak a képviselőtestülete a minap elhatározta, hogy a város birtokába szálló katolikus templom harangjaiból megönteti Zola ércszobrát. A szobrot, amely álló alakban ábrázolja majd a nagy költőt, a templom-téren fogják felállítani.

— **A pápa koronázásának évfordulója.** A pápa koronázásának évfordulója alkalmából a sixtini kápolnában ünnepes istentisztelet volt, amelyen a pápa, Samos bíboros, a diplomáciai kar, a pápai udvar főméltóságai, a római nemesség, valamint mintegy 2000 meghívott személy, legnagyobb részt idegen veit részt. Az istentisztelet után, mely 1/212-kor ért véget, a pápa visszavonult lakosztályába.

— **A csár otthon.** Ujra peterhofi palotájában van tehát a csár. A hadihajók, a rengeteg rendőr és a sürű keresztvetések megtették kötelességüket: a csárnak a hajaszála sem görbült meg. Pedig félt szegény vizen, szárazon és egyre azt várta, hogy valahol rajta ütnek a nihilisták. Nem lett baj. A csár Kronstadton keresztül szerencsésen hazafutott a magas kőfal mögé, a pánczélszobákba, a hű testőrök közé. Nem kell többé remegnie, mint az uton, amelyet az orosz udvari hivatal rövidtartamu — kéjutazásnak nevez.

— **Edvárd király Ischlben.** Az angol király fogadására és ünneplésére Ischlben a következő előkészületeket tették: Ferencz József király udvari különvonaton Gmundenig vendége elé utazik és pedig csütörtökön, e hó 15-én délelőtt néhány percczel 10 óra után indul Ischlből és 11 óra előtt érkezett Gmundenbe, ahová néhány percczel utóbb az angol vendégeket hozó udvari különvonat is beérkezik. A fejedelmek kölcsönös üdvözlése és a kíséretnek bemutatása után az uralkodók az angol király vonaton folytatják az utat Ischlbe, ahová háromnegyed 12-kor érkeznek. Megérkezés után Edvárd király a „Erzsébet-szálló”-ba hajtat, ahol szállását már berendezték. Ischli tartózkodása alatt az angol király Ferencz József király kíséretében megtekintti az ottani színházat, melyben Edvárd király óhajására Straus Oszkár „Vidám nibelungok” című operettjét fogják előadni. A színházban az udvari páholypokot erre az alkalomra átalakítják, valamint az ülőhelyek legnagyobb részét már előre lefoglalták az udvar részére. A színházi előadás után udvari ebéd lesz és azután a két uralkodó sétakocsizást tesz a fürdőtelepen. A városi tanács elhatározta, hogy egyik napon a Traun partját és a hidat díszesen kivilágítják, míg a Sirius-csucson, melyen a Ferencz József-csillagvizsgáló áll, görög tüzeket gyújtanak. A gyógysetányon konfetti-csátat rendeznek, míg a közönséget egy katonazenekar és egy hajózenekar fogják szórakoztatni. Még eddig nem bizonyos, hogy az uralkodók megtekintik-e az említett ünnepélyt.

— **Osillagrugatás.** Szegény Kupics Illés ugyancsak megjárt, mert nem volt pénze, hogy a szállóban vegyen lakást és mert takarékoságból a vállán viselte csizmáit. Negyvennyolcz krajczárért mámort szitt magába a szegedi bucsun és amikor a nehéz fej igen huzta lefelé, bizony lefeküdt egy sátor tövébe és álomra hajította a fejét. Pajkos suhancoknak persze, hogy szemet szurt a mezitláb horkoló atyafi. Papirost dugtak a lába ujjai közé és meggyújtották. Nehéz, buta álomban megérezte a kínzó fájdalmat Kupics Illés és kezdett olyanokat rugni ijedtében, hogy a leskelődő suhancoknak kicsordult a könnyük, annyira kacagtak. Pedig tudták, hogy a Kupics Illés bőre is csak olyan érzékeny, mint az övék és a tűz csak úgy szénné égeti a Kupics Illés husát, mint az övékét. Mégis megcselédtek a brutális tréfát. Csak hogy a komisz csinynek rossz vége lett, mert Kupics Illés ruhája meggyuladt és egy kettőre lánghan állott az egész ember. A negyvennyolcz krajczáron beruggott atyafi, mint Neró fáklája lobogott a szegedi piac kellős közepén. Az ijedt suhancszereg persze szétrebbent melőle. És tehetetlenül vergődve félholtá kellett égnie Kupics Illésnek, hogy néhány éretlen kölyöknek egy pár vidám percet szerezzen. Most a kórházban fekszik olajos rongyok közt és elmélkedhetik: megeszik-e volna vele ez a csiny, ha szállóárára telik, ha csizmája lábán van, vagy ha nincsenek a világon éretlen kölykök.

— **A székesfehérvári sakkverseny.** A székesfehérvári nemzeti verseny mai ötödik napjáról következő távirati jelentést kaptuk: *Forgács* olasz játszmaiban erélyes játék kezdés után nyerte meg *Demeler* elleni játszmaját 35 lépésben. *Abonyi* szi-cziliai védelmet választott *Smogrovics* ellen s finom pozíciójátéka a 40 lépésben győzelmet jelentett. *Földes* szintén hasonló megnyitásban már 18 lépés alatt fölénybe került *Réti* ellen s könnyen nyert. *Steiner* elhárított vezércsel-játszmaiban, hibás kombinációja által segítette *Székelyt* a 28. lépésben nyert egységhez. *Kovács* és *Merényi* között, francia játszmaiban az előbbi hátrányba került s a 32. lépésben föladta a mérkőzést. *Gajdos* vezércselt ajánlott, amit *Barász* elhárított, azonban további 28 lépés után eldöntetlen maradt küzdelmük. Ugyszintén a *Szokoli—Cseh* olasz partie 43 lépés után remisvel végződött. Exner szabadnapos volt.

A verseny állása: *Forgács* 4, *Exner*, *Abonyi* 3 $\frac{1}{2}$, *Gajdos*, *Barász* 3, *Smogrovics*, *Székely*, *Merényi*, *Réti* 2 $\frac{1}{2}$, *Steiner*, *Cseh* 2, *Földes*, *Szokoli*, *Kovács* 1, *Demeter* 0.

A holnapi *hatodik* fordulóban mérkőznek: *Barász—Kovács*, *Székely—Gajdos*, *Földes—Steiner*, *Cseh—Réti*, *Abonyi—Szokoli*, *Demeter—Smogrovics*, *Exner—Forgács* Merényi szabadnapos.

— **A meggyilkolt hajóskapitány.** A Hamburgban veszteglő *Kampania* nevű osztrák hajó kapitányát, *Baltics* Jánost agyonszurta *Antics* Jakab matróz. A gyilkosságról ma érkezett hamburgi telegram ezt mondja:

Baltics kapitány megparancsolta a matrózoknak, hogy hozzon takaróponyát a földézetten szabadon levő áru letakarására. A matróz kedvetlenül fogadta a parancsot és nem olyan takarót hozott, amilyent *Baltics* mondott. A kapitány rászólt ezért, de a matróz feleselni kezdett s a kapitány arculütötte. Azután meg akarta támadni a kapitányt, de több matróz odajött és visszatartotta. Nem sokára ezután a kapitány *Antics* felé ment s a matróz, aki azt hitte, hogy ismét meg akarja ütni, elővette kését és markolatig beledöfte a kapitány szívébe. A szerencsétlen ember támoogyott néhány másodperczig, aztán szótlánul összerogyott. Meghalt. Holttestét bevitték a kikötő halottsházába, a matrózt pedig elfogták. Megvallotta a bűnét, de azt mondta, hogy meg kellett bosszulnia azt a sértést, amelyet a kapitány elkövetett ellene. *Antics* mindössze tízenyolcz esztendő.

— **Összeesküvés a csár ellen.** Az orosz titkos rendőrség kinyomozta a csár ellen legújabb szőtt összeesküvés vezetőit, akik közül ma a Szent-Pétervár melletti Lesnoj villa-negyedben *Karpov* tábornok fiát, *Manassov* egyetemi hallgatót és egy *Jakubov* nevű diákkisasszonyt, az összeesküvés vezetőit le is tartóztatták. *Massanov*, mikor a rendőrök lakásába hatoltak, lövöldözni kezdett, de csakhamar lefegyverezték és megkötözték, a fiatal *Karpov* pedig a lelkész ablakán keresztül akart menekülni, de az őrtálló közölköz elfogták. Mind a három letartóztatottnál házkutatást tartottak, amely a rendőrség egész éjszakáját igénybe vette.

— **Magyar mérnök öngyilkossága Grácban.** Grác város erdejében ma egy öngyilkos férfi holttestére akadtak. Megállapították, hogy az öngyilkos *Lányi* Lajos magyar állami mérnök és b.-kőbányai iparfelügyelő, aki néhány nap előtt jött egy gráci ideggyógyító intézetbe. Feleségétől tegnap táviratot kapott, amelyben jövetelét tudatta. A távirat kézhezvétele után *Lányi* rendezte dolgait és eltávozott. Félóra mulva megérkezett neje, aki hiába tudakozódott utána. Ma aztán ráakadtak az öngyilkos holttestére.

— **Férj és feleség.** Ma este *Kugler* Gyula kereskedelmi utazó föntjárt szerkesztőségünkben és kijelentette, hogy sem volt felesége, *Pollák* Flóra, sem pedig apósa, *Pollák* Simon ellen merényletet elkövetni nem akart. Az üzletbe jogosan tért be, hogy meggyőződhessék róla, vajon *Pollák* Flóra kiköltözött-e már a tejszarnokból, ahonnan az ő följelentésére hatóságilag kilakoltatták. — *Pollák* Flóra és édesapja gorombán rátámadtak, mire ő természetesen udvariatlanul válaszolt. Egyébiránt pedig volt felesége ellen tett bűnvádi följelentésében bejárja a bírói ítéletet.

— **Tolvaj cigányok.** A nagydobosi csendőrök ma azt jelentette a szatmárnémeti szakaszuknak, hogy tegnap a szamoszegi református paphoz, *Szabó* Gusztávhoz, három cigány ment be, kik néhai *Balog* János gyermekeinek vallották magukat ott és keresztleveleket kértek *József*, *Stefi* és *Sándor* nevekre. A cigányok fizetni nem tudtak, mire 12 darab ezüstgombot és egy tula ezüst órát hagytak vissza, mondván, hogy holnap visszajönnek és kiváltják. Közben a cigányok a faluban érdeklődtek, vajon a dánosi cigányokat üldözik-e még és keresik-e ezen tájon is. A cigányasszonyok közben több helyen loptak. A községi bíró nyomban *Dobosra* küldött csendőrökért, mit a cigányok, kik lehettek asszonyostól együtt vagy 15-en, megneszeltek és hirtelen megszöktek. Az órát felküldték a budapesti ügyészségnek, mert azt a csendőrök a dánosi korcsmárosnak vélik. A cigányok ellen alapos a gyanu, hogy a református pap ellen, ki idős és gazdag ember, bűnös merényletet terveztek. A cigányokat az egész vonalon üldözik.

Lángok közé veszett műkincsek. Az *Eisenstein* mellett levő *Neubrun*-kastély az elmúlt éjjel teljesen leégett. A kár nagy, mert értékes kultur- és művészettörténeti gyűjtemények, valamint számos nagyértékű festmény és régiség pusztult el. A tulajdonosok is csak életüket tudták megmenteni.

— **A szalmáriák kincse.** Néhány héttel ezelőtt a bécsi Allg. Krankenhausba egy kopott ruhájú öreg embert vettek fel és súlyos operációt hajtottak végre rajta. A megoperált ember a műtétbe behalt és eltemették a bécsi temető közös szegénysírába. Temetése után kitisztították az ágyat, amelyben feküdt s a kórház személyzete az ágy szalmazsákjában különös leletre akad. Egy tömött boritékra, amelyen elmosódva felelt a Wahrmann-név; a boritékban külföldi és magyar nagy bankókból kilenczven ezer korona volt. A nagy összeget a kórház letétbe helyezte és megindult a kutatás az elhalt ember örökösei után. Megtudták, hogy az öregember halála előtt néhány nappal érkezett Bécsbe, egy özvegyasszonytól ágyat bérelt és nagy inség-öl panaszoktól. A nyomozás szálat azután Budapestre vezettek, s egy hírlapíró megkérdezte a Wahrmann-családot, vajjon rokonuk volt-e az Allgemeine Krankenhaus halottja. A család egyik tagja elmondta, hogy sejt, melyik Wahrmann volt az illető. Wahrmann Izraelnek, az első budapesti főrabbinak egyik fia, dr. Wahrmann Dávid József nagyváradi rabbi volt. Első feleségének Mindl volt a neve s első házasságából származott három fiu. Az egyik Szoéber nevű, lisztkereskedő volt Nagyváradon, a másik Henrik orvos doktor és a harmadik dr. Wahrmann Gyula Lipót, aki törzsorvos volt az orosz hadseregben és tábori orvosa Kuropatkin generálisnak. Én azt hiszem, — mondta Wahrmann, — hogy a bécsi titokzatos halott ez a törzsorvos volt, aki hazájába tért meghalni, de már nem bírta az utat Bécsen túl. Hogy kit illet meg az örökség? Egyedül özvegy Ficischmann Simonné asszonyt, budapesti lakost, az elhunyt-nak nővérét, Fényes Adolf festőművész édesanyját.

— **A bombás Kolozsvár.** Kincses Kolozsvár jelzőt változtathatna. Sokkal modernebb és aktuálisabb hangzása van a „bombás” jelzőnek. A multkor a kolozsvári postahivatalban bontották fel egy ládát, melyben bomba volt, most meg egy malom egyik sarkában. A Vécsei-malom árka mellett találta Kovács József szerelő a veszedelmes portékát, melyet a malom tulajdonosának egy haragosa helyeztetett el. A rendőrség lefoglalta a veszedelmes leletet s nyomoz a bomba elhelyezője után.

— **Utcai harc Erzsébetfalván.** Tegnap este egy Erzsébetfalván lakó Hoffmann Erzsébet nevű leányhoz átrándult régi ismerőse, egy budapesti szerelőlegény. A leány elcsúszva fogadta a legényt, de később kiutasította. A szerelő erre megleszte a lakásból kijövő Hoffmann Erzsébet és revolvert rántva, eljött a ház elé.

— Engem akarsz-e szeretni, vagy másnak a kedvese leszel?

A leány elutasító mozdulatot tett, mire a szerelő rálépett Hoffmann Erzsébetre, aki szíven találva holtan terült el a földön. A merénylő azután maga felé fordította a revolvert, de a fegyver csüttörtököt mondott. A zajra összefutottak a járó-kelők és le akarták fogni a szerelőt, aki futásnak eredt és azzal tartotta vissza a megszapordított tömeget, hogy hátra-hátrafordult és többször visszalépett. A lövések találtak s üldözői közül hárman megsebesültek. Hosszu hajszá után végre a lövöldöző belefáradt és üldözői kezei közé jutott. A nép megakart lincselni a fiatalembert, egy arra tévedő csendőr azonban megvédelmezte és bekísérte a rendőrségre.

— **A kukoriczsa titka.** Mai számunkban már megírtuk, hogy Lantos Mihály csanádpalotai mező-ör mezőrendőri kihágás miatt többeket feljelentett. Az eljárásság e hó 3-ára tüzte ki ez ügyben a tárgyalásokat, de a mezőör nem jött el a tárgyalásokra. E hó 2-ának esteje óta az őrt senki sem látta, míg 7-én a nagylaki határban a kukoriczsa-ban megtalálták holttestét. A boncolás közben megállapították, hogy fejével össze-vissza volt vagdalva, koponyája darabokra zuzva és teste és ruhája elárulta, hogy trágyába takarva holtan hozták a kukoriczsaig. A nyomozást megindították. Többeket letartóztattak. Főleg egy csanádmezői módos gazdát gyanúsítanak a rettenetes gyilkossággal. A mezőör iránt, ki buzgóságának esett áldozatul, általános részvét nyilvánul. Lantos negyvenöt éves volt.

— **Dobó-hál.** Egerváros képviselőtestülete által kiküldött Országos-Dalinnep nagybizottságának ünnepélyeket rendező albizottsága Egerben, e hó 17-én, a Dobó szobor leleplezése alkalmából, a Kaszinó összes termeiben zártkörű Dobó-hál rendezte.

— **Postaszolgálat a föld alatt.** Bécsben a kereskedelmi miniszterium és az alsó-ausztriai postai igazgatóság egy földalatti villamos vasút tervével foglalkozik, amely a postaszolgálatot és a kézbesítést tökéletessé tenné. A földalatti villamos összekötné a vasutállomásokat és a postakézbesítő hivatalokat; 64 állomása volna és a kocsik 32 kilométernyi sebességgel közlekednének. Egy-egy villamos-kocsira annyi férne, mint most a postacsomagokat kézbesítő kocsikra. A terv szerint a Dunacsatorna és a Wien folyó alatt több alagutat furnának. Az építés két évig tartana. Illetékes helyen azt hiszik, hogy a terv nem fog megvalósulni, mert a városi tanács nem engedheti, hogy az építkezés miatt egész városrészekben lehetetlen legyen a forgalom.

— **Zokogó vendéglátás.** A napokban könyv jelent meg Lipcsében, amelyben egy alapos német megírja, hogy van a sárgolyón egy darab föld, az indiánus tupi-törzs hazája, ahol a vendéget omló könynyel és hangos zokogással fogadják. Csodálkozással vegyes sajnálkozással fogadjuk a hírt, mi csalo kultüremberek, akik, ha vendég jó, a kapuig eléje mosolygunk az embereknek, akik mosolyogva, örvendezve ültetjük le vendégünket és mosolyogva, örvendezve kívánjuk tisztelt látogatónknak, hogy bár ülne a pokolban. Mert a mosolygásban mi nagyok vagyunk. A szerető finomság egy pillanattal előbb még haragos képpel a finomabb szervizet csapkodja ura és parancsolója fejéhez, de amikor megszólal a vendéget jelző csöngettyű, egyszerre olyan mosolygásra válik az orcája, hogy csupa gyönyörűség. A zsurt adó háziasszony a becsapott tükörkép árán vásárolt szandvicheket rak a vendége elé és mosolyog, mint egy angyal. Vasárnap délután egy apa, egy anya, ellenben hét éhes gyerek látogatnak ki Budakeszire egy gyanutlan házaspárhoz és az asszony mosolyog, a férj mosolyog, még a házőrző eb is mosolyog, pedig az egész háznál nincs csak két deka vaj, husz vas ára szalámi és egy liter sör. De azért a vendéglátók mosolyognak és mosolyog a vendég is, aki magában leutálja a smuczig helyet. Mennyivel őszintébb az a félig vad rézbőrű. Vendég jön a sátrába: bög, ahogy a szive dik-tálja. Bög, mert a vendég megiszza a tejt, megesszi a peccenyéjét, megiszza a „tízest vizet” és elszívja a dohányját. Keservesen, szívből sir, mert az említett cikkek mind úgy jók, ha az ember maga él velük. Mennyivel becsületesebb volna, ha mi se restelnék az indiánus őszinteséget. Ha zokognánk, amikor a vendég bejön az ajtón, amikor ráhag a függönyökre, amikor ledobja magát a pamlagra, amikor annyit eszik, hogy beledagad a kabátjába, amikor neki könyököl a vörös borral felt pohárnak, amikor összetöri a legszebb porcellánt, amikor rágyújt a háziur legjobb szivarjaira és azzal a kiáltással, hogy „szépre száll a füst”, beleszivarozik a háziasszony szemébe. Nem volna becsületesebb ilyenkor sirni, mint a tupi-indián, ahelyett, hogy kinosan mosolyogva suttognak.

— Legyen szerencsénk máskor is.

— **Turista halál a Tátrában.** A Tátrában tegnap halálos végű szerencsétlenség történt. Wachter Jenő 20 éves pécsi bölcsészettanhallgató Serényi és Horn nevű társaival vezetől nélküli megmászta a Tengercsúcs-csúcsot. Amidőn a turisták visszafértek a hegycsúcsra, Wachter a társaihoz fűző kötélt elszakadása következtében lezuhant és szörnyethalt. A mentő-expedíció a halottat csak ma hajnalban tudta a poprádai menházba szállítani. A kirándulók mindhárom gyakorlott alpesi turisták voltak. A szerencsétlenül járt ifjú holttestét hazaszállítják Pécsre.

— **Kolera Oroszországban.** A betegségek közt a legveszedelmesebb, a kolera kezd felütni a fejét Oroszországban. Ujabbán nyolcz koleragyanus megbetegedés történt, amelyek közül három halálos kimenetelű volt. A pétervári orvosi bizottság tegnap gyűlést tartott, amelyen a járvány Pétervárról való tovaferjedésének megakadályozására szolgáló intézkedéseket határozták el. Az orosz Vörös-kereszt egylet százezer rubelt szavazott meg kolerabetegek ápolására és megkezdte az orvosoknak kiküldését kolerajárványos helyekre.

— **Házasság.** Berkes Antal festőművész házasságot kötött Szilágyi Honkával Budapesten.

Molnar Béla törvényszéki jegyző augusztus 6-án tartotta esküvőjét Lappert Gizellával, Lappert Antal leányával.

Tasar Lajos vasúti hivatalnok Hernádesány, augusztus hó 11-én vezeti oltárhoz a felső-meczenzei római káth. templomban Kálcsay Tamás lucziabányai állomásvezető leányát, Irénkét.

— **Lépfene a vágóhídon.** Megírtuk tegnap, hogy a közvágóhídon pár nappal ezelőtt egy vágatásra szánt ló közvetlenül a vágatás előtt lépfenében elhullott s ennek következtében a lóvágóhidat hatóságilag zár alá vették. Ezzel a hírel szembem a főváros közlemezési osztálya kijelenti a nagyközönség megnyugtására, hogy a lépfenében elhullott állattal egy istállóban elhelyezett hat darab vágásra szánt lovat a törvényes zár alá vették, amelynek eltelté után levágták és husukat megvizsgálva, teljesen egészségesnek találták. Azóta hasonló eset nem fordult elő a vágóhídon.

— **A bolgár fejedelem magyar huszárezrede.** A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király Ferdinánd bolgár fejedelmet a tizenegyedik huszárezred tulajdonosává nevezte ki. Az ezredet 1762-ben alakították. Abban az időben szervezték a török ellen a határvédelmet s az Adriától, a bukovinai havasokig, mindenütt nyílt lázadásban tört ki az örökös katonáskodásra kötelezett nép. A szerbek és horvátok azért, mert megfosztották őket vajdaiktól s a nyakukra küldött német tisztek tüzel-vassal germanizálták őket. A nyakas székely pedig ősi szabadsága védelmére fogott fegyvert. A lázadást azonban ágyukkal fojtották el s a szabad székelyek grancsárokra lettek. Ekkor alakították a székely határőrző huszárezredet és a mostani ötödik és hatodik gyalogezredet. A derék székely katonák a sziléziai csatatereken állottak ki a tűzpróbát s huszonkét év múlva, amikor Hóra és Klooska oláh hordái gyilkolták a magyart, a fekete csákós és fekete szíjas huszárok siettek a magyarok védelmére. A krónikáiról szerint egy ilyen vitéz huszár megjelenése elegendő volt, hogy a tolvaj Hórak eszeveszett futásban keressenek menedéket. A huszárok végig harcolták a nagy Napoleon ellen vívott háborút is s a mikor 1813-ban bevonultak Párisba, ezredesük, Pávai Vajna a diadalut előtt így szólott hozzájuk:

— Nehogy pedig azok a hájfejú párisiak azt gondolják, hogy magyar ember még olyan nyomorult fészket, mint az ő fővárosuk, nem látott, megparancsolom, hogy ne tátsák kentek a bevonuláskor a szájukat és jobbra-balra ne báméskodjanak. Azért minden legény csak a paripája fülét nézze s aki onnan lemeri venni a szemét, olyan olvasatlan ötven botot kap, hogy százért nem adná.

Igy történt azután, hogy a fekete csákós huszárok átvonultak Párison anélkül, hogy lovaik fülén kívül egyebet láttak volna. A magyar szabadságharcban szintén kivették részüket és a harc után, mivel megbízhatatlan elemnek bizonyultak, fősorlalták Erdélyben a határőrvédőket. A székely határőrző huszárokból a tizenegyedik számú Württemberg, majd Wisdichgrätz nevet viselő huszárezredet alakították, mely most gazdát és nevet cserélt.

— **Leányrablás autómobilon.** Hajdan fehér paripán rabolta el szerelmesét a lovag, ma autómobilon szöktetik a leányokat, kivált a milliomos leányokat, mint most is New-Yorkban. A leányrablást fényes nappal követték el. Mac Mullon Ágnes, 19 éves gazdag leány egyedül haladt végig a Broadwayn. Egyszerre csak közvetlen mellette egy autómobil állott meg, amelyből négy férfi ugrott ki. Az ismeretlenek megragadták a leányt, s mielőtt még az annak sikoltozására odasiető járőkelők közbevetették volna magukat, beemelték az autómobilba és szélgyorsasággal elrobogtak. Eddig még semmi nyoma sincsen a megszöktetett hölgynek és a szöktetőeknek.

— **A lassúság rekordja.** Egy károlyvárosi kereskedő két levelezőlapot kapott aminap. Az egyiket Bécsben, a másikat Budapesten adták föl — 1835-ben, júliusban. A levelezőlapok tehát éppen huszonkét esztendeig voltak uton, hogy miért, az nem derült ki eddig, s az sem, hogy hol töltöttek a levelezőlapok annyi időt.

— **Vízhozott katonák.** A königsbergi első és tizennyolczadik utász-zászlóalj kilencz katonája tegnap Arlaunál a vízbe fullt. Az utászok csónakjukat egy gőzshöz kötötték, de a csónak fölborult és kilencz katonát, aki pedig jól tudott uszni, nehéz felszerelése a vízbe huzta. A csónakon még nyolczan voltak, akik uszással megmenekültek.

— **Egy új találmány bemutatása.** Domonyi Lajos királyi folyamfelvigyázó új találmányu vizigépet, amely emberi erő hajtása alatt gőzhajó gyorsaságával halad, folyó hó 11-én, kedvezőtlen idő esetén pedig 18-án, délután 4 órakor bemutatja az Erzsébet-híd és Ferencz József-híd között a nagyközönségnek.

— **A bécsi automobil-merénylet, Krausz** bécsi automobilgyáros merénylői még mindig nincsenek a rendőrség kezében, pedig a közönség is segít a gyilkosok hajszolásában. A rendőrségen tegnap jelentkezett egy Böhnél Miksa nevű óragyáros és bejelentette, hogy az állítólagos Steiner az ő automobilján is akart próbautat tenni. Böhnél a következőket mondta el:

Az utóbbi napokban többször hirdtettem a lapokban, hogy automobilomat, egy 15 lőerejű Diont 6000 koronáért el akarom adni. Vasárnap délelőtt 10 órakor egy ur jelentkezett nálam, aki dr. Steiner bécsuhelyi igazgatónak nevezte magát s kijelentette, hogy látni szeretné kocsimat. Az ur kíséretében egy soffőr volt. Mindkettőt a garage-ba veztettem és megmutattam nekik a kocsit. Steinernek szemlátomást tetszett az automobil s nyomban dicsérni kezdte. Ez nyomban meghökkenett, külseje sem volt olyan, mint valakié, aki automobil tudna vásárolni. Az a szokásom, hogy minden embernek, aki üzletembe lép, a lábára nézek. Steiner igazgató régi viseltes sevró-czipőt hordott, amelynek sarka le volt taposva. Ruházata is fakó volt; vasárnap barna zakkó-ruhát hordott, puha, közepén benyomott kalapot, amely nagyon kopott és zsiros volt, kezében vékony barna botot tartott. Alakjára és arczára egész jól emlékszem. Középmagas, nagyon sovány és jellegzetes, keskeny, hajlott orra van. Haja kissé göndör és fekete, közepén van szétválasztva, egy fűrt a homlokára esik. Szeme fekete és szurós tekintetű. A soffőr még kopottabb volt, alacsony, széles alakja van és kerek arcza. Bőrsapkát hordott, amelynek két füle arczán le volt csatolva. Műveletlen és modortalan ember benyomását tette. Steiner direktor korrektil beszél németül, de könnyed szláv hangulattal. Steiner mindjárt kijelentette, hogy a kocsit tetszik neki és nyomban meg akarta próbálni. Megmondtam erre soffőrömmnek, hogy Bécs határán kívül ne menjen, mert könnyen meglehet, hogy meggyilkolják s a kocsit elrabolják. De csak kedden délután egy órakor történt meg a próbakocsizás. Steiner föl-szóllította soffőrömet, hogy előbb a Linzer-Strassera hajtasson. Soffőröm ezt meg is tette, onnan pedig vissza akart térni, de Steiner megkérte, hogy Purkersdorfa vigye, amit hosszas kérés után a soffőr meg is tett. Innen aztán visszatértek. Ez volt Böhnél jelentése s a rendőrség ebből a személyleírásból kiindulva halad a további nyomozásban. A Máriabrunn községben állomásozó csendőrsvezető tegnapelőtt este megjelent a rendőrségnél és bejelentette, hogy több egyént kutatott ki, akik közvetlen a merénylet után a tett színhelyére siettek s részint látták a menekülő rablókat, részint hallották menekülés közben tett kiáltásaikat. A súlyosan megsebesült Krausz állapotában eddig nem történt változás.

Ujabbban jelentik: A bécsi rendőrség feltevése szerint az automobilkereskedő Krausz merénylői nem tartoznak az automobil-branchhoz, sőt ellenkezőleg a koldusok és csavargók közt keresendők. Délután azt hitték, hogy Ottakringban letartóztatják a két támadót, de a hír megint nem volt igaz. A rendőrséghez százával érkeznek a levelek feljelentésekkel. Azt a vaskereskedést, ahol az állítólagos Steiner a kalapácsot vásárolta, amelylyel az automobilkereskedőt fejbévágta, sikerült kikutatni a Mariahilfen.

— **Nem tudott a lova nélkül élni.** A Pécsről Nagypárad felé vezető úton, egy akácfa ágán felakasztva találták Sztanicus Márkót. Semmitéle külső erőszak nyoma nem látszott rajta, világos volt, hogy maga kereste a halált. Nemsokára kiderült az is, hogy miért. Nemrégiben megdöglött a lova s ezen bankódott olyan keservesen, hogy nem tudta túlélni s felakasztotta magát.

— **Merénylő terroristák.** Pétervárott a terroristák újból merényletet kíséreltek meg a császár nagybátyja, Nikolajevics Miklós nagyherceg ellen, amely azonban ezuttal sem sikerült. A merénylők ugyanis tévedésből egy másik vonat alá helyezték petárdát és nem az alá, amelyen a nagyherceg utazott. A petárda ily módon csak egy üres udvari kocsit rombolt szét, míg a nagyherceg, aki egy későbbi vonaton érkezett, megmenekült.

— **A tromerseni vasuti katasztrófa.** A megrongált vasuti pálya helyreállítása csak lassan halad s ennek következtében a gnézoni pályaudvaron nagy a forgalmi zavar. A katasztrófa áldozatai közül *Debotov* orosz hercegnek holttestét a vasuti miniszter rendelkezése Berlinbe szállítják, ahol rokoniak élnek. A szerencsétlenül járt két ifjú gróf *Kayserting* szülei a katasztrófa helyére érkeztek. Gyermekeik holttestét a Miittau közelében levő birtokukra szállítják. *Vilmos* császár részletes jelentést kért a katasztrófáról, a császárné pedig édekklődött a sebesültek állapota iránt.

— **Református felsőbb leányiskola és internátus.** Ez év szeptember havában megnyitandó Boór-Mados ref. felsőbb leányiskola és internátus igazgatója, Fráter Eszter — Német- és Angolországban tett tanulmányutjáról augusztus 1-én visszatért s átvette az intézet elhelyezésére szolgáló Lónyay-villát, (II., Albrecht-ut 26.) ahol hétköznap délelőtt 9—12 óráig személyesen eszközli egy a benlakó, mint a bejáró növendékek felvételét és kívánatra bérmentésen megküldi az intézeti értesítőt. Az intézet igazgató tanácsában Szilassy Aladár elnök vezetése mellett legkiválóbb pedagógusaink — mint dr. Vécsey Tamás, dr. Kiss Áron, dr. Neményi Imre, Komáromy Lajos, Szöcs Farkas foglalnak helyet, ami maga biztosítékot nyújt ezen intézetnek egy nevelési, valamint hazafias szempontból való kiválósága iránt.

— **Vasuti munkások szervezkedése.** A Vasuti Munkások Országos Szövetségének kezdeményezésére a napokban számos vidéki városban fog ülést tartani a vasuti munkások helyi csoportjai. A szervezkedés célja az, hogy a vasuti munkások egyöntetűen foglalhassanak állást az őket érdeklő fontos kérdésekben. Így különösen a betegsegélyezés terén, a fegyelmi bíróság tagjainak megválasztása tekintetében kívánnak egyöntetűen eljárni. Folyó hó 10-én, szombaton este lesz az alakulás a következő városokban: Arad, Érsekújvár, Kaposvár, Kolozsvar, Szolnok, Zágráb és Zólyom. Vasárnap, e hó 11-én délelőtt: Miskolc, délután: Brassó, Debreczen, Hatvan, Nagyvárad, Pécs, Pozsony, Ruttka, Satoraljaihely, Szeged, Szombathely, Temesvár, este: Szabadka. Hétfőn, e hó 12-én este: Piskin. Kedden, e hó 13-án pedig Budapesten öt helyen tartanak a vasuti munkások gyűléseket.

— **Az olasz forrongás.** Római kereskedők és szállodatulajdonosok körében nagy az elkeseredés azért, mert a pápa az antiklerikális tüntetések miatt a zarándoklásokat beszüntette. Szeptember elején 50.000 zarándoklónak kellett volna Rómába érkeznie s ezek egész vagyont hagytak volna az örökvárosban. A kár több millió líra és igen sok kereskedőre nézve valóságos szerencsétlenséget jelent. Mikor tegnap dr. Lapponi utóda dr. Petacci X. Pius meglátogatta, a pápát betegesen találta. A tudósítás megjegyzi, hogy Rómában most türhetetlen a hőség és a pápát is csak muló rosszullet érte. A betegség semmiesetre sem lehet súlyos, mert X. Pius tegnap délelőtt több kihallgatást tartott s fogadta *Fornata* kardinálist is.

— **A tudományegyetem hallgatóinak statisztikája.** A budapesti tudományegyetemen az idei tanév első felére mindössze 6895 hallgató iratkozott be a gyógyszerészekkel együtt. Ezenkívül rendes hallgató volt 6224, rendkívüli 355. Felekezeti szempontból volt: római katolikus 2792, görög-katolikus 141, görög-keleti 134, református 650, evangélikus 469, unitárius 13, izraelita 2315 és felekezet nélküli 51. Születésére nézve volt: magyarországi 6987, horvátországi 21, osztrák 41, külföldi 30. A gyógyszerészek száma 256-ot tett. A második félév összhallgatóinak száma 6161. Ezek közül rendes 5630, rendkívüli 278. Vallásokra nézve volt: római katolikus 2632, görög-katolikus 121, görög-keleti 135, református 568, evangélikus 399, unitárius 9, izraelita 2031, felekezet nélküli 7. Születésére nézve volt: magyarországi 5847, horvátországi 25, ausztriai 17, külföldi 19. A gyógyszerészhallgatók száma e félévben 253.

— **A hullámok között.** Keszthely közelében Kurtzer Ármán budapesti főmérnök Margit nevű leányával a Balatonon való csónakázás közben a csónak felborult. A leány már-már fuldoklott, midőn a parton állók közül Révai Jenő budapesti fiatalember a fuldokló leány segítségére sietett és kimentette. Révait lelkesen megéltették.

— **Halálhírek.** Haag Ferencz, nyugalmazott temesi jogszékes tanító, hosszas betegség után Verseczen meghalt.

— **Keresztény-szocialisták a Felvidéken.** A keresztény-szocialista párt, mint Rózsahegyéről jelentik, a Felvidéken is megkezdte szervezkedését. A párt vasárnap, e hó 11-én, Trencsénben népgyűlést tart. A tót nemzetiségi párt ezzel szemben ellenakciót kezdett és a nemzetközi szocialistákra támaszkodva, meg akarja zavarni a keresztény-szocialista gyűléseket.

— **Fogorvosok kongresszusa Párisban.** Párisban kongresszusra seregltek össze a világ minden részéről a fogorvosok. E hó 1-én kezdődtek meg az ülések, a melyek során több szakzerü felolvasás hangzott el. Magyarországból huszonöt orvos vett részt a kongresszuson. A magyarokat mindenütt nagy szimpátiával fogadták és meleg érdeklődéssel hallgatták meg a magyar előadókat, akik alapos készütségről és tudásról tettek tanúságot előadásaikban.

— **Elfogták a grammofon-csalót.** A múlt hónap közepén *Weinfeld* Ede grammofon-kereskedő átvette *Weisz* Zsigmond berlini lakostól a budapesti Semmelweis-utczában levő grammofon bizományi üzletet. *Weinfeld* ez időtől kezdve rendkívül költségesen élt és ahol csak lehetett, pénzt csalt ki, hitelt vett igénybe és árukat vett bizományba. Hitelezői mintegy százhuszezer korona értékű holmit adtak neki s azonkívül nagyon sok pénzt vett fel kezességre is. Szökése után följelentették csalásért, mire a vizsgálóbíró elfogatósi parancsot adott ki ellene. Brémából most azt táviratozzák, hogy *Weinfeld* Edét ott tegnap elfogták. Eppen hajóra akart szállani, hogy Amerikába meneküljön, amikor letartóztatták. *Weinfeld* miatt még ma megindították a kiadási eljárást s amíg az véget nem ér, Brémában marad fogva.

— **Lépfene Máramarosban.** Máramaros vármegye több községében lépfene járvány van. Davidovics Mihály marhaiúzer tegnap délelőtt alig érkezett haza Tarackközről Hosszumezőre, hirtelen meghalt. Az elhunyt holttestét Katz Izrael mosta meg és még a délután folyamán Katz is meghalt. Az azonnal megindított vizsgálatnál kiderült, hogy mindketten lépfenében pusztultak el. Davidovics ugyanis Tarackközön egy lépfenében elhullott állatot tapogattott meg.

— **Nők az alkotmányban.** Sidneyből táviratozzák: Az új-zélandi alsóház a felsőház reformjára vonatkozó kezdeményező javaslat tárgyalásakor módosítványt fogadott el, mely szerint a felsőházban nők is helyet nyerhessenek.

— **Automobil-szerencsétlenség.** Poitiers mellett, Fugere, az Opera tagja és veje egy automobilkirándulás alkalmával súlyosan megsebesült. Fugere utban volt Páris felé, hogy Godin temetésén megjelenjen.

— **Feljelentés egy szervező-bizottság ellen.** A rendőrséghez feljelentés érkezett, hogy a pinczerek szervező-bizottsága délután négy órakor a Szentkirályi-utca 4. szám alatt ülést tart. Nevezett időben egy rendőrtisztviselő vezetése alatt tíz rendőr behatolt a helyiségbe, de a feljelentés valótlannak bizonyult, mert a helyiségben nem volt értekezlet. Volt ugyan ott néhány pinczér, mert a vendéglő pinczerek állandó találkozó helye, de semmiféle hivatalos összejövetel nem volt. A rendőrség mindazonáltal felírta az összes jelen volt pinczerek neveit.

— **Vörös boszu.** Sosnovitzében tegnap a pályaudvar közelében egy czukrászdában három fiatal ember agyonlőtt egy fiatal férfit. Valószínűleg boszu művéről van szó. Azt hiszik, hogy a három gyilkos meg volt bízva halálos ítélet végrehajtásával.

— **Az antwerpeni sztrájk.** Antwerpenben vagy ötszáz sztrájkoló ma összegyűlt a kikötőben és kövekkel dobálta az ott dolgozó mintegy hétszáz angol munkást. A munkaadók szövetsége közölte a polgármesterrel azt a határozatát, hogy nem akar tárgyalni a munkások megbízottjaival. A fakirakodók ma beszüntették a munkát.

— **Országos üveges értekezlet.** Az üveges-munkások e hó 20-án országos értekezletet tartanak Budapesten. Szervezkedésük kiépítésének módjait, valamint a felállítandó követeléseket fogják megbeszélni. Az értekezleten az ország minden nagyobb városa képviselve lesz.

— **A vasutasok bérmozgama.** A moraviczai fűtőházban alkalmazott máv. vasuti munkások kérvényt nyújtottak be a vasuti igazgatósághoz, bérjavítást kérve, mert a mostani bérből megélni nem bírnak. A főnökség azonban nem akarja a kérvényt az igazgatósághoz továbbítani, mert annak hangja szerinte követelő. A munkások közt most igen nagy az elkeseredés, mert a főnökség visszautasítását csak is ürügynek tekintik a követelések elutasítására.

(*) **Egyházi zene.** A Szent István-bazilika ének- és zenekara 1907. augusztus 11-én, vasárnap délelőtt 10 órakor az ünnepi szentmise alatt *Bibl f-dur* miséjét fogja előadni.

(*) **Felvétel a mintarajzkola és rajztanárképző-intézetbe.** Az országos magyar királyi mintarajzkola és rajztanárképző-intézetbe az új jelentkező növendékeket a rajztanári, illetőleg a rajztanítói és rajztanítónői pályára korlátozott számban szeptember 4-én, délután 4-7 óráig írják be. Művész-növendékek szeptember 10-én délelőtt 8-12 óráig jelentkezhetnek. A tanár-, tanító-, illetve tanítónő-jelöltek felvételi vizsgái 5., 6. és 7-én délelőtt a művész-növendékeké pedig 10-én délután lesz.

(*) **Képző- és iparművészeti kiállítás Szolnokon.** A Szolnoki Mezőgazdasági Egyesület ötven esztendő fennállása alkalmából szeptember havában nagyszabású mezőgazdasági és ipari kiállítást rendez. Ezzel a kiállítással kapcsolatosan rendez a szolnoki művész kolónia is őszi tárlatát és ugyan-csak lesz igen érdekes, történelmi és etnografiai szempontból pedig nagyon becses iparművészeti kiállítás. A kiállítások rendezésén gróf Almásy Imre, gróf Szápáry György, Lippich Gusztáv és Góvora László buzgólkodnak.

IRODALOM.

* **A tanítók államségélye.** A nem állami tanítók fizetésének rendezéséről szóló 1907. évi XXVII. t.-cz. végrehajtása tárgyában 76.000 miniszteri szám alatt a közeli napokban kiadott Utasítás alapján, a nem állami tanítók fizetését kiegészítő államségély már kérelmezhető. Ezen államségély elnyerése azonban a többiek között azon feltételhez is van kötve, hogy a kérvényező iskolaszék igazolja, miszerint a tanító a miniszteri vagy miniszterileg jóváhagyott tanterv alapján készült és a kir. tanfelügyelőség által látalmazott tananyag-beosztás és órarend szerint végzi az iskolai munkálkodását. Az így általánosan kötelezővé váló tananyagbeosztásoknak és órarendeknek könnyebb és egyöntetű minta szerint való kiállítása céljából Gyerkes Mihály székelyudvarhelyi igazgató-tanító a miniszteri és külön a róm. kat. népiskolai Tantervnek megfelelő szerkezetű bármilyen osztálybeosztás érdekeit kielégítő és az együtt tanítandó osztályok anyagának egy tantárgyból ugyanazon lapon való előrendezésére szolgáló Részletes Tantervnyomtatvány (sajtó alatt); az osztályonként csoportosított beosztás számára pedig, már miniszterileg is engedélyezett Tananyagbeosztási nyomtatvány-füzeteket készített és ad ki. Minthogy ezen, órarend-ürlappal is ellátott, füzetek a tantervben felvett anyagrendezésnek igen jó segéd-eszközei és utmutatói, melegen ajánljuk azokat ugy az állami, mint a közs. felekezeti és más jellegű iskoláknál működő tanítók figyelmébe. Megrendelhető bármelyik füzet az egy tanító vezetése alatt álló hat vagy öt együttes osztály számára postadíjjal 2 korona, négy oszt. sz. 1.80, három oszt. 1.60, két oszt. 1.40, egy oszt. 1 korona előleges beküldése mellett, Gyerkes Mihály igazgató-tanítónál Székelyudvarhely.

* **A kultúra hatása a kereskedelemre és viszont.** Ezzel a czímmel értékes közgazdasági tanulmány jelent meg Kadosa Pál és Beck József tollából. A könyv vonzó modorban kísér végig a történelmen, hogy alapos készűléssel és széleskörű tudással megvilágítsa a kultúra és a kereskedelem közti vonatkozásokat. A munkát hazánk kulturális és közgazdasági helyzetének részletes ismertetése fejezi be. Mindenki, aki érdeklődik a közgazdssági problémák iránt, haszonnal forgathatja a tanulmányt, amelyet különben a VI. ker. községi kereskedelmi iskola volt tanítványainak szövetsége 200 korona pályadíjjal jutalmazott.

EGYESÜLETEK.

(-) **A F. M. K. E. közgyűlése.** A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület augusztus 27-én d. e. Nyitran tartja 25. évi rendes közgyűlését a következő napirenddel: Dr. Gyürky Geyza ügyvezető alelnök megnyitja és beszámolója az egyesület negyedszázados munkásságáról. Védnök és elnök választása. „Árpád vezér emlékezete, halálának ezredik évfordulója alkalmából”; emlékbeszéd, tartja Czobor László országgyűlési képviselő. Az elnökség évi jelentése és az igazgató-választmány határozati javaslatai, előterjeszti Clair Vilmos főtitkár. Zárszámadások és a költségvetés előterjesztése. A fölmentvények feletti határozathozatal. A központi pénztárosi állás betöltése. Indítványok. — A közgyűlést megelőzőleg, augusztus 26-án d. u. 3 órakor a nyitrai városházán választmányi ülés lesz. Este 7 órakor a Sziget-vendéglőben ismerekdedi estély, este ünnepély a

Nyitra folyón, mely alkalommal a város és a püspöki vár ki lesz világítva, a Zoborhegyen pedig, az ezredéves emlékoszlopnál örömtűz fog égni. 27-én délelőtt ünnepélyes isteni tiszteletek az összes felekezetek templomaiban. A közgyűlés után ünnepi ebéd a Sörház-kertben. A közgyűlésen résztvevők kéretnek ebbeli szándékukat legkésőbb augusztus 24-ig Clair Vilmos főtitkárnál (Nyitra) bejelenteni.

(-) **Az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete** felhívja az összes állami tisztviselőket annak bejelentésére, kik óhajtanak a szeptember 22. és 23. napján Szegeden tartandó tisztviselői kongresszuson személyesen résztvenni és kik tartanak igényt jutányosabb elhelyezésre. A vonatkozó bejelentések e hó 20-ig az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete titkári hivatalához (Budapest, II., Főherceg Albrecht-ut 11. sz. a.) juttatandók.

(-) **Nótisztviselők tantolyamai.** A Nótisztviselők Országos Egyesülete által fentartott magyar-német gyorsírás, gépirás, könyvelés, német-francia és angolnyelvi tantolyamokra serényen folynak a beiratások. Jelentkezéseket írásban is elfogad a titkárság, VI., Andrássy-ut 83.

FŐVÁROS.

(-) **A házbérvédelem bevallása.** A székesfőváros tanácsa figyelmezteti a háztulajdonosokat, hogy a házbéradó három évre: 1908., 1909. és 1910. évekre szóló érvényes kivethetése alapjául szolgáló házbérvédelem vallomások benyújtására és a házősszeírás foganatosítására 1907. szeptember 1-től szeptember 30-ig terjedő időt tűzte ki. Egyben felhívja a háztulajdonosokat, hogy a kézbesített házbérvédelem-vallomási és házősszeírási iver pontosan és a valóságnak megfelelően kitöltve legkésőbb szeptember 30-ig küldjék be. A házősszeírás iverbe tartozik a háztulajdonos beírni: a lakás számát, fekvését, a lakrészek és üzlethelyiségek számát és az évi nyers házbéradót. A házbérvédelem-vallomási iverbe: a lakás számát, a lakók, illetve a bérlők neveit, foglalkozását és polgári állását, a lakás fekvését, majd a lakosztályok részeit: hány szoba, konyha, előszoba stb., stb., továbbá a lakásért az 1907. év négy bérnégyedében fizetett házbérvédelem, még pedig olyanképpen, hogy a mellékköltségek, valamint az átalakítás, javítás költsége és a házbérvédelem együttesen olyképpen tüntetendő ki, hogy az 1907. évi egész házbérvédelem a háztulajdonosnak fizetett minden mellékköltséggel együtt egy összegben legyen kimutaitva, megjegyezve, hogy a bevallott mellékköltségek és a házbérvédelem fejében illetékes számlázókat a kivető közegek hivatalból fogják leszámítani. Ha a mellékköltségek némelyikét nem fizetik a lakók, a háztulajdonos köteles ezt a Jegyzet rovatban felemlíteni. Az időleges házbéradómentes lakrészek után járó házbérvédelem a 12-ik rovatba irandó be. Ha üres a lakás, a legutóbbi házbér irandó be. A feljegyzett és bevallott házbéradó lakófelek sajátkezü aláírásukkal tartoznak megerősíteni. A házősszeírás iverben foglalt adatok helyességét az általános adóösszeírás alkalmával az összeíró küldöttségek a helyszínen felül fogják vizsgálni. Azt a háztulajdonost, aki a házbérvallomást a kitűzött időben be nem adja avagy a vallomás hiányzik, a kivető közegek által kitűzött idő alatt nem pótolja, ezek pótlására kiküldött bizottság helyszíni szemléjének költségeit viselni fogja és ezenkívül 2 koronától 100 koronáig terjedő pénzbírságot fizet. A házbérvédelem eltilkolását s valótlán adatok bevallását, az eltilkolt összeg 1-8-szorosának megfizetésével büntetik. Az a háztulajdonos, aki a bérvallomási iver, annak kitöltése előtt lakóival aláírta, annyiszor fizet 200 koronát, ahány bérlővel előzetesen aláírta az iver. Kijelenti továbbá az előjáróság, ha a bevallási iverlapokat bármely okból is nem kézbesítetik, az illető háztulajdonost nem mentik fel a benyújtás kötelezettsége alól, miért is ez alkalmakkor az előjáróság adószámveteli osztályánál szerezhető be az iverlapok. Az iverket pedig nem fogják a helyszínen beszédni, hanem köteles a háztulajdonos beküldeni az előjáróságnak.

(-) **Tinódi szobra.** A király által a székesfővárosnak adományozott tiz szobor közül a nyolczadikát, Tinódi Sebestyénnek a Népszínház előtt felállított szobrát, ma adta át a miniszterelnök nevében dr. Romy Béla miniszteri tanácsos a fővárosnak, melynek képviselőjében Rózsavölgyi Gyula helyettes polgármester és Mihályfy József főmérnök jelentek meg a helyszínen. Rózsavölgyi helyettes-polgármester annak megemlékezésével, hogy a szoborra névelírás is alkalmazandó lesz, még pedig csak e szó: „Tinódi”, kijelentette, hogy a parkot már legközelebb rendezni fogja a főváros akként, hogy a szobornak a Népszínház felé eső háttérre magasabb boltokból áll-

jon, a szobrot előlrol és oldalvást most szinte el-takaró nagyobb fákat elvignyék, hogy a közönség a szobrot megközelíthesse és távolabbról is szabadon láthassa. Az átadásnál jelen volt a szobor készítője, Bezeredy Gyula is.

(-) **Állatvásári új bizományos.** A fővárosi Köz-gazdasági Hitel- és Áruforgalmi Részvénytársaságnak a tanács az állatvásárokon bizományos engedélyt adott.

(-) **A fertőtlenítő intézet.** A tanács hozzájárult ahhoz a belügyminiszter kívánatára, hogy az állami szemkórház egyiptomi szembetegségben szenvedő ápoltságainak az ágyneműit és ruháit a fertőtlenítő intézetben mossák és fertőtlenítsék. Egyben tudomásul vette a tanács a belügyminiszternek azt az elhatározását, hogy fertőtlenítő-tanfolyamot létesít és hogy az erre vonatkozó szabályzatot jóváhagyta.

(-) **Szoborművek a főváros parkjaiban.** A tanács a legutóbbi ülésében kimondotta annak a kívánatos voltát, hogy a főváros egyes parkjaiban, befásított terén és a főváros hegyvidékének nevezetesebb pontjain alkalmas stílusú szoborműveket állítsanak föl. Az ilyen irányú díszítés céljából elhatározta a tanács, hogy a jövő évi költségvetésbe ezen a czímen 3000 koronát vesz föl, illetőleg eziránt előterjesztést tesz a közgyűlésnek.

(-) **A Terézvárosi Kaszinó épülete.** A Fővárosi Kaszinó (Terézvárosi Kaszinó)-épület részvénytársaság kérelmére a tanács — a magán építési-bizottság javaslata alapján — megengedte, hogy az Andrássy-ut 39. számú házat áru-tárházzá alakíthassa át.

(-) **Az erdőszolgák alkalmazása.** A fővárosi tanács az erdőszolgák alkalmazása tárgyában azt határozta, hogy a befásító-övényben az erdőőr rendelkezésre alkalmazott négy felügyelő napszámának, az eddigi illetményük föntartásával, az erdőszolgai czímet adja és mint ilyeneket megesketteti.

Nyilt-tér.

(E rovatban közöltökörntem vállal felelőséget a szerkesztőség.)

Ifj MECHLOVITS TIVADAR

mű- és ezimfestő
kizárólag Budapest, VI., Váci-körut 55.
TELEFON 66-72

OVSZEREK

Gummi és halhólyag, 30% engedmény tuczonként 1-10 forintig. Capot-American rövid, 2-3 forintig. Mintagyűjtemény (25 db) a legfinomabb minőségű urak részére 5 frt. Irrigator, felszerelve 2-5 frtig. Diana-övek, legfinomabb 2.50, 3.-, 3.50 frt. Minden megrendelésnél 30% engedmény. Árjegyzék ingyen.

Rothauser M. Ignác és Fia

Budapest, VI., Deák-tér 6. sz.

Anker-udvar (Király-utca sarkán.)

Csekély havi részletfizetésre

2 kor. -tól kezdve
szállítunk.
Önműködő és egyéb
hangszereket

rendkívül
mérsékelt
árakon

Aufrecht és Goldschmied

Budapest, VI., Andrássy-ut 17. sz.

Tessék hangszere árjegyzékünket kérn, melőlőt megrendelést bárhol megtenné.

Kereskedők és Iparosok Banktársasága

Budapest, Deák-tér 6. szám,

Alapítva 1886. Alapítva 1886.
Hitelek kereskedők és iparosoknak adunk; Tározhalt
1000-tól 20.000 K-ig. Személyhitelek 500-tól 12.000 K-ig
coulans feltételek mellett. Az igazgatóság növeben
Kohn Gábor, elnök.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A postadíjak végrehajtás utján való behajtása. A kereskedelmi miniszter legutóbb a következő rendeletet adta ki:

Minthogy a m. kir. posta igénybevételéért a postai díjszabásokban megállapított díjakért az a fél, aki a szabályok szerint e díjakat megfizetni köteles, végrehajtás terhe alatt szavatol, felhívom a posta- és távirdahivatalokat, hogy a „Postai Tarifikák és Postai Szabályzat” I. része L. szakasza 22. §-ának 12. pontja után 12. a) pont gyanánt surják be a következőket: „A m. kir. posta igénybevételéért a díjszabásokban megállapított s bármely okból csak utólag követelt díjak a szabályok szerint fizetésre köteles féltől vonatkozás esetén a helyi hatóság utján, még pedig közjogi természetűknél fogva az egyenes adók módjára végrehajtás utján hajtandók be.”

§ Védjegy-bitörítés. Javal és Parquet párisi illatszergyár panaszolta, hogy Sávoly Jakab budapesti illatszergyáros az általa gyártott parfümök utánozza, az általuk forgalomba hozott „Parfüm Jacal” elnevezésű illatszer nevét, dombornyomású címkéit és ábráit másolja.

A budapesti járásbírósnál benyújtott panaszt Baumann járásbíró tárgyalta s miután megállapítást nyert, hogy a Sávoly-cég tényleg utánozza külsejében a panaszos cég gyártmányát, holott ezek a budapesti kereskedelmi és iparkamaránál védjegy-belajstromozás által, mindennemű utánzástól védve vannak, a bíróság Savoly Jakabot 200 korona pénzbüntetésre ítélte. Egyben elrendelte a bíróság, hogy a lefoglalt parfümök üvegekről a címkék hatóságilag eltávolíttassanak.

§ Hetezer embert megcsalt. Sajátszerű rekordot ért el Tassart francia mérnök, ki azért került egy párisi bíróság elé, mert nem kevesebb, mint hater ezer felebarátját megcsalta. Nem dolgozott új recept szerint. Új csak a metódus határtalan sikere. A szélhámos apróhirdetések utján tudt adta, hogy állásnélküli embereknek kényelmes és előnyös szolgálatot közvetít. A költség fejében minden áldozatnak három frankot kellett fizetnie. Ennek fejében másnap kaptak egy pár — író-tollat. A végtárgyaláson megállapították, hogy Tassart ilyen módon 6538 embert csapott be. A bíróság egy évi fogházra ítélte.

§ Az erényablak. A francia vasutaknak egy különlegessége, hogy az egyes szakaszok között van egy kis ablak, melyen át az utasok ellenőrizhetik egymást. Ez a különös intézmény főleg azok ellen irányul, akik a kupékban esetleg vétének az erkölcs ellen. A bíróságok már többször foglalkoztak azzal a kérdéssel, hogy szabad-e a mézeshetekbe induló párocskáknak az erényablakot egy batiszt zsebkendővel lefüggönyözni. Mint nekünk írják, a párisi tizedik büntetőtörvényszék a napokban az ellenkező eset foglalkoztatva. Charly Irland, egy Párisban letelepedett díjbirkózó a napokban érkezett Maisons-Lafitteből fiatal feleségével Párisba. A szomszédos kupében néhány fiatalember foglalt helyet, akik, bár maguk is sokat öntöttek a garatra, a morál érdekében az erényablakon át folyvást szemmel tartották a boxer-házaspárt. Hentry Jolán méltán bosszankodott házasetének ilyen szemérmellen ellenőrzése miatt, felpattant helyéről, és hatalmas öklével bevverte az erényablakot és az erénycsőz orrát, úgy, hogy a súlyosan megsebesült Irland becsületének óra a bírósághoz szaladt. Az első fórumon Irlandot in contumadiam hat napi börtönre és 200 frank pénzbírságra ítélték. A díjbirkózó Angliából győztesen visszatérve, felebeztett és a második bíróság elvben igazat adott neki és mindössze 25 frank pénzbírságra marasztalta el, erre is csak azért, mert kissé durvának találta a boxer taglejtését.

§ Augusztusi közeledők. A budapesti kir. ítélőtábla előtt tartandó felebbviteli főtárgyalásokhoz közeledőkül ebben a hónapban a következőket rendelték ki: Augusztus 12—17-ig a szüneti tanács mellé dr. Marton Henrik, helyettese: dr. Mihalovics Béla. — Augusztus 19—24-ig a szüneti tanács mellé dr. Mendl Artur, helyettese: dr. Molnár Jenő. — Augusztus 26—31-ig a szüneti tanács mellé dr. Metzler Gusztáv, helyettese: dr. Molnár Mór.

SPORT.

() A Magyar Athletikai Szövetség uszószaosztályának ülése. A M. A. Sz. uszószaosztálya ülést tartott, melyen több fontos határozatot hoztak. Legfontosabb a saosztály azon határozata, hogy Magyarország hosszú távú bajnokságát önmaga rendezi meg. A bajnokság e hó 29-én lesz a szent-endre sziget alsó csúcsától a Neptun E. E. klubházáig, tehát mintegy 8040 m.-es pályán. A verseny, hogy az indulók száma emeltessek, titkos handicappal lesz összekötve. A magyar uszósport óriási fejlődéséről tesznek tanúságot azok a rekordok, melyeket a saosztály mint ez év új eredményeit hitelesítette. Ezek: Halmay Zoltán (M. T. K.) 50 yardra 25 egytized mp. és 220 yardra 2 p. 30 mp. A negyed ang. mfdre Halmay Zoltán 1905-ben felállított 5 p. 50 egytized mp.-es rekordját először Tóbiás Zoltán (F. T. C.) 5 p. 43 négytized mp.-re, majd Zachár Imre (M. T. K.) 5 p. 38 kétötöd mp.-re, majd Halmay Zoltán (M. T. K.) 5 p. 31 háromötöd mp.-re javította meg. Ugyazint hitelesítették Zachár Imre (M. T. K.) új fél ang. mfdes, 11 p. 56 egytized mp.-es rekord idejét, melyet abban az emlékezetes versenyben ért el, mikor az osztrák uszósport büszkesége felett döntő győzelmet aratott. A régi rekordot Hájós Henrik (M. T. K.) tartotta 12 p. 39 kétötöd mp.-cl. Amár meglévő bajnokságok mellé új, a 226 yardos mellúzó bajnokság fog csatlakozni, melyet az uszószaosztály megbízásából a M. A. F. C. fog első ízben megrendezni. A bajnokság kiírása nagyon indokolt, mert most tényleg hatalmas mellúzó gárdával rendelkezünk s az elerendő idő méltó lesz Magyarország bajnoki címéhez. A M. A. F. C. beadványára az uszószaosztály vizsgálatot indít az Ö. T. E. versenyén kiirt műugrás tárgyában, de tisztán csak oly irányban, hogy nem történt-e a pontok összeadásánál valami számtani hiba. Ennek kapcsán felmerült a M. A. Sz. által megválasztandó hivatalos műugrobírók kérdése is. Ez volna kétségtelen a leghelyesebb megoldás arra, hogy állandóan hozzáférő szakemberek töltsék be e fontos tiszteket. Vita tárgya volt továbbá a zsüri kérdése is és általános volt az a nézet, hogy a zsüri-tagok számát az egyes versenyeknél lényegesen redukálják.

() Magyar teniszténisokok Marienbadban. A most Marienbadban befejezett nemzetközi lawn-tennis-meetingen Csehország hölgyparos bajnokságát Madarász Margit és Cséry Katicza nyerte meg. Marienbad hölgybajnokságában Amende asszony győzött Madarász Margit ellen. A férfi-bajnokság győztese Wilding ausztráliai játékos lett, aki azonban csak erős küzdelemmel tudta leverni Weselyt.

KÖZGAZDASÁG.

Bajok a kisbankoknál.

Budapest, augusztus 9.

Mai számunkban fenti címmel megjelent hírtünk miatt pénzügyi körökben, a bankoknál, valamint a tőzsdén sokat beszéltek az Egyetértés mai számáról, mely a kisbankokra vonatkozó híreim kívül bejelentette azt a legfrissebb újdonságot is, hogy az Osztrák-Magyar Bank még az ősz előtt, a legközelebb tartandó főtanácsülésén felemeli a kamatlábat. Az általunk jelzett bankok intézői megjelentek szerkesztőségünkben s magyarázni igyekeztek hírtünkét. A többek között a Takarékpénztár-Szövetkezet jogtanácsosa és vezérigazgatója azt a kijelentést tették elöttünk, hogy utóbbi időben a szövetkezet restringálta üzletét, de hivatkoztak arra, hogy az ő szövetkezetük épp úgy áll, mint a többi szövetkezet, t. i. hogy a kedvezőtlen pénzügyi viszonyok folytán és a visszleszámitolás megszorítása miatt nem csinálnak üzleteket. Kijelentették azonban, hogy ők minden kötelezettségeiket a legpontosabban teljesítették és a jövőben is teljesíteni fogják. Mi egyetlen szó megjegyzés nélkül vittük ezt a nyilatkozatot és csak azt kívánjuk hangsúlyozni, hogy mi nem állítottuk oda a szóban levő szövetkezetet, mint fizetésképtelent, csak azt mondtuk, hogy új üzleteket nem kelt s visszleszámitolási hitelt nem tud kapni. Ha jövőben másképp lesz, ennek csak örvendeni fogunk.

A Belvárosi Bank részvénytársaság vezérigazgatója, dr. Róth Pál ur szintén járt nálunk s a következő nyilatkozat közlésére kérte fel lapunkat az audiatu et altera pars elvénél fogva. Mi abban a pillanatban, amikor ezt a nyilatkozatot dr. Róth ur átadta, kijelentettük, hogy a legnagyobb készséggel kiadjuk a nyilatkozatot abban az eset-

bén, hogyha dr. Róth Pál ur bemutatja nekünk a Valutabank és a Belvárosi Bank között levő szerződést, hogy meggyőződhessünk arról, hogy tévedésen alapul a lapunkban foglalt azon hír, hogy a Valutabank a Belvárosi Banktól nem kötötte ki, hogy évente 30.000 koronát kell neki garantálni a mindenkori visszleszámitolási kamaton kívül. Dr. Róth ur a szerződést becsületeszavával pótolta, minek folytán helyet adunk e nyilatkozatnak:

Tekintetes Szerkesztőség!

Becses lapjának mai számában a Valuta-bank r.-t.-ről egy közlemény foglaltatik, amely kapcsolatosan a Belvárosi Bankot érinti. A Valutabank ügyei előttem ismeretlenek, azok reám nem is tartoznak, azokkal tehát nem foglalkozom. Ami azonban a vezetésem alatt álló Belvárosi bank r.-t.-ot illeti, kijelentem, hogy annak alapításánál a Valuta-banknak semmiféle szerepe nem volt, az egyik bank a másiktól soha egyetlenegy részvényen nem birt. A Belvárosi bank ugyan kezdetben állott visszleszámitolási viszonyban a Valuta-bankkal, ez a két bank között az egyedüli összeköttetés volt, de valótlán az, hogy a Belvárosi Bank a Valuta banknak évente 30.000 koronát garantált, mert neki sem egy fillért nem garantált, sem pedig egy fillért provízió, vagy más czimen nem fizetett, hanem fizetett egy százalékot a mindenkori bankkamatlábban felül s ezenfelül egy fillért sem. Ez a visszleszámitolási viszony is azonban a Belvárosi Bank és a Valuta-Bank közt még f. évi május hó 24-én teljesen megszűnt és a Valuta-Bank ügyvezető igazgatója, Róna Arnold ur, a Belvárosi-Bank igazgatóságából kilépett. Mindezen tényeket hajlandó vagyok bármely érdeklődőnek az intézet könyveivel és levelezésével kimutatni. A Belvárosi Bank teljesen szolidan fundált intézet, az emberileg lehető legnagyobb körültekintéssel és szoliditással vezetettik, kötelezettségeinek pontosan és könnyen tesz eleget, amit a nagy bankok az üzleti összeköttetésből úgy is tudnak.

Teljes tisztelettel:

Dr. Róth Pál,

mint a Belvárosi Bank r.-t. ügyvezető igazgatója.

Mikor ezt a nyilatkozatot kiadjuk, csak azt kívánjuk konstatálni, hogy a Belvárosi Bank részvénytársaságra nézve csak annyit mondtunk, hogy kellemtelen összeköttetése volt a Valutabank részvénytársasággal s ennek folytán az összeköttetése megszűnt. Ezt a nyilatkozat is elismeri. Egyébként fenntartjuk azt az állításunkat, hogy az általunk említett intézetek, habár nem kételkedünk abban, hogy pontosan megfelelnek kötelezettségeiknek, nagy nehézségekkel küzdenek és ha a nagy bankok nem fogják újra megnyitni részükre a hitelforrást, akkor a bankok igazgatóinak személyes nagy áldozatot kell hozniok abból a célból, hogy intézeteiket fenntartsák.

Ami az Unio-Bank egy déli újságban megjelent nyilatkozatát s az abban jelzett sajtópert illeti, arra csak az a megjegyzésünk, hogy a sajtópernek nézünk elébe s hogy ha valaki az Unio-Bankról további információt óhajt, annak nem kell az Egyetértésbe fáradnia, azt megkaphatja minden nagyobb bankintézetnél.

Már magában véve az a körülmény is a legnagyobb fokú bizalmatlanságot érdemli, hogy egy olyan szövetkezet, amelynek először 100.000, később 250.000 korona alaptőkéje van, a világbankhoz hasonlatosan Unio-Bank részvénytársaság hangzatos címet veszi fel. Ez magában véve is oly körülmény, hogy tisztességes, nagy banknak ily intézeteckével az összeköttetést fenntartani nem szabad.

Ismételen hangoztatjuk, mint minden esetben, mikor a kisbankok helyzetével foglalkoztunk, a nagyobb pénzintézeteknek sürgős kötelessége a mentési akciót szervezni. Ez elsősorban maguknak a bankoknak érdeke, mert hiszen számos szövetkezetnél és kis részvénytársaságnál van érdekeltségük. Mikor a pénzpiaci helyzete kedvező volt, a nagybankok tárt karokkal várták a szövetkezeti váltókat. Most azonban egyszerűen sortűzet adnak és nem törődnek azzal, milyen következzésekkel jár, ha ugyazólván elvi kijelentést tesznek: nem veszünk szövetkezeti váltót, vagy a kis részvénybankokét. Ideje volna, hogy még mielőtt szélesebb hullámokat ver a kis-bankok bonyodalma, a segítő akciót szervezzék. Válaszszák ki az arra érdemes intézeteiket, a többi, amelyek magukban hordják a

válság csirait, bocsássák arra a lejtőre, melyen feltartóztatlanul gurulnak lefelé. De az érdemeket megmenteni kötelessége azoknak, akik jobb időkben leföldték a kis-bankokkal való összekötés hasznát. Kötelességük a nagy-bankoknak a mentési akció szervezése, hangoztatjuk és pedig nem annyira a bankok kedvéért, hanem a sok ezer kis egzisztenciára zuduló veszedelem elhárítása céljából.

A dohánybevéltás reformja.

Budapest, augusztus 9.

A magyar államkincstárnak igen jelentős bevételi forrását képezi a dohány-monopólium. Az évjáratok kedvező vagy kedvezőtlen volta mellett változik a monopólium bevétele. A legutóbbi években a magyar királyi dohányjövédéknek a monopóliumból eredő tiszta jövedelme 70-80 millió korona körül volt. Ez a horribilis jövedelem azonban már régen nem áll arányban a termelő gazdák által elért haszonnal. A dohány minőségi és mennyiségi emelése érdekében a mindenkori kormányok a múltban édeskeveset tettek, sőt ahelyett, hogy megkönnyítették volna a gazdáknak a dohánytermelést, sokféle megszorító rendelkezések életbeléptetésével nem egy ízben megnehezíteni igyekeztek azt. Számos panasz hangzott el a múltban a termelők részéről a sajtóban és a gazdatársadalmi szervezetek tanácskozásain is. A parlamentben a pénzügyi budgettárgyalások alkalmával nem egyszer szóba kerültek a dohánytermelés bajai, melyek nagyrésztben a dohánytermelési engedélyek kiadására, a beváltás körül gyakran előfordult a gazdákat súlyosan érintett önkényes eljárásokra, minőségi osztályozásra és beváltási árakra vonatkoztak.

A termelőgazdák köréből egyre gyakrabban fölhangzott panaszokat a vármegyei gazdasági egyesületek fölliratokban tették szövé a pénzügyi kormány előtt. Lukács László minisztersége alatt valami keveset lendített, de mégsem annyit, amennyi a dohánytermelőket kielégíthette volna. Lukács finanszpolitikus volt s a dohánytermesztés gazdasági nagyságát merőben pénzügyi oldalról fogta fel.

A gazdaközönség országos szervezetekben az OMGE-ben a tél folyamán beható tanácskozást folytatott az érdekelt termelő közönség; ezen a tanácskozáson maga Wekerle Sándor is részt vett s kijelentette, hogy mint régi dohánytermelő gazda ismeri a magyar dohánytermelés bajait, sérelmeit. Közben Wekerle pénzügyminiszter lett s a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének a dohánybevéltás reformja ügyében intézett fölliratát most mint pénzügyminiszter a gazdákra nézve kedvezően intézte el, amennyiben az előterjesztett kérelmek legnagyobb részét teljesítette. Tudatja a többek közt a miniszter leiratában, hogy a dohánybevéltásnál eddig szokásos polgári biztosító-intézményt megszünteti s ezek helyett a beváltó bizottságokba a Gazdasági Egyesületek Szövetsége nevez ki jövőben az érdekelt gazdasági egyesületek meghallgatásával gazdasági szakértőket. Eleget tesz a miniszter ur a kérelemnek is, hogy a szakértők a beváltási mintacsomók összeállításánál részt vehessenek s részükre ott a termelők érdekében befolyás biztosítsák. Elfogadta a miniszter teljes mérvben a szakértők részére az OMGE által kidolgozott utasítás-tervezetet, azzal a kibővítéssel, hogy a termelőnek az osztályozás ellen akkor is meglegyen a felfolyamodási joga, még ha a gazdasági szakértők ezt indokollnak nem tartják. A gazdasági szakértők napidiját a kincstár fizeti. Arra a kérelemre, hogy a dohányt jövőben csomózva, de simitatlan váltsák be, ki-

jelenti a miniszter, hogy az eddigi kísérletek ez eljárást nem tartják a jövedék érdekében állónak. Mellőzni kívánják azonban az eddig követett eljárást, az ugynevezett „kivasalást” — s már a legközelebbi beváltásig ki fogják oktatni a termelőket egy új eljárásra, mely abban áll, hogy a kiegyensúlyozott leveleket lazán egymásra rakva fogják csomóba kötni. Ez az eljárás az eddigi kísérletek szerint a legcélszerűbb, így a dohány beltartalma és rugékonysága sokkal nagyobb s színe egyenletesebb marad. A dohányszárító pajtákra vonatkozó azt a kérelmet, hogy azokban az átjárók u. n. finánczutat elhagyassanak, a miniszter nem tartja sem a jövedék, sem a termelők érdekében valóknak, mert az átjárók teszik lehetővé az okoszerű dohánykezelést és ellenőrzést. Végül tudatja a miniszter, hogy a dohánytermelésnél előirt ötvétet forgó-rendszert már az elődje megszüntette, de ez alkalommal is érvényesítették azt az elvet, hogy egy tulajdonosnak az összes szántóföldjei egyötöd részénél nagyobb területre termelési engedélyeznek. Jövőre ezt a megszorítást — a további intézkedésig — a miniszter nem kívánja szigorúan alkalmazni és a szerzendő tapasztalati eredményekről feltételezeten megengedi, hogy dohánytermelési engedélyt egyötödnél nagyobb, de az összes szántóföldek egy harmadát meg nem haladó területre is adhassanak.

A járadékpiacz áreszkének. Az utóbbi időkben — különösen attól az időtől kezdve, mióta az Osztrák-Magyar Bank indokolatlan és jogosulatlan kamatlábemelésére ránehezedik gazdasági életünkre, nemkülönb a befektetési piacra — ugyszólván napirenden van a befektetési papirokat áresése. Legjobban kijut az áreszkének a koronajáradéknak, mely papir rövid idő alatt oly olcsó árfolyamra süllyedt, mire kibocsátása óta alig volt példa. A kedvezőtlen pénzvizonyokhoz, miben az áresés oka legfőképpen keresendő, hozzájárul még a budapesti piacz gyenge felvevőképessége, úgy hogy nagyobb kínálat esetén $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{20}$ -os áresés következik be. Egyébként külföldön sem valami rózsás a befektetési piacz helyzete, így az angol konzol a napokban $\frac{2}{8}$ -ot veszített árfolyamából és egészen $81\frac{1}{8}$ -ra ment vissza, mi oly olcsó árfolyam, minőt még nem tüntetett fel e papir ára.

A rézárak esése. Már megirtuk lapunkban, hogy a réz ára állandóan csökken. Most ismét esett a réz ára s a mai 82 és $\frac{1}{4}$ fontos angol árfolyam mellett a tavalyi kuzus alá süllyedt. A réz árának csökkenése összefüggésben van a cink árának visszaesésével, mely 28 fontról 22 és fél fontra esett. Az árfolyam állandó hanyatlásának oka egyrészt az, hogy a gyárosok és továbbeladók az elmúlt hónapokban nagy vásárlásokat eszközöltek s most hosszabb időre el vannak látva, másrészt pedig az, hogy a réz nagy tőzsdéspekulációk tárgya volt a külföldön éppen mostanában, mely tulspekulációra vezetett.

A tőzsdepalota felavatása. Majdnem két esztendeje annak, hogy a tőzsdepalotát átadták rendeltetésének. A tőzsdepalota ünnepélyes felavatása azonban mindeddig késett és pedig főleg politikai vonatkozásokból. Még a Fejérváry-kabinet alatt történt, hogy maga a kormány sürgette a felavatást, a tőzsdetanács azonban nem akarta, hogy a mult kormányra emlékeztessenek az új palota márványtáblái. Mikor a koalíció vette át az uralmat, a tőzsde több ízben felhívta a kormányt az ünnepélyes felavatás ügyének elintézésére, ez azonban egyre késett, mit sok tőzsdetaggal a kormány kereskedelmellenes irányzatának volt hajlandó betudni. Sok huza-vona után most — amint tőzsdei körökben beszélnek — végre dülőre jut a felavatás ügye s október hó folyamán nagy ünnepség keretében elhelyezik a palota zárókövét. Az ünnepi aktushoz meghívják a királyt, a kormányt, valamint a politikai és gazdasági élet

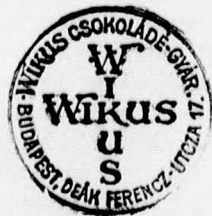
kitünőségeit. Az ünnepség alkalmából — hír szerint — a tőzsde vezetőségének, valamint az építési bizottságnak egyes tagjait kitüntetésben részesítik.

Bányászok és kohászok gyűlése és tanulmánykirándulása. Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület szeptember hó 15-én fogja megtartani ezévi rendes közgyűlését Budapesten. A közgyűlésen a bányatörvényjavaslat és a főiskolai ügy kerül döntés alá. A közgyűléssel kapcsolatosan Budapesten megtekintik a bányászok a nemzetközi balesetügyi, iparegészségügyi és munkásjóléti kiállítását, majd pedig Pécsen az országos kiállítását. A közgyűlés után kirándulás lesz Boszniába, az ottani bánya- és kohótelepek és iparvállalatok megtekintésére. Visszafelé jövet megtekintik Dalmáciát és Herczegovinát is. A kiránduláshoz a közös pénzügyminiszter a legmesszebbmenő támogatását helyezte kilátásba. A kirándulásokon való részvételre jelentkezni lehet az egyesület helyiségeiben (IV., Veres Pálné-utca 3. szám).

A Kőolajfinomító gyár r.-t. üzemének kiterjesztése. A Kőolajfinomító gyár r.-t., mely egyike a monarchia első ilyenemű vállalatainak — amint beavatott forrásból értesülünk — jelentékenyen kibővíteni szándékozik oderbergi telepét. Az oderbergi telepen nagyszabású új technikai berendezéseket létesít, mi által a gyár termelőképesége hatványozódni fog. Ezekre az investíciókra a Németország felé irányuló export-üzletben való versenyezőképesség indítja a gyárat, mivel a David Fanto et Co. czég, melynek telepei Pardubitzban vannak, mióta részvénytársaság lett, szintén nagy erővel fejleszti üzemét. A Kőolajfinomító gyár r.-t.-nak előreláthatólag sikerülni fog oderbergi telepe kibővítése révén sikerrel felvenni a versenyt a németországi exportban az osztrák gyárral.

Telefonösszeköttetés Budapest—Konstantinápoly között. A világhatalom szempontjából fontos s éveken át előkészített terv valósul meg, amidőn Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter a napokban átadja a közforgalomnak a budapest—konstantinápolyi közvetlen telegrafvezetékét. Ez a vezeték nemcsak Magyarországot köti össze modern új vezetékkel a török birodalom fővárosával, de minthogy előzőleg ugyancsak a magyar postaigazgatás kezdesére London és Budapest közt épült közvetlen vezeték, a másik részen pedig a török igazgatás Konstantinápoly és a perzsa öbölben lévő Fao közt létesített használható új táviróösszeköttetést, az új vonat fontos átmenő kapocs az angol kisázsiai és angol-brit-indiai nagyjelentőségű táviróforgalom szempontjából, amelyet eddig más európai államok közvetítettek. A vonal építését hosszas tárgyalás előzte meg s végül is csak akkor sikerült a török igazgatást is rávenni a költséges vezeték megépítésére, a mikor Szalay Péter államtitkár dr. Henney postai igazgatóval mult évben a Balkánra utazva, megkötötték az érdekelt keleti államokkal (Szerbia, Bulgária és Törökország) a megegyezéseket.

A Katona-telepek küldöttsége. Az államvasutak igazgatósága elhatározta, hogy a Kecskemét melletti Katona-telepen nagyobb pályaudvart, indóházat és rakodót épít. A tervet ki is dolgozták, s ehhez a tervhez a közigazgatási bejárás alkalmával úgy az érdekelt Katona-telepi birtokosok, mint az összes illetékes hatóságok hozzájárultak. Ezzel a tervvel szemben két érdekelte birtokos azt a kérelmet terjesztette elő, hogy a vasuti indóház az ő birtokukon építtessék fel. E kérelem ellen állást foglaltak a Katona-telepi birtokosok, de állást foglalt maga Kecskemét városa is, mert a városnak az érdekét is az eredeti terv van hivatva szolgálni. Szappanos István képviselő vezetésével ma ötven tagú küldöttség kereste fel Sztényi államtitkárt, arra kérve, hogy maradjon meg a vasut az eredeti tervnél, amely valóban közérdeket szolgál és ne okozzon érzékeny kárt legalább is száz birtokosnak két ember érdekéért. Szappanos elmondta az államtitkárnak azt is, hogy Katona-telep husz évvel ezelőt használhatatlan sivatag, homokterület volt s néhai Katona Zsigmond munkájának köszönhető, hogy e sivatag-homokon virágzó szőlőtelep létesült. Szappanos kérte az államtitkárt, hogy tolmácsolja kérelmüket a most távollevő Kossuth miniszternél is. Sztényi barátságosan fogadta a

WIKUS
CSOKOLÁDÉ-GYÁR
BUDAPEST
IV. DEAK FERENCZ-UTCA 12

WIKUS TÁTRA
TEJCSOKOLÁDÉ
WIKUS
CACAOBOR

küldöttséget s kijelentette, hogy ez ügy elintézésénél tisztán az igazságot és a közérdeket fogja szem előtt tartani. Itt említjük meg, hogy a küldöttség Budapestre való feljövetelekor együtt jött Wekerle Sándor miniszterelnökkel, kit Szappanos szintén részletesen informált utjuk céljáról. A miniszterelnök maga is megígérte intervenczióját.

A Központi Kereskedelmi és Iparbank r.-t. új vállalkozása. Mai számunkban jeleztük, hogy a Központi Kereskedelmi és Iparbank részvénytársaság alakítja át a Schwarz és Tauber nagykanizsai cégét, melynek telepei Szalattán vannak. Illetékes helyről most arról értesítik lapunkat, hogy e hír ebben a formában nem felel meg a tényeknek, nevezett intézet pusztán a Schwarz és Tauber cég szalattai papírgyára termékeinek kizárólagos eladását vállalta el.

Szabadka város fogyasztási adója. Szabadka városa megváltotta ezelőtt három évvel a pénzügyminisztériumtól évi átalányösszeg fizetési kötelezettsége mellett a bor- és husfogyasztási illetékeket. A város törvényhatósága a bor- és husfogyasztási adó megváltását nem tekinti jövedelmi forrásnak, ebből egyetlen fillér hasznát sem akar a városnak biztosítani. A fogyasztási adó megváltása tárgyában kötött szerződés most lejárt s a város és pénzügyigazgatóság kiküldöttjei hosszabb tárgyalások után megállapodtak újra a fogyasztási adóbérlésre nézve. A pénzügyigazgatóság a két adónem megváltási összegét 360 ezer koronában akarta megállapítani. Ezt az összeget azonban a város semmi áron nem adhatta meg a város fogyasztó közönségének sérelme nélkül. Hosszabb tanácskozás után végezetül abban állapodtak meg, hogy a fogyasztási adóért a város úgy, mint az előző három évben 262 ezer korona megváltási összeget fog fizetni.

A Keleti Tengerhajózási r.-t. új hajója. A Magyar Keleti Tengerhajózási Részvénytársaság épülő hajóinak egyikét kitűnő eredménnyel bocsájtották tegnap vizre az R. Cragg S. et Sohns Limited Middlesbrai hajógyárból. Ez a 6200 tonna hordképességű gőzös a Turul nevet kapta. A jövő hó folyamán a Turuléhoz hasonló tonnatartalmu hajót fog a társaság vizre bocsátani, aminek következtében már az idei őszi campagne alatt kilencz, összesen 43 ezer tonnatartalmu hajóval fogja a társaság folyton növekvő forgalmát lebonyolítani.

A kivándorlási ankét naplója. Annak idején megemlékeztünk arról, hogy a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége a kivándorlás és munkáshiány kérdésében együttes tanácskozmányra hívta össze a magyar közgazdasági élet érde képviselőit. Ez a tanácskozás több napig tartott s a tanácskozásról fölvevett naplót most adta közre a szövetség s ezzel jelentékeny szolgálatot tett a szociális kérdésekkel foglalkozóknak.

Takarmánykivitel tilalmak a balkán államokban. A hosszantartó esőhiány a balkán államok idei termését nagyon kedvezőtlenül befolyásolta. A takarmányneműekben azonban oly nagy a hiány, hogy Szerbiában már a szénakivitel is kénytelen volt a szerb kormány betiltani. Most pedig a szerb mezőgazdasági minisztériumban a korpakivitel betiltásával is foglalkoznak. Hasonló állapotok uralkodnak Bulgáriában. Erre vonatkozólag azt jelentik Szofiából, hogy a bolgár kormány a rossz termés kilátások miatt az összes takarmányneműk kivételét megtiltotta.

Felvétel a budafoki pinczemesteri tanfolyamra. A budafoki pinczemesteri tanfolyam igazgatósága pályázatot hirdet tanulóknak a tanfolyamra való felvétele dolgában. A pinczemesteri tanfolyam célja az okszerű borkezelésben elméletileg és főleg gyakorlatilag rendszeresen és alaposan képzett egyének nevelése. A tanfolyamra való felvételhez szükséges a két éves tanfolyamu hazai vinczellériszkolák valamelyikének jó sikerrel történt bevégezése. A tanfolyam október hó 1-én kezdődik és öt negyedévig tart, tehát a következő év december 31-ig. A kérvények legkésőbb augusztus 15-ig azon vinczellériszkola igazgatóságához nyújtandók be, amelytől a folyamodó végbizonyítványt kapta.

A osztrák-magyar bank állása 1907. aug. 7-én ez volt: Bankjegyforgalom 1.831.357.000 korona (- 46.668.000), érczkészlet 1.442.984.000 korona (- 2.450.000), leszámítolási tárca 659.284.000 korona (- 26.759.000), lombard - kölcsönök 60.383.000 korona (- 2.013.000), adómentes bankjegytartalék 9.116.000 korona.

A német birodalmi bank állása augusztus 7. Aktívák érczkészlet árfolyamképes német pénzben, aranyrudakban vagy külföldi érmékben, fontját 1392 márkával számítva 890.404.000 (+ 12.340.000), birodalmi pénztárjegyek 90.499.000 (+ 929.000),

más bankjegyek 16.368.000 (+ 5.616.000), váltótárca 1002.307.000 (- 45.336.000), lombardkövetelések 72.137.000 (- 21.764.000), értékpapírok 50.447.000 (- 26.434.000), egyéb aktívák 97.916.000 (- 7.771.000). Passzívák: alaptőke 180.000.000 (változatlan), tartalékalapok 64.814.000 (változatlan), bankjegy - forgalom 1.429.148.000 (- 48.876.000), napról-napra esedékes kötelezettségek 496.657.000 (- 33.879.000), egyéb passzívák 46.459.000 (+ 335.000). A leszámítolási helyeken július hóban 3960.240.300 márkát számoltak te.

TÖZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTÖZSDE

Gabonátözsde.

Készüzében ma gyenge volt a kínálat s ez okból a forgalom nem tudott kifejlődni; elkelt 23.000 q. 10-15 fillérrel drágább áron. — Rozs 5-7^{1/2} fillérrel emelkedett, zab és tengeri szilárd irányzatuk. A határidőpiacra Amerika 7/8 ct emelkedést jelzett, de attól eltekintve, a hangulat nagyon szilárd volt és tetemes fedezésekre ismét az ezidei legmagasabb árfolyamokhoz járt közel a buza ára, mely a déli tőzsdén egy némely realizálásokra visszaesni látszott, mignem később az általános szilárd hangulat hatása alatt, de mert a tengeri ára állítólagos bolgár és román kiviteli tilalomra rendkívül megszilárdult, az összes árfolyamokban ismét emelkedés állt be. A forgalom nagyon élénk volt az összes czikkeken és a legközelebbi időre nagyon magas árakat várnak; a takarmányinség kérdése a mostani melegebb idő hatása alatt spekulatív körökben aktuálisá vált és erre nézve a legképtelenebb hírek vannak forgalomban.

Vidéki piacok gabonaárjegyzései.

Az O. M. G. E. a vidéki gabonaárakról augusztus hó 7-én a következőket közli:

	Buza	Rozs	Arpa	Zab	Tengeri
Arad	22-20	16-40	13-70	14-—	12-20
Baja	21-—	15-80	13-60	15-—	12-60
Békés-Csaba	21-60	15-—	13-—	14-—	11-60
Debreczen	22-—	15-40	13-—	15-—	13-—
Győr	22-—	16-90	16-—	16-60	13-80
Kaposvár	21-60	14-60	16-—	16-—	12-80
Kassa	21-—	16-40	14-—	16-40	14-—
Léva	21-20	16-40	16-—	16-80	14-—
Losoncz	21-40	16-—	14-60	16-80	14-50
Miskolcz	22-—	16-—	15-—	17-—	14-—
N.-Becskepek	20-80	15-—	13-—	14-80	12-40
N.-Kanizsa	21-20	16-50	15-60	15-40	14-—
N.-Szeben	22-—	15-50	13-50	16-—	13-50
N.-Sz.-Miklós	21-—	14-—	12-—	13-60	12-—
Nagyvárad	21-70	15-40	13-20	14-40	12-60
Ny.-Egyháza	20-—	15-80	14-—	15-60	12-—
Nyitra	21-—	17-50	16-40	16-60	14-60
Páncsova	20-40	—	12-80	14-60	12-60
Pápa	21-80	16-40	16-20	16-—	15-—
S.-A.-Ujhely	20-50	16-60	13-50	16-—	13-20
Sopron	22-20	17-20	15-60	16-60	—
Szatmár	20-—	14-20	14-—	16-—	14-—
Szentés	20-40	—	12-—	13-60	11-60
Szolnok	22-—	—	13-80	14-—	13-10
Temesvár	21-40	15-10	13-20	14-40	12-60
Ujarad	22-—	16-—	13-70	14-—	12-20
Versecz	22-—	—	13-40	14-50	12-50
Zalaegerszeg	—	—	—	—	—
Zenta	—	—	—	—	—

Termésjelentések.

Az Országos Magyar Gazdasági-Egyesület augusztus 9-iki kelettel a következőket jelenti a termésről:

Arad. A cséplési munkálatokra a jelenlegi száraz, meleg időjárás kedvező, a tengeri, répa és egyéb kapásnövényekre, valamint a rétek és legelőkre egy kiadós eső már nagyon kívánatos volna.

Baja. A cséplés eredménye jobb, mint várták, gabona minősége általánosan kielégítő, tengeri szépen fejlődik, jó termés várható.

Debreczen. Tengeri a fekete földön és a homokon is csövet hajtott, a szemképződésre az utóbbi eső jó hatással volt, a burgonya az utóbbi időben javult, a gumók elég szépek.

Léva. Az időjárás meleg és csapadékos, a növényzetre jó hatással van. Az aratást befejezték, gabona behordása és cséplés folyamatban van, az őszi gabona minőségre igen jó, mennyiségre közepesen alóli, a tavaszi gabona igen jó és jó termést adott.

Losoncz. Helyenkint kezdik a cséplést, a termés nagyon változó.

Nagybecskerek. A cséplési munkálatok befeje-

zésükhöz közelednek s máig igen gyenge termés mutatkozik, alig 4 mm. kat. holdankint, zab 10 q, árpa 12 q. A kitartó tropikus hőségre és szárazságra a tengeri, valamint a gumónövények kényeszer-érésre készítették s itt is rossz termésre van kilátás.

Nagykanizsa. A száraz és forró idő a cséplésre kedvező, ellenben a kapásnövényekre hátrányos és árt a takarmánynak is.

Nagyszentmiklós. Mérsékelt meleg időjárás mellett a cséplés munkálatai folyamatban vannak. Az ideai buzatermés hozamát 3,5, a rozstermést 3,5, az árpaét 8 q-ra lehet holdanként jelezni. Zab is jól fizetett. A tengeri nagyon javult az eső után.

Nagyvárad. Az aratás sima lebonyolítása után a próbacseplések megtörténtek. Buza úgy mennyiségileg, mint minőségileg gyenge. Buzából alig lesz kat. holdanként 4 q. Rozs 5,50-6 q. Zab 7 q.

Nyiregyháza. A tavasziakban és takarmányneműekben szép eredmény várható, kivéve némely homokterületet. Hétfőn egész nap csendes eső volt, ma is esik.

Nyitra. Az időjárás igen meleg. A gazdák még mindig a cséplési munkákkal vannak elfoglalva.

Páncsova. Tengerinek az utolsó esők sokat használtak, úgy hogy a vidéken 12 mm. várható holdanként. Buzaátlag 4 mm. holdanként rossz minőségben.

Szatmár. Terméseredményekben mult héthez képest nincs változás.

Temesvár. Az afrikai hőség a tengerit nagyon rojtja, a buza minősége igen silány.

Versecz. A száraz, forró időjárás a tengerit tönkreteszi.

Eladott:

O-buza. Tiszavidéki: 100 mm. 80 kg. 23.80 korona, 200 mm. 80 kg. 22.60 korona, 500 mm. 78.5 kg. 23.70 korona, 500 mm. 78.5 kg. 23.30 korona.

Pestvidéki: 2245 mm. 78 kg. 23.35 korona. Bácskai: 3600 mm. 76.7 kg. 23.30 korona, 3325 mm. 75 kg. 22.70 korona.

Bácskai: 1370 mm. 75.3 kg. 22.90 korona. Raktári: 1000 mm. 73.5 kg. 20 korona.

Uj-buza. Tiszavidéki: 300 mm. 79.5 kg. 23.20 korona, 800 mm. 78.5 kg. 23.70 korona, 300 mm. 78.5 kg. 23.50 korona, 500 mm. 78.5 kg. 25 korona, 500 mm. 78 kg. 23.25 korona, 200 mm. 78 kg. 23.40 korona, 200 mm. 78 kg. 23.25 korona, 100 mm. 78 kg. 23.25 korona, 150 mm. 78 kg. 23.30 korona, 550 mm. 78 kg. 23.30 korona, 400 mm. 78 kg. 23.10 korona, 100 mm. 77.8 kg. 23.20 korona, 100 mm. 77 kg. 23 korona, 100 mm. 76 kg. 22.80 korona, 100 mm. 75 kg. 22.70 korona, 100 mm. 75 kg. 22.70 korona.

Pestvidéki: 100 mm. 80 kg. 23.40 korona, 650 mm. 79 kg. 22.30 korona, 900 mm. 78.5 kg. 23.10 korona, 600 mm. 78.5 kg. 23.10 korona, 100 mm. 77.5 kg. 22.90 korona, 500 mm. 77 kg. 23 korona, 1000 mm. 77 kg. 22.90 korona, 100 mm. 77 kg. 23 korona, 1350 mm. 77 kg. 22.80 korona, 200 mm. 77 kg. 22.80 korona, 100 mm. 75.5 kg. 22.30 korona, 100 mm. 75 kg. 22.60 korona.

Bácskai: 300 mm. 76.5 kg. 23 korona. Fejérmegyei: 200 mm. 78 kg. 22.85 korona, 500 mm. 77 kg. 23 korona, 1600 mm. 76.7 kg. 23.05 korona, 400 mm. 76.5 kg. 22.45 korona.

Felsőmagyarországi: 200 mm. 76.6 kg. 23.60 korona.

Tengeri: 600 mm. 13.70 korona, ab hajó. Zab: 150 mm. 16.60 korona, 260 mm. 16.30 korona, 150 mm. 16.55 korona.

Uj-Rozs: 130 mm. 17.40 korona, 800 mm. 17.40 korona, 100 mm. 17.40 korona, 200 mm. 17.40 korona, 180 mm. 17.40 korona, 100 mm. 17.40 korona, 300 mm. 17.40 korona, 500 mm. 17.25 korona, kpf., par.

Uj-Zab: 400 mm. 16 korona, kpf. par. **Uj-Árpa:** 500 mm. 15.30 korona, 500 mm. 15.30 korona, 300 mm. 15.30 korona, 100 mm. 15.30 korona, 100 mm. 14.80 korona, kpf., par.

Az árak 100 kg.-kint koronaértékben értendők.

Budapesti gabonaforgalom.

1907. augusztus 7-től augusztus 8-ig.

Erkezett: Elszállított:

Buza	32883	2139
Rozs	12511	200
Arpa	943	100
Zab	4079	101
Tengeri	8893	2965
Liszt	943	25051
Korpa	400	3241

A határidőpiacon kötött:

Délelőtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):

Buza októberre 11.56, 11.70, 11.68, 11.65.

Buza 1908. áprilisra 11.89, 11.96, 11.93.

Rozs októberre 9.05, 9.08, 9.04, 9.07

Zab októberre 8.25, 8.29, 8.23, 8.28, 8.25.
Tengeri augusztusra 6.88.
Tengeri 1908. májusra 6.74, 6.76, 6.71, 6.77, 6.74.

Déli 1 órákor zárulnak:

Buza októberre ———— 11.69—11.70
Buza 1908. áprilisra ———— 11.93—11.94
Rozs októberre ———— 9.09—9.10
Zab októberre ———— 8.26—8.27
Tengeri augusztusra ———— 6.89—6.90
Tengeri 1908. májusra ———— 6.82—6.83

Délutáni forgalom.

Délután nem változott az irányzat.

4 óra 30 percikor zárulnak:

októberi buza 11.68—11.69
áprilisi buza 11.93—11.94
októberi rozs 9.08—9.09
októberi zab 8.30—8.31
auguszt. tengeri 6.92—6.73
májusi tengeri 6.87—6.88

Terménytőzsde.

Szeszüzlet.

Az Első Alföldi Cognacgyár Részvénytársaság és Szeszfinomítógyár Kecskeméten, budapesti központi irodájának V., Mérleg-u. 11. szám heti üzleti jelentése:

Budapesti zárlatjegyzés:

	Nagyban	kicsinyben
Finomított szesz adózva	161.—	165.—
" adózatlan	62.—	66.—
Élesztőszesz adózva	—	—
" adózatlanul	—	—
Nyersszesz adózva	159.—	162.—
Denaturált szesz	49.—	51.—
Kontingens szesz azonnali szállításra igen szilárd.		

Értéktőzsde.

Jóllehet az amerikai piacról kedvezőbb jelentések érkeztek, a spekuláció ma sem lépett ki passzivitásából és semmi tevékenységet nem fejtett ki. Minthogy másrészt a nyugati tőzsdékről érkezett jegyzések semmi ösztönzést nem nyújtottak, a hangulat általános üzleti pangás mellett kedvetlen maradt és az árfolyamok az egész vonalon lemorzsolódtak. Élénk üzlet csupán a Magyar Jelzálogbank részvényeiben fejlődött ki, amelyek 8 koronával felszöktek. Különben a helyi értékek piacán változatlanul nyomott hangulat uralkodott, mert vevők csak gyéren jelentkeznek és a kínálat egyre tart. A járadékok piaca szintén kedvetlen maradt, az árfolyamok egy töredékkel alacsonyabban jegyeznek.

Előtőzsde.

Az előtőzsde kedvetlen volt.
Köttettek: Osztrák hitelrészvény 650.—649.—, Magyar hitelbank 749.—, Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 483.75—484.—, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. 459.50—457.—, Osztrák-magyar államvasut —, Déli vasut 156.—, Rimamurányi vasmű 539.25—, Magyar koronajáradék —, Közuti vasut —, Városi villamos vasut —, Orosz járadék —, 3 százalékos jelzálog-sorsjegy —, Hazai bank

11 óra 15 percikor záródnak: Osztrák hitelrészvény 649.—, Magyar hitelbank 749.—, Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 484.—, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. 458.—, Osztrák-magyar államvasut 655.—, Déli vasut 155.—, Rimamurányi vasmű 539.—, Magyar koronajáradék 91.70—91.75, Magyar aranyjáradék 110.75—111.—, Közuti vasut 538.—, Városi villamos vasut 285.—, 285.50.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde kedvetlen volt.
Köttettek: Osztrák hitelrészvény 648.74—649.65, Magyar hitelbank 748.25—748.50, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 484.—485.25, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. 462.—465.—, Osztrák-magyar államvasut —, Déli vasut 154.25—155.—, Rimamurányi vasmű 539.—, Magyar koronajáradék 91.70—91.75, Magyar aranyjáradék —, Közuti vasut 536.—537.—, Városi villamos vasut 284.—284.25.

Helyi értékekben köttetett: Hazai bank 276.—276.25, Hazai sorsjegy 110.50—, Salgótarjáni 572.—573.—, Belvárosi Takarékpénztár 610.—, Kereskedelmi bank 3380.—.

1 óra 30 percikor záródnak: Osztrák hitelrészvény 649.75—650.—, Magyar hitelbank 748.50—749.—, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 484.50—485.—, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. 463.50—464.—, Osztrák-magyar államvasut 654.50—655.—, Déli vasut 154.50—155.—, Rimamurányi vasmű 538.50—539.—, Magyar koronajáradék 91.75—91.80, Közuti vasut 536.50—537.—, Városi villamos vasut 284.—284.50.

Prémium-üzlet: Díjbiztosítások osztrák hitelben holnapra 3—4, nyolcz napra 6—8 K, augusztus végére 12—14 K.

Utőtőzsde.

Az utőtőzsde alacsonyabb bécsi jegyzésekre bágadt volt.

Köttettek: Osztrák hitelrészvény 649.50—648.75, Magyar hitelbank 748.50—748.—, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank —, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. 463.50—463.—, Osztr.-m. államvasut 654.50—, Déli vasut 154.—, Rimamurányi vasmű —, Magyar koronajáradék 91.65—91.75, Magy. aranyjár. —, Közuti vasut —, Városi villamos vill.

3 óra 30 percikor záródnak: Osztrák hitelrészvény 648.50—649.—, Magyar hitelbank 748.—749.—, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 484.—485.—, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. 463.50—464.—, Osztrák-magyar államvasut 654.—655.—, Déli vasut 154.—154.50, Rimamurányi vasmű 538.50—539.—, Magyar koronajáradék 91.70—91.75, Magyar aranyjáradék 110.75—111.—, Közuti vasut 537.—537.50, Városi villamos vasut 284.—285.50.

BÉCSI GABONATŐZSDE:

Bécs, augusztus 9. (Az Egyetértés távirata.)
Buza: új tiszavidéki 11.95—12.65, bánáti 11.60—12.20, tótfelvidéki és csepeli 11.35—11.95, új —, új marchfeldi 77—81 kg. 10.20—10.55 K.

Rozs: új felvidéki 9.10—9.30, csepeli —, pestmegyei 9.15—9.35, különféle magyar 8.95—9.25, osztrák 9.05—9.30 K.

Arpa: morvaországi 8.80—10.—, bécsvidéki 8.70—9.10, bánáti —, tótfelvidéki —, csepeli —, mosoni és győri —, déli vasuti —.

Magyar tengeri: 7.30—7.50, cinquantin —, K.

Zab: közepes 8.60—8.85, elsőrendű —, válogatott —.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, augusztus 9. A mai előtőzsdén is változatlan volt az irányzat. Az általános kedvetlenség az angol konzolok újabb árcsökkenése következtében és az itteni járadéktőzsdén mutatkozó mozgalom következtében változatlanul tovább tartott. A vezető játékpapírok tartottak voltak és az alpesi bányarészvényekben határozott áremelkedés volt észlelhető. A forgalom az előtőzsde végéig nyugodt volt és az általános üzletlenség a déli tőzsde megnyitásaig tartott. Csak a lombardok emelkedtek némileg a berlini arbitrázs-vételek hatása alatt. A többi értékek árfolyamai változatlanok maradtak. A berlini bányarészvények szilárdak voltak.

11 órákor zárulnak:

Osztrák hitel. 649.—, Magyar hitel. 750.—, Allamvasut 655.50, Déli vasut 154.25, Alpesi bányatársulat 592.—, Rimamurányi —, Májusi járadék 96.20, Magyar koronajár. 91.60, Orosz érték —, Török sorsjegy 185.—, Német márka 117.71, Prágai vasmű —, Unio-bank —, Laenderbank —, Bankverein —, Elbavölgyi —, Angol bank —.

A déli tőzsde tartózkodással nyílt meg.

Jegyzetek:

Osztrák hitel 649.25, Magyar hitel 750.—, Landerbank 428.50, Unio-bank 538.—, Allamvasut 655.50, Angol-bank —, Bankverein —, Déli vasut 155.50, Gözhajó —, Alpesi bányarészvény 591.50, Májusi járadék 96.20, Magyar koronajáradék 91.60, Török sorsjegy 185.—, Német márka 117.61, Elbavölgyi vasut —, Rima-

murányi 537.—, Orosz járadék —, Keleti vasutak —, Skoda —.

Bécs, augusztus 9. (Osztrák értékek zárlata.)
4.2 százalékos papír-járadék 95.90, 4 százalékos osztrák arany járadék 114.75, 1860-as sorsjegy 146.90, Osztrák hitelsorsjegy 422.—, Angol osztrák bankrészvény 302.75, Bécsi Bankverein 532.10, Osztrák-magyar bank 1798.—, Déli vasut 153.25, Dunagözhajózási társaság 990.—, Dohány részvény 419.—, Cs. kir. arany (vert.) 11.35, Német bankváltók 117.45, Osztrák Lloyd 436.—, 4.2 szazal. ezüst járadék 95.80—97.50, Osztrák koronajáradék 95.90, 1864-es sorsjegy 245.50, Osztrák hitelintézeti részvény 648.50, Union-Bank 538.—, Osztrák Landerbank 427.40, Osztrák-magyar államvasut 654.75, Elbevölgyi vasut —, Alpesi részvény 589.50, 20 frankos 19.13, Londoni váltóár 240.42, Lipótkohó —, Töröksorsjegy 184.—, kedvtelen.

Bécs, augusztus 9. (Magyar értékek zárlata.)
4 százalékos arany-járadék 110.—, Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy 138.50, Magyar hitelbank részvény 747.—, Magyar leszámítoló és váltó részvény 481.—, Rimamurányi 537.50, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság 407.—, Magyar koronajáradék 91.65, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. 91.30, Magyar nyer.-k. sorsjegy 186.—, Kassa-Oderberg vasut részvény —, Magyar jelzálogbank 461.—, M. keresk. bank —.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, augusztus 9. (Tőzsdejelentés.) A Höschele vas- és acéltelepek zárszámadása megnyitáskor kedvező hatást gyakorolt az üzletre. A vezérlő vasértékek tetemes árválulásokkal indultak. A bányáértékek szilárd irányzatával szemben a tegnapi londoni tőzsde lanyha lefolyása nem érvényesült. Bankokban eleinte nincs forgalom, később azonban valamennyien magasabb árfolyamok mellett kereslet tárgyát képezték. Vasuti értékek forgalma csendes és változatlan. Amerikai vasutak szilárd kezdet után ingadozó magatartást tanúsítottak. Járadékokban semminő kezdeményezés. Hajózási értékek gyöngösesre hajlottak. A későbbi folyamathoz német luxemburgi realizációkra nyomottak, minden egyéb változatlan. A további folyamatban, a második tőzsdeidő elején az árfolyamok bányáértékekben mérsékeltek, csökkentek, bankokban nincs forgalom, amely különben más értékekben is csak igen csekély. Csak Meridionale vasut emelkedett véleményvásárlásra. Az utőtőzsdén az árfolyamok a magánleszámítolási kamatláb emelkedése és a londoni pénzpiacz feszültsége következtében ellanyhultak. A Kanada-Pacific-értékek árcsökkenése is elkedvetlenítőleg hatott. Londoni hírek szerint a kanadai értékek csökkenése a kanadai konzorcium feloszlásával áll összefüggésben és részben azzal a hírrel, hogy a Grand Trunk of Canada az osztlékát nem emelte fel. (A múlt évben 3 dollár volt.) A készpénzpiacz ipari értékeinek forgalma nyomott. Magánleszámítolási kamatláb 4 1/2, napi pénz 4%.

Zárlatok jegyeztetik: 4.2 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 97.25, osztrák hitelrészvény —, Déli vasut 30.50, orosz bankjegyek 215.75, 4 százalékos orosz kölcsön —, Disconto Commandit 157.25, Dinamit-truszt 151.10, Harpeni 189.—, Unifikált török járadék —, 4.2 százalékos ezüst-járadék 96.—, 4 százalékos magyar aranyjáradék 91.80, Magyar koronajáradék —, Osztrák-magyar államvasut 140.10, Bécsi váltóár 85.05, Olasz járadék —, Alt. villamosági Edison 185.40, Gelsenkircheni 187.30, Laurakohó 216.—, Csendes.

Frankfurt, (Zárlat.) augusztus 9. 4.2 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 97.50, 4 százalékos magyar aranyjáradék 92.35, Osztrák hitelintézeti részvény 203.25, Osztrák-magyar államvasut 140.10, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 20.45, Bécsi Bankverein 134.—, Villamos részvény 386.—, 3 százalékos magyar kölcsön 76.15, 4.2 százalékos ezüstjáradék —, Osztrák koronajáradék —, Magyar koronajáradék 91.55, Osztrák-magyar bank 128.50, Déli vasut részvény 30.90, Elbevölgyi vasut —, Bécsi váltóár 85.16, Párisi váltóár 813.66, Union bankrészvény —, Alpesi bányarészvény 286.—, Szilárd.

Hamburg, (Zárlat) augusztus 9. 4.2 százalékos ezüstjáradék 97.30, 1860. sorsjegy 152.20, Déli vasut 30.60, 4 százalékos Aranyjáradék 97.40, Osztrák hitelrészvény 203.30, Osztrák-magyar államvasut —, Olasz járadék 102.80, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 92.70. Nyugodt.

London, augusztus 8. Angol consol 82. 3/16.
Páris, augusztus 9. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 95.05, Osztr. aranyjáradék 97.15, Magyar

Reggelizés előtt fél pohár Schmidthauer-féle radio activ Lemándi keserűviz az elrontott gyomrot 2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza.
Használata valódi áldás gyomorbetegségeknek és székszorulásban szenvedőknek. Kapható mindenütt kis és nagy üvegekben. Kalkuláció Komáromban.

Szomb

aranyjáradék —, 5 százalékos 1890. —, Kons. amort. —, Orosz járadék —, 4 százalékos unifi. —, 167.25, Tőz. hitelintézet —, Banque Ot —, Keleti vasu —, gépgyár 61 —, 30, Tula —, község —, Rand 94.25 —, Tra —, terdamra (rövid) 122 —, Belgiumra 1/16. Váltó —, Magánkam

ÜZ

(Magy

kezete jelen

pokban vál

gyenge hoz

örendenek

riülő menny

lyezést talá

rakományo

lyezhetünk

megbízását

hozatalok r

Mai ár

Husnel

150 K, ele

hosszan m

Buz

Urszvidék

"

"

fehőrmeg

"

"

pestvidék

"

"

bánási

"

bécsi

"

"

Egy

Rozs

"

"

Arpa

"

"

Zab

"

Tengeri

Repos

Bur

Dunántul

Urszvidék

N. vitézi

N. déli

Bánási

Pesti

Különbö

arménye

diplomaz

szalonna

"

"

szilva kész

"

"

szilva kész

"

"

heromag

aranyjárdék 92.95, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 487.—, 4 százalékos Olasz járdék —, Déli vasut elsőbbségi kötv. 311.—, 5 százalékos marokkói járdék 512.—, 4 százalékos 1890. Román kölcsön 94.20, 4 százalékos Kons. amort. román járdék 89.50, 4 százalékos Amort. román járdék 1905. 90.50, 5 százalékos Orosz járdék 1906. 825.—, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. —, 4 száz. Szerb járdék 1907. —, 4 százalékos spanyol járdék 91.65, 4 százalékos unifikált török jár. 94.72, Török sorsjegy 167.25, Török qohányrészesvény 444, Osztrák föld-hitelintézet 10.70, Osztr. Länderbank 467.—, Magyar Jelzálogbank 489.—, Banque de Paris 14.46, Banque Ottomane 683.—, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut 162.— Meridionalvasut —, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépjár 613.—, Rio Tinto 19.30, Sucrerie d'Egypte 30, Tula —, Thomson Houston —, Urikányi község —, Chartered 31.25, De Beers 572.50, East Rand 94.25, Jagersfontein 163.—, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 51.25, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.50, Váltó német piacokra (rövid) 122.81, Váltó Bécsre (rövid) 104.56, Váltó Belgiumra (rövid) 1/4, Olasz aranyváltó (rövid) 1/16, Váltó Svájcra 1/16, Csek Londonra 251.60, Magánkam. 1/16 2 3/16 Nyugodt.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Vásárcsarnok.

1907. augusztus 9.

(Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezet jelentése.) Az üzlet menete a lefolyt napokban változatlan csendes volt. A gyümölcsfélék gyenge hozatalok mellett állandóan jó keresletnek örvendenek. A dinnyéüzlet élénk s a piaczra kerülő mennyiség kedvező árak mellett gyors elhelyezést talál. Mustalmát és szilvát teljes waggonrakományokban kivételre nagy mennyiségben elhelyeztünk el és kérjük ennél fogva ezek eladási megbizását. Vaj és turó változatlan. Tojás gyér hozatalok mellett szilárd.

Mai árak: Husmenüek: Helybeli marhahus hátulja 90—150 K, eleje 80—130 K, vidéki borju, borbén hosszan mérve sulylevonás nélkül — K,

helybeli borjuhus 125—135 K, sertésus szalonnával 90—140 K, lehuzott sertés 90—136 K, szalonna friss 130—140 K, szalonna sózott 126—140 K, szalonna füstölt 136—140 K, olvasztani való 130—140 K, háj 150—154 K, sertészsír 130—150 K, mind métermázsánként. Füstöltus (vidéki) kg.-ja 1.30—1.80 K, hazai sonka 1.40—2.— K, szalámi magyar 3.80—4.20 K, nyári szalámi 1.20—1.40 K.

Vad: Öz 1.60—1.80 K, szarvas 1.00—1.10 K, vaddisznó — K kg.-ként egészben, nyul — K, fogoly 1.40—1.46 K, fácán — K, szalonna — K, vadruca — K darabonként.

Baromfifélék: Élő rántani való csirke 1.20—1.80 K, sütni való 1.90—2.40 K, kacsa sovány 2.60—3.60 K, kacsa hizott 4.—5.50 K. liba fiatal 5.—9.— K, lud hizott 10.—14.— K, tyúk 2.40—3.26 K páronként. Vágott: szépen tisztított baromfi: hizott lud 1.40—1.60 K, hizott rucza 1.50—1.70 K, hizott pulyka — K, leves-tyúk 1.30—1.60 K kg.-ként. Pulárd 1.60—3.20 Gyöngytyúk — K darabonként.

Tejtermékek: Tevaj (centrifugált) I. 2.00—2.20 K, II. 1.80—1.90 K, főzvaj (köpült) 1.80—1.60 K, tehénturó 6—24 K, kilogr.-ként. Valódi erdélyi juhturót és munkásturót igen jutányosan szállíthatunk.

Zöldségfélék: Burgonya (vaggonárú) sárga 7.00—8.00 K, rózsá 5.00—6.00 K, fehér — K, kifli 9.—12.— K, sárgarépa — K, petrezselyem — K, vörshagyma makói: 6.60—12.— K, közönséges hazai — K, fokhagyma — K, káposzta 100 drb 4.—8.— K, Burgonya, új — K, kalarábé 60.—90.— K, 100 darabonként, spárga solo — K, közép — K, leves — K kg.-ként, zöldbab, hüvelyes 8.—16.— K, zöldborsó, hüvelyes 10.—24.— K, kifejtett — K, paradicsom — 0.6—1.6 K, kg.-ként. Uborka, salátának 0.60—1.20 K, ecetbe 0.60—1.20 K, savanyítani 0.60—1.20 K, 100 darabonként.

Gyümölcsfélék: Szőlő 40.—1.20, Chasselas —, Passatuti — fillér kg.-kint. Alma válogatott elsőrendű áru (aranyparmen, ranett, Jonathan, Törökbalint, batul stb.) — K, másodrendű K. Körte elsőrendű (5b.) —1.20 K, másodrendű — K métermázsánként. Cseresznye és meggy — fillér, sárga dinnye — K kg.-ként.

Vegyesárúk: Bor és szeszes italokat minőség szerint különféle árakon értékesítünk. Mész 1.10—1.20 K kg.-kint. (A szövetezet, mint az Országos Magyar Méhészeti Egyesület vezérképviselője, minden mézértékesítő ügyben is ad felvilágosítást.) — Gyümölcsíz — K kg.-ként. Gomba szárított — 70 K kg.-ként. Szappan — fillér. Lencse (erdélyi) — 70.— K. Bab apró — 20.— K, nagyszemű — 20.— K 100 kg.-ként.

Tojás: bácskai 69—71 K, erdélyi apróbb áru 69.—71.— K, meszes — K eredeti lánként (1440 drb).

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, augusztus 9-én. (Hivatalos tudósítás.) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér. Közép (páronként 300—400 kilogramm terjedő sulyban) — fillér. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 135—135 fillér. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő sulyban) 136—137 fillér. Könnyű (páronként 250 kg-ig) 137—138 fillér. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kg fölül sulyban) — fillérig, közép (páronként 240—260 kilogramm sulyban) — fillérig, könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig.

Sertéslétszám: 1907. évi augusztus 7. napján volt készlet 39027 drb., 1907 aug. hó 8-án felhajtott 45 darab, 1907 augusztus 8. napján elszállított 368 darab, 1907 aug. 9. napjára maradt készletben 38704 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: változatlan.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, aug. 9. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 300 darab sertés, 16 darab süldő, — darab malacz. Mai napi felhajtás 1385 darab sertés, 33 darab süldő, — darab malacz, összesen 1685 darab sertés, 49 darab süldő, — darab malacz. Eladott 1466 darab sertés, 11 darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 219 darab sertés, 38 darab süldő, — drb malacz. Mai árak: Zsirsertés öreg elsőrendű 350 kg-on felül 104—108 fillér, II. rendű 280 kg.-tól

Buza	Csisz	100 kilogramm ára		100 kilogramm ára	
		K-tól	K-ig	K-tól	K-ig
Urszvidéki új	76	—	—	79	22.80
"	76	—	—	80	23.80
"	77	22.55	23.—	81	—
"	78	23.70	23.80	—	—
fehőrmegyei új	76	—	—	79	—
"	76	—	—	80	—
"	77	—	—	81	—
"	78	—	—	—	—
pestvidéki új	76	—	—	79	22.85
"	76	—	—	80	23.05
"	77	22.95	23.05	81	—
"	78	23.35	23.65	82	—
órási új	76	—	—	79	—
"	76	—	—	80	—
"	77	—	—	—	—
bácskai új	76	—	—	79	—
"	77	—	—	80	—
"	78	—	—	—	—

Allamadosság közkölcsonök		Pénz	Áru
Magyar aranyjárdék 4%	110.70	110.70	—
Koronatjárdék 5%	81.75	82.25	—
Koronatjárdék 4%	91.70	92.10	—
Alt. kül. Vastapnó áll. ár. 100 fr.	76.80	77.80	—
1870. nyereséves kötv. 100 fr.	18.—	19.—	—
Hörv. szilv. rec. kötv. 11%	99.50	100.50	—
M. földhehermen kötv. 4%	99.25	99.80	—
Hörv. szilv. 4%	95.50	96.50	—
Hörv. szilv. 4%	14.—	14.—	—
Hörv. szilv. 4%	101.—	101.—	—
Konv. osztr. adóm. koronát. 4%	96.50	97.—	—
Pöyes. osztr. áll. pantr. 4%	97.75	98.25	—
Osztrák aranyjárdék 4%	115.—	115.—	—
Koronatjárdék 4%	86.50	87.—	—
Alt. sor. 1890. 1000 K 4%	150.—	158.—	—
" 1894. 1000 K 4%	208.—	211.—	—
" 1894. 1000 K 4%	250.—	254.—	—
" 1894. 1000 K 4%	250.—	254.—	—
Rozs. herc. orsz. k. 1905. 4%	99.50	100.—	—
" vasuti 1890. 4%	99.85	100.85	—
" 1900. 4%	99.85	100.85	—
Rnezt. szék. kötv. köles. 4%	90.25	91.25	—
Rnezt. szék. kötv. köles. 4%	90.25	91.25	—

Bankok részvényel.		Pénz	Áru
Angol-osztrák bank	802.—	804.—	—
Budapesti bank	45.—	45.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	973.—	973.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	148.—	148.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	148.—	148.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	276.—	276.50	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	415.—	425.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	483.—	487.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	748.50	749.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	468.50	464.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	614.50	615.50	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	1700.—	1700.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	484.50	485.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	1025.—	1050.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	1040.—	1040.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	400.—	400.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	649.75	650.25	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	1800.—	1810.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	3880.—	3890.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	540.—	542.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	610.—	612.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	205.—	210.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	217.—	217.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	423.—	426.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	2300.—	2310.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	577.—	580.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	174.—	180.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	19300.—	19400.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	9700.—	980.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	263.—	272.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	835.—	845.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	290.—	290.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	2049.—	2050.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	175.—	175.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	1506.—	1515.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	848.—	852.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	240.—	240.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	880.—	885.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	—	—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	640.—	645.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	800.—	880.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	70.—	75.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	280.—	282.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	300.—	320.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	1100.—	1200.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	512.—	518.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	—	80.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	190.—	191.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	508.—	518.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	210.—	212.—	—
Budapesti bank részvényel. r. t.	572.—	574.—	—

százalékos aranyjárdék —, Déli vasut elsőbbségi kötv. 311.—, 5 százalékos marokkói járdék 512.—, 4 százalékos 1890. Román kölcsön 94.20, 4 százalékos Kons. amort. román járdék 89.50, 4 százalékos Amort. román járdék 1905. 90.50, 5 százalékos Orosz járdék 1906. 825.—, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. —, 4 száz. Szerb járdék 1907. —, 4 százalékos spanyol járdék 91.65, 4 százalékos unifikált török jár. 94.72, Török sorsjegy 167.25, Török qohányrészesvény 444, Osztrák föld-hitelintézet 10.70, Osztr. Länderbank 467.—, Magyar Jelzálogbank 489.—, Banque de Paris 14.46, Banque Ottomane 683.—, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut 162.— Meridionalvasut —, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépjár 613.—, Rio Tinto 19.30, Sucrerie d'Egypte 30, Tula —, Thomson Houston —, Urikányi község —, Chartered 31.25, De Beers 572.50, East Rand 94.25, Jagersfontein 163.—, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 51.25, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.50, Váltó német piacokra (rövid) 122.81, Váltó Bécsre (rövid) 104.56, Váltó Belgiumra (rövid) 1/4, Olasz aranyváltó (rövid) 1/16, Váltó Svájcra 1/16, Csek Londonra 251.60, Magánkam. 1/16 2 3/16 Nyugodt.

helybeli borjuhus 125—135 K, sertésus szalonnával 90—140 K, lehuzott sertés 90—136 K, szalonna friss 130—140 K, szalonna sózott 126—140 K, szalonna füstölt 136—140 K, olvasztani való 130—140 K, háj 150—154 K, sertészsír 130—150 K, mind métermázsánként. Füstöltus (vidéki) kg.-ja 1.30—1.80 K, hazai sonka 1.40—2.— K, szalámi magyar 3.80—4.20 K, nyári szalámi 1.20—1.40 K.

Vegyesárúk: Bor és szeszes italokat minőség szerint különféle árakon értékesítünk. Mész 1.10—1.20 K kg.-kint. (A szövetezet, mint az Országos Magyar Méhészeti Egyesület vezérképviselője, minden mézértékesítő ügyben is ad felvilágosítást.) — Gyümölcsíz — K kg.-ként. Gomba szárított — 70 K kg.-ként. Szappan — fillér. Lencse (erdélyi) — 70.— K. Bab apró — 20.— K, nagyszemű — 20.— K 100 kg.-ként.

150 kgr.-ig 102-104 fillér, életsúlylevonással
 fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül
 fillérig, életsúlylevonással 132-134 fillérig,
 fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig
 korona, életsúlylevonással 128-138 fillérig, könnyű
 220 kg.-ig korona életsúlylevonással
 128-138 fillérig. Belföldi stüldő 90-120 ko-
 rona. Horvát stüldő korona. Malacz
 korona. A vásár irányzata élénk, az árak
 változatlanok.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Augusztus 9. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Márton Károly dobsina-gölniczvölgyi állami elemi iskolai állandó helyettes tanítót ugyanezen állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Róth Agoston szászvárosi ev. ref. főgimnáziumi helyettes tanárt ugyanezen főgimnáziumhoz a fennálló szerződés alapján rendes tanárrá; az igazságügyminiszter Böröcz József okleveles gépészmérnök, budapesti m. kir. József műegyetemi tanárségét az aszói kir. javítóintézethez egyelőre ideiglenes minőségben IX. fizetési osztályú ipariskolai szaktanárrá; a belügyminiszter ifj. Laszkár Gyula kéthodonyi lakost a belügyminisztériumhoz fizetés nélküli segédfogalmazóvá nevezte ki s főispáni titkári minőségben szolgálatra Csongrád vármegye és Szeged szabad királyi város főispánja mellé rendelte ki; a pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök Farkas Gusztáv végeztet joghallgatót a zágrábi kincstári jogügyi igazgatóságban díjtalan fogalmazógyakornokká; a pécsi ítélőtábla elnökének helyettese dr. Balog István pécsi lakost a pécsi ítélőtábla kerületébe díjaz joggyakornokká és a dévai törvényszék elnöke Bedő Péter igazolványos kiszolgált csendőrt az algyógyi járásbírószághoz hivatalsszolgálatra nevezte ki.

Pályázatok. A buziásfürdői adóhivatalnál díjaz gyakor-
 nokai, a soproni pénzügyigazgatóságnál kezelési-gyakor-
 nokai állásra 2 hét; — a selmecbányai bányászati és
 erdészeti főiskola erdőmíveléstani tanszékénél tanár-
 segédi, Pécs város törvényhatóságánál hat (6) II. oszt.
 rendőri állásra 4 hét; — a nagyborosnyói és miklósvári
 (Háromszék vármegye) szolgabírószághoz járási ir-
 nokai, a homonnai adóhivatalnál szolgai állásra 6 hét
 és a lugosi pénzügyigazgatóság kerületében pénzügyőri
 ügyvezetői állásra 8 hét alatt adandók be a pályázati
 kérvények.

Szerkesztői üzenetek.

I. I. Fejérvár. 1. Érettségi vizsgálaton kívül semmi
 sem szükséges. 2. Két év. 3. Elég, ha így czimezi:
 Keleti Kereskedelmi Akadémia Budapest, vagy Bécs.
 4. A tanév szeptemberben kezdődik.

B. A. Dr. Pállay Sándor jelenleg Herkulesfürdőn van.
A. F. Nagybecskerek. Nincs a magasabb lakbér-
 osztályba sorozva.

10265. 1. Káros, ha tiszta faju vadászbet kölykeket
 kuvaszkutyára szoptat. 2. Szerzetesnek nincsenek, csak
 szerzetesek.

Mártha. A kérdésre nem sikerült eredményes vá-
 laszt szereznünk.

F. József. A kereskedők vasárnap délelőtti 10 óráig
 adhatnak el dohányt s szivarokat, — a kizárólagos
 dohányárusok délután 3-ig kötelesek árulni, akkor be-
 csukni tartoznak. A korlátolt dohányárusok — vagyis
 korcsinárosok — ivó vendégeiknek ezentúl is épp úgy
 adhatnak szivart és cigarettát, mint eddig. Az a korcs-
 máros, akinek boltja is van — de vendéglőjére külön
 trafik-engedélyt nem kapott, — ezentúl természetesen
 nem adhat el vendégeinek sem szivart, sem dohányt.

E. Dr. 1. A kérvényt csak a sorozó bizottság előtt
 való jelentkezésnél kell betérjeszteni. 2. Olyan ezred
 csak Klagenfurtban van, a kérvényt a 101. számú cs.
 és kir. gyalogezred hadkiegészítő parancsnokságához
 kell intézni.

S. M. Felsődabas. Sorsjegyei közül az 1599/9. sz.
 Józsviv-sorsjegy 14 K-t nyert, a 2777/1 Magyar állami-
 sorsjegy (1870-es) pedig, ha 100 forint névértékű:
 303 62 K-t, ha 50 forint névértékű: 151,74 K-t. A töb-
 bit nem húzták ki.

VIZALLÁS.

augusztus 8. augusztus 9. augusztus 8. augusztus 9.

Inn	Shhdng	m	é	Tisza	M.-Sziget	m	é
Duna	Passau	2.18	2.35		0.00	0.00	0.00
	Linz	3.04	3.22		0.29	0.22	0.22
	Bécs	0.24	0.12		0.68	0.50	0.50
	Pozsony	0.08	0.07		0.31	0.38	0.38
	Komárom	1.95	1.95		0.22	0.28	0.28
	Budapest	2.95	2.91		0.22	0.29	0.29
	Paks	2.50	2.41		0.65	0.70	0.70
	Mohács	0.00	2.00		0.13	0.08	0.08
	Gombos	3.56	3.40		0.95	1.36	1.36
	Uvidék	0.00	4.12		3.02	2.92	2.92
	Pancsova	3.59	3.47	Óndava	Hoór	1.02	1.87
	Orsova	2.04	1.98	Tapoly	Bártfa	0.34	0.84
Morva	Morvafalu	0.73	0.77	Rodrog	Ladmoza	0.80	0.40
Vág	Zsolna	0.92	0.75	Sajó	Zsoleza	1.50	1.54
	Trencsén	0.61	0.62	Herény	Herény	0.23	0.31
	Szered	0.78	0.98	Herettyó	B.-Ujfalu	0.23	0.28
Rába	Szt.-Gothárd	0.80	0.80	Kőrös	Caucsa	0.32	0.80
	Sárvár	0.05	0.08		N.-Várad	0.00	0.22
	Győr	2.45	2.41		Bélnyes	0.23	0.51
Dráva	Varasd	1.88	2.12		Tonko	0.32	0.38
	Zákány	0.16	0.36		Gurahone	0.28	0.80
	Barca	1.56	0.60		Borosjenő	0.35	0.35
	Eszék	1.81	1.86		Pákés	0.37	0.32
Mura	M.-Szerdah.	0.64	0.72		Gyoma	0.22	0.14
Száva	Zágráb	0.00	0.02	Maros	Gy.-Fehérvár	0.86	0.42
	Szilvágy	0.00	0.00		Branyicska	0.00	0.00
	Mitrovicza	1.35	1.29		Soborsin	0.00	0.00
	Décs	0.39	0.28		Arad	1.16	1.16
	Selmér	0.18	0.10		Makó	0.06	0.10
Kraszna	N.-Majláty	0.48	0.40	Temes	K.-Kostély	0.32	0.38
Láboreza	Munkács	0.14	0.14	Béga	Kiszató	0.40	0.40
Latorca	Homonna	0.28	0.22		Temesvár	1.00	1.00
Una	Perocseny	0.01	0.00		Beckerek	0.93	0.98

IDŐJÁRÁS.

A meteorológiai központi intézet távirati jelentése
 1907. augusztus 9-én reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:
 Hazánkban az idő tulnyomóan derültre és
 szárazra változott és a hőmérséklet is emelkedő-
 ben van. A maximum Fiumében 32 C°, a mini-
 mum Nagyszebenben 8 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:
 Tulnyomóan derült, száraz és igen meleg idő
 várható.

Állomás	Legnyomás mm 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Szélirány és erője	Felhőzet		Hőmér- séklet	
				max.	min.	max.	min.
A.-Szatmár	67.2	13.5	N	2	4	23	10
Ungvár	65.9	13.4	SE	1	1	24	13
Késmárk	65.1	16.0	S	1	1	21	13
Losoncz	65.8	15.7	WNN	1	1	23	10
Ógyalla	65.8	17.4		3	0	25	12
Budapest	66.1	18.3	NW	1	0	25	16
Herény	66.1	17.0		1	0	25	14
Keszthely	66.2	21.2		2	2	25	15
Pécs	66.7	19.0	N	1	0	26	17
Zágráb	66.0	19.4	NE	1	1	28	18
Fiume	63.8	23.7	N	3	1	32	22
Szeged	66.6	19.0	S	2	0	24	15
Temesvár	67.6	15.8	E	1	0	26	13
Nagyvárad	66.5	17.8	SW	2	2	25	13
Kolozsvár	67.7	13.4	SW	1	3	25	9
Nagyszeben	65.0	12.4	ESE	1	0	29	8
Szatmár	—	17.3	SE	3	4	24	12
Ezer	—	15.4	N	1	0	27	12
Arvavár	—	13.4	N	1	0	17	11
Solmekzbánya	—	15.8	N	1	0	18	12
Komárom	—	20.4	N	1	0	23	14
Magyar-Óvár	—	17.0	N	1	0	24	17
Sopron	—	16.4	SW	1	0	22	14
Eszék	—	19.7	N	1	0	27	15
Kirkevenca	—	28.6	NW	1	0	31	20
Debreczen	—	15.1	SW	2	4	25	11
Kocskemét	—	—	—	—	—	—	—
Oroszló	—	—	—	—	—	—	—
Arad	—	18.6	SE	4	1	25	15
Zsombolya	—	16.7	N	1	0	25	13
Versecz	—	19.1	W	1	0	28	12
Orsova	—	20.6	N	1	0	31	12

Felelős szerkesztő:
PURJESZ LAJOS.
 Kiadótulajdonos:
 A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.
 Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

Magyar királyi államvasutak.
 Érvényes 1907. évi május hó 1-től.

Közvetlen vonatösszeköttetés

1. út — Bécs — Wien — Budapest — Belgrád — Sófia és Konstantinápoly (illetve Orsova — Bukarest — Constanza és Konstantinápoly) között.		2. út — Bécs — Wien — Budapest — Belgrád — Sófia és Konstantinápoly (illetve Orsova — Bukarest — Constanza és Konstantinápoly) között.	
10 10	naponta	11 20	naponta
8 05	8 10	11 00	11 00
9 05	8 40	11 20	11 20
10 30	kedd, csüt., vas.	11 40	kedd, csüt., vas.
1 40	szar., pént., hétfő	12 00	szar., pént., hétfő
2 35	szar., szombat	12 20	szar., szombat
12 55	csüt., vasárnap	12 40	csüt., vasárnap
11 40	hétfő, hétfő	13 00	hétfő, hétfő

KI AKAR ÖNKÉNTES LENNI?

Mindazon ifjak, akik az előirt iskolákat nem végezték, előke szültségre s foglalkozásukra való tekintet nélkül megszerezhetik az egyéves önkéntesi jogot.

Aki már sor alatt volt, elkésett. Születési év okvetlen közölnöd.

Értesítőt ingyen és bérmentve küld: **Járossy Lajos** a Lichtblau-féle katonai előkészítő tant. igazg. tulajdonosa Debreczen.

Az intézet állami felügyelet alatt áll.

Sérvben szenvedők!

A cs. es. kir. szab. Keleti-féle sérvkötő, pneumatikus gummi-pelottával, a legújabb sérveket a legnagyobb könnyűséggel is visszatarja. Ár: Egyoldalu — K 12 Kétoldalu — K 24

25 év óta fennálló testi-egyesületi (orthopaediai) műintézetben egy fővárosi gyakorló szakorvos allandó felügyelete mellett a leg-tökéletesebb technikai ki-vitelben készülnek: Műlábak és műkezek, mű-fűzők és egyenestartók. Járó és támogatók, haskötők.

HAZAI IPARI

GUMMI görcsérharisnyák stb.
 Fontos hölgyeknek: Női kiszolgálás.
 Kérje ingyen és bérmentve ezernél több ábrával ellátott képes árjegyzőkönyvet.

KELETI J. orvosesztétikus műszergyáros, BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 17.
 Gyár: IV., Koronaherceg-u. 18. Alapított 1878.

Minden szőlőbirtokosnak elengedhetlen olvasmány a

„Borászati Lapok”

Magyarország leggazdagabb tartalmu és legolcsóbb szőlészeti és borászati szaklapja, mely kitarással küzd a szőlőművelők anyagi érdekeiért.

Évenként több diszes műmellékletet ad

A „Borászati Lapok”-ból minden érdeklődőnek 3 héten át küld díjmentesen mutatványszámot annak kiadóhivatala (Bpest, IX. Üllői-ut 25.)

A lap előfizetési ára: Évenként 12 korona Félévenként 6. kor. Negyedévenként 3. kor.

Elmegeye
 Sokáig r
 Olyan d
 Elmegeye
 Hogy a
 A lelke
 Almatlan
 Hogy a
 S ha a
 Okosan,
 Többé n
 Kezem r
 S a hajr
 Eldördül
 S mig p
 Azt hird
 A rozzar
 Gyürt pa
 Megnyu
 A napfé
 És kezd
 Nem baj
 Folytatja
 Kérték a
 Láttam b
 És elvág
 Mennem
 Elmegeye

(Or
 kormány
 amellet,
 vonalat
 szolgáln
 suriába
 600 rube
 szersmin
 jövedelm
 megy a
 de elő
 helyezi
 csa zajt
 gyujt,
 néhány

FE

De
 amenny
 Wallstre
 alatt a
 szafojto
 helyemb
 két kez
 oldalab
 Há
 uton, ar
 Astor-he
 jelentett

Az
 ják, ho
 óvja, ol
 mesnak
 tért ked
 mögötte
 tünk, ke
 elrepül
 közelbe
 motorko
 tűzhöz

Há
 nak bel

hajts el
 blokádt
 maradsz
 és akko
 Ne
 mat, d
 mögött
 előre ju
 tásban
 téren a
 mobilur

KÜLÖNFÉLÉK.

Elmegyek én innen.

Elmegyek én innen hidegen, nyugodtan, Sokáig remegtem, de már megnyugodtam. Olyan dőre voltam, de már észretértem. Elmegyek én innen csöndben, észrevétlen. Hogy a bucsuzómat majd senkise hallja, A lelkelem nem ontom akkor dőre dalba, Álmatlan éjszakán majd nyugodtan várom, Hogy a hajnali köd ablakomra szálljon. S ha a hajnali köd ablakom bevonja, Okosan, józanul és nem féltalomba. Többé már nem félek téged fehér halál, Kezem nem remeg meg . . . és a pisztoly talál. S a hajnali ködben nem is lehet másként, Eldördül fegyverem örömrivalgásként. S mig pirosló vérben vergődik a testem, Azt hirdeti minden : győztem, bár elestem. A rozszant butorok s az ócska asztalon Gyűrt papírok . . . néhány félbemaradt dalom, Megnyugvás és öröm ül mindezek fölött. A napfény beárad . . . és szállni kezd a köd, És kezdődik újból a fényteli élet. Nem baj, ha épp egyik mostan semmivé lett, Folytatja a másik, ahol én elhagytam. Kérték az életet s én szívesen adtam. Láttam busziveket durván összetörve, És elvágytam innen . . . vágytam a göröngyre. Mennem kell, mert üznek és már megnyugodtam. Elmegyek én innen hidegen, nyugodtan.

Geréb László.

(Orosz kisértelek.) Lusonki faluban, a vitebszki kormányzóságban nemrég oly eset történt, mely amellet, hogy az orosz parasztság szellemi színvonalát jellemzi, bohózatíróknak is hálás tárgyul szolgálja. Egy parasztszany, kinek férjét Mand-suriába vitték s állítólag elesett, egyszerre csak 600 rubelt kap a férjétől a távol Keletről s egy-szersmind azt is megírta neki, hogy nagyon jövedelmező foglalkozása van. Az asszony el-megy a postahivatalhoz, a pénzt fölveszi, de elővigyázatból a postatakarékpénztárban helyezi el s este felé hazatér. Éjfél tájban furcsa zajt hall a szobájában s mikor gyertyát gyújt, majd kővé mered a rémülettől. Előtte néhány alak áll halotti lepelen, érthetetlen

szavakat mormolnak, aztán haláltáncot árnak s végül megállnak a halálra rémült asszony előtt. Elmondják neki, hogy a férje őket meggyilkolta, kirabolta, de most kikeltek a sírból, hogy az elrablott pénzt visszaköveteljék, mert meghal-lották egy arkangyaltól, hogy a pénz nála van. A parasztszany remegve mondta el nekik a való tényállást s megígérte, hogy a pénzt holnap el-hozza s átadja nekik. A halottak szigorú hallga-tást parancsoltak rá, mert különben a pokolba jutnak. Az asszony másnap a takaréka ment s visszakérte a pénzt. A hivatalnok, ki ezen kissé elcsodálkozott, lassanként kivette belőle a titkot s meghagyta neki, hogy csak menjen haza pénz nélkül, a többi pedig bizza rá. Nyomban értesít-te a rendőrséget s mikor másnap a halottak megjelentek, lefűlétek őket. A falu vénje, a szta-rozst volt két segédjével együtt.

(Boldog sziget.) A Jöreménységfoka és a Szarv-fok között van egy apró sziget, amelynek csak 75 lakója van. A szigetnek Tristan da Funcha a neve és érdekes, hogy lakosai az idegen világ-gal évente csak egyszer érintkeznek, amikor egy angol hajó köti ki partjait. A szigeten élők mindnyájan rokonságban vannak egymással és egy Glass nevű angol tengerész-áltisztnak az utódai, aki 80 esztendő előtt, amikor az angol-ok a szigetet elfoglalták, azt kérte, hogy enged-jék meg neki, hogy a szigeten letelepedjék. Kérelmét teljesítették is és most családja 75 főre gyarapodott. A sziget lakosságát már több ízben ki akarták telepíteni, sőt a fokföldi kormány kecségető ajánlatot is tett nekik, de a lakosok mindegyre csak azzal érvelnek, hogy annyira meg-kezdvelték a magányt, hogy nem akarnak erről le-mondani. Az emberek itt mind becsületesek, józan gondolkodásúak és teljes békeességben élnek vilá-gukat. Bűn és gonoszított Tristan de Funchan tel-jesen ismeretlen fogalmak. Pénzüik nincs, de nincs is szükségük rá. Az egész szigeten nem található sem üzlet, sem templom, sem iskola, nincsenek törvények, sőt még újság sincsen. Mindenki úgy él, ahogy neki legjobban tetszik. Az emberek mű-veltek és hatalmas testalkatúak. Nincs érzékük az idő- és térvizonyok iránt, egymás között kötnék házasságot és az egyetlen kellemetlenség, amely őket néhanapján éri az, hogy a patkányok nagyon elszaporodnak a szigeten.

(Ellopott hajók.) Az orosz tengerészeti miniszter nemrég elhatározta, hogy tizenegy állami hajót, három személyszállító és nyolc teherszállító gő-zöst, mint kislejtezett elad. A határozat meghozása és az árverés kiírása között termé-

szetesen nagy idő telt el, mert a hivatalos ut végtelenül lassu járásu. Mig az árverés napja lassu lépéssel közeledett, sokan teljesen lesze-relték a hajókat. Ellopták a berendezés értéke-sebb darabjait, azután a rézrudakat, kilincseket s egyáltalán minden részt, amit le lehetett venni és aminek értéke van. Az árverés első napja elkezdődött. Néhány hivatalos személy el-megy egy komoly ajánlattevővel a kikötőbe, hogy megnézzék a hajókat s nagy rémületükre azt látják a hivatalos urak, hogy a legdrágább hajó, a „Matild“ eltűnt. Rögtön megy a parancs mindenfelé, hogy a „Matild“-ot meg kell találni és külön bizottság alakult az ellopott hajó felku-tatására. Eddig hasztalanul kutatták, mert a tolvaj alkalmasint más névre keresztelte és bizonyára be is festette. Hogy merre jár : olyan titok, amelyet nagyon szeretnének most tudni, akiknek vigyáznio-k kellett volna rája.

(Csörgőkigyó-vadászat.) Észak-Amerikában, a pennsylvániai kékhegyekben, nagyon sok a csörgő-kigyó, melyek főképen a madarakból, kisebb kigyókból, patkányokból, gyikokból, egerek-ből és mókusokból táplálkoznak. A csörgő-kigyók egy bizonyos delejes állapotnál fogva ezeket az állatokat nagyon könnyen megejítik. A kékhegyek lakói a csörgőkigyókra a vadászatot külön mulatságként üzik és éppen veszedelmes volta miatt nagyon kedvelik. Egy angol utazó következőleg írja le a kigyóvadászatot, melynek szemtanuja volt : A kigyóvadászok mindenkor párjával vonulnak ki, hogy megmaratás esetén egyik a másiknak segítségére lehessen. Nehéz, vastag csizmákat huznak, gummitalpakkal. A gummitalpakra a sziklás és sikamlós hegyek miatt van szükség. A vadászatra legalkalmasabb a déli idő, a mikor a csörgőkigyók köveken vagy sziklákon kinyújtózkodva vagy összetekergődve a napon sütkéreznek. A veszedelmes kigyó csak ritkán zárja le szemeit, szaglása rendkívül éles, de harapni csak akkor szokott, ha rálépnek vagy ingerlik. A vadászok hosszú botokkal felfegyverkezve indulnak el a veszedelmes vadászatra. A bot végén villa van, melylyel, ha csörgőkigyóra akadnak, annak a fejét leszoritják, azután egy fafogó segítségével állkapcsait leszoritják és a magukkal hozott szek-nyébe dobják, melynek felső részét drótháló fedi. Az így zsákmányul ejtett csörgőkigyóknak csak kis részét adják el élve. A legtöbb kigyót meg-ölik, bőrét lenyuzzák és husát a disznók elé dob-ják, megeszik a mérges hulló husát, anélkül, hogy az nekik megártana.

FEKETE PENTEK.

— AMERIKAI REGÉNY. —

Írta : THOMAS W. LAWSON.

49

De nem! Ismét fordult egyet egy sarkon, amennyiben a kocsi két jobboldali kerékjén a Wallstreetről a Broadway-ra kormányozta, mi-alatt a sok sétáló a járdákon a rémülettől visz-szafojtotta a lélegzetét. Én is felemelkedtem helyemből, de egészen összeszuszorodva s mind-két kezemmel görcsösen kapaszkodtam a kocsi oldalába.

Hála Istennek, a különben olyan élénk fő-uton, ameddig szemeim elláthatnak, még az Astor-housen túl is, nem volt kocsi látható. Mit jelentett ez ?

Az isteni gondviselés, amelyről azt mond-ják, hogy a bolondokat és részégeket meg-óvjá, oltalmába vette volna egy örült szerel-mésnak örült hajtását elvesztett, de ismét vissza-tért kedvese után? Vad csengetést hallottam mögöttem, amint a World Building előtt elröpül-tünk, két motorkocsit láttam magunk mellett elrepülni, mely telve volt emberekkel. Midőn közelébe jutottunk, láttam, hogy a tűzoltók motorkocsijai voltak, amelyeket valahova a tűzhöz hívtak. Ezek csengettek olyan örülten.

Hálát adtam újból Istennek, mialatt Bob-nak belekiáltottam a fülébe :

— Beulah szerelmeért, boldogságáért, ne hajts el mellettük, Bob, mert menthetetlenül blokádba jutunk és elvesztél. Ha mögöttük maradsz, ők szabadá teszik az utat nekünk és akkor talán még élve kerülünk hozzá.

Nem tudom, vajjon meghallotta-e szavai-mat, de annyi bizonyos, hogy a motorkocsik mögött maradt és nem is kísérelte meg, hogy előre jusson. És tovább száguldtunk vad haj-tásban végig az egész Broadwayn. Az Union-téren aztán elvesztettük uttörőinket. Mikor auto-mobilunk a tizenegyedik utcán keresztül egye-

nesen a negyedik avenue-re rohant, Bob ugy látszik a maximális gyorsasággal kormányozott, mert ugy látszott, mintha a kocsi a levegőn keresztül röpülne.

Két teherkocsit lesepertünk a járdára, amely a házak falán szétmállott. A vad lárma, káromkodás zaja tulharsogta a motor zaját s ugy látszott, hogy folyton követ bennünket.

Bob siket volt minden iránt, ami körülöt-tünk történt. Egész lénye felolvadt abban az egyetlen vágyban, hogy minél gyorsabban előre jusson. Tudtam, hogy rendkívül ügyes vezető, mert a Beulahval történt szerencsétlenség óta egyetlen szenvedélye volt a boldogtalannak asszonyával automobilozni, de hát ki számitha-tott arra, hogy ez az ide-oda ingadozó, nagyot-zökkenő járművet baj nélkül fogja a 42-ik utcába elvezetni? Bob, ugy látszott, ezt a csodát is megteszi. Egyik járda szélétől a má-sikhoz repültünk; mellettünk, előttünk a kocsik és gyalogsétáló tömege, mintha a kocsivezető szeméit és kezeit az isteni sugallat kormá-nyozta volna.

Végül átrepültünk a téren és a negyedik avenue-n fel a 26-ik utcáig. Szédültem, midőn forgószél gyanánt keresztülrobogtunk a Macli-son-téren.

Vajjon egyenesen akart haladni, mig a 42-ik utcát elérjük és megkísérel, hogy a szerpen-tin pályaudvarról az utasok tömegén, a teher-kocsik és egyfogatúak lánczán keresztül az 5-ik avenue-re jusson?

Nem. A feje láthatólag tisztia volt. A sarkon ismét vad kanyarulatban befordította az automobil a 40-ik utcába. Jó hosszú darabon az automobil két kereke a járdán haladt és én már elkészültem a végsőre. De ez nem követ-kezett be.

Az új világ, amely felé Bob sietett, ugy látszik, barátságosan viselkedett iránta, mert különben a sors párkája, amely öt évig szőtte élete fonalát, nem vezetete volna sértetlenül keresztül minden szenvedésen és bajon, amely számtalanszor mutatta a biztos halált?

Anélkül, hogy mérsékelte volna valamivel

is a sebességet, a 40-ik utca sarkán befor-dultunk az 5-ik avenue-be, a 42-ik utcáig szabad volt az ut; ott azonban a teherkocsik, üzletkocsik és egyfogatúak tömege elzárta az utat.

Bob bizonyára meglátta az akadályt, mert hallottam, amint maga elé káromkodik. Ez volt minden, ami jelezte, hogy öntudatnál van és hogy oly közel a célhoz akadály hárult az útjába.

A sebességet csökkentő csavarhoz hozzá sem nyult; a motor, mintha parittyából dob-ták volna ki, ugy repült el két épülettömb előtt. Kettő előtt? Nem, csak egy és a másiknak háromnegyed része előtt, mert csak alig néhány méternyire a fekete fal előtt megrántotta iszonyu erővel a féket, a vasszörnyeteg pedig ránga-tódzott és rengett, mintha ezer darabra ké-szülne szétmállani; de megállt, szorosan beékelve egy lövönat és egy teherkocsi közé.

A motor még mindig dolgozott, puffogott, midőn Bob már leugrott volt és mint egy va-dászkutya a vad nyomán, ugy rohant végig az utcán.

Az utcán járók nagy csodálkozására én is utána rohantam.

Bob háza előtt emberek álltak a küszöbön. Bob titkárja pedig így szólt :

— Hála Istennek, csak hogy itt van már mr. Brownley. Ő az irodában van. Ott találtam őt legnagyobb meglepetésemre, teljesen nyu-godtan és értelmesen. Kérdezni nem kérdezett semmit, csak így szólt :

Mondja meg mr. Brownleynek ha jön, hogy beszélni óhajtok vele.

Azután megparancsolta nekem, hogy a délutáni újságokat szerezzem meg neki és ad-jam be. Körülbelül egy óra előtt beszereztem neki.

Az épület többi részét utasítása szerint elzártam. Azt hiszem, hogy ő teljesen bizonyos benne, mintha a régi helyen volna. Nem mer-tem azonban újra bemenni hozzá, mert féltem, hogy kérdezni talál valamit. Miután még —

(Folyt. köv.)

NI?

zokot.

ett.

lendő.

a:

i előkészítő

debrezen.

att áll-

szab. Keleti-

pneumatikus

val, a legzse-

legnagyobb

viszatarlja

u — K 12

u — 24

nnálló tes-

orthopaediai

egy fővárosi

rvos allandó

llett a leg-

technikai ki-

szűlnék:

üzek, mű-

yenestartók

ek, haskötők

IPARI

nyák stb.

olgalás.

si több ábrával

zökmet.

szorgyáros,

EST,

eg-utca 17:

atott 1878.

agedhetlen

ok

artalmu

borá-

al küzd

keiért.

okletet ad

len ér-

ijmen-

ak ki-

ut 25.)

12 korona

int 3. kor.

Budapest,

ly között.

11 55

4 13

8 10

1 10

7 25

0 15

2 10

11 33

6 55

8 40

10 20

8 30

1 00

6 41

6 13

8 48

7 25

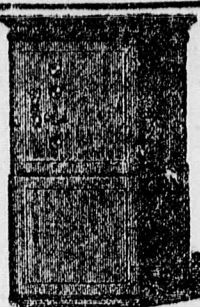

A KOCH-féle szabadalmazott
Körgallér

az egyedüli vízmentes loden-gallér, amely a szabad mozgást megengedi, nélkülözhetetlen vadász-és turista-ozéokra, minden színben kapható 34, 30, 28, 20 és 11 korona árban egyedül

KOCH TESTVÉREK Budapest **26.**

legnagyobb férfi-, fiú- és gyermekruha áruháza Károly-körút
Vadász és sportárjegyzéket bérmentve küldünk.

Pénzszekrények

egy darabból álló kőpennyel legelőnyösebben beszereshetők.

BECHER ÉS HILDESHEIM

az ország pénzszekrénygyártóinak és trezorépítőkészítőinek magyarországi vezérképviseletének

NEY és EPSTEIN cégé, BUDAPEST, VI., Földmunka-utca 4.

Képviselek minden városban kereskedőknél.

ARJEGYZÉK ÉS TERVEK DÍJMENTESEN.

Régi szerkezeteket cserélőpen átvásznak.

A legújabb hajók és hajszűrővasak.

MÜLLER J. L.-féle Brise de Violette

legkedveltebb illata illat
frissen szedett ibolyának illatával egyenlő kellemessége tartóssága és finomságára nézve felülmúlhatatlan ezen a földön és kellemes illata által.

Övege 1.50. Kapható: 2.50 és 4.50 forint.

MÜLLER J. L. CS. és kir. udv. szállító
Koronaherceg-u. 2. Rottenbiller-u. 8.

AZ EGÉSZ ORSZÁGBAN KAPHATÓ

Baba és hajkefékben nagy választék.

ÓVÁS!

Több cég utánosza az általam 4 éve helyből előkelet pénzügyi irodájában a rendszerű

butor-hitelesztályom

hirdetéseit a n. é. közönség megismerésére. Nálam sem váltó, sem részvényjegyzés, sem más ismert szövetkezeti költségek nincsenek.

Készpénzben szállított teljes lakberendezéseket 36 havi bank-törlesztésre 300 koronáig fizetendő havi 10 korona 700 20 1000 30

Hozta 8% a 10%-ot a 10% kamattal. Előleg 5%

Szállítás vidékre is. Szállítási díjra is. Szállítási díjra is.

Bartók Farkas asztalos- és kárpitos-
ipari áruktára
Bpest, VII., Király-u. 13. (Gozsdu-palota II. és III. udvar.)
Eutoralban Árjegyzékkel 60 fillér.

Kösznet

kazánfűtőre, tégelyá-
raknak és háztartási cé-
lokra ajánl azonnali és
egész évi szállítást

ANGYAL IGNÁC,
köszénnyereskedő,
Budapest, I., Bors-utca
22/a., augusztus 1-től
kezdve I., Várók-utca
10/a. sz. 26788

„VULKAN”

biztos hatású, méregmentes
patkány- és egérirtó-koczkák.

„Vulkan-koczkák” ezen kártékony állatoknak kedvező eledele, amelyet azok falánkul fogyasztanak el.

„Vulkan-koczkák” gyakorlatilag számtalanszor kipróbált és mindig fényesen bevált irtószer.

„Vulkan-koczkák” pusztító hatása bámulatosan gyors úgy, hogy az eredmény már 24 óra után tapasztalható.

„Vulkan-koczkák” szilárd anyagból áll, miért is az bárki által könnyen kezelhető, illetve felszórható.

„Vulkan-koczkák” kapható egy és három koronás dobozokban, kitűző 6 kor. árban, használati utasítással ellátva, ismétlődő megfelelő árengedményben részesülnek.

A „Vulkan-koczkák” főtallalója és felfelügyelője:

REINER GÉZA
Budapest, VI., Eötvös-utca 8. szám.
Telefon 86-80. Telefon 86-80.
Ugyasintán elvállaltatik patkányok és egerek teljes kiirtása. — Vidéken is olcsón. Szavatolással.

Uj találmány! minden betegség ellen.

A GYOMORBAJT oszrájában kiáll, a gyomorhűlést lehet ellenőrizni a szabadalmazott nyert állítható gyomorvédő-ív, máj-, vesé-, epebaj ellen is. A hátsó-
szék-gondját, stb. azonnal megszünteti.
Hatása rögtön. — Ár 8 K. 40 fillér.
Tulaj. termékekre 4 K. 40 fillér. — A
gyomor és hátsó-ív ára 6 K. 40 fill.
Rendelésnél elég a derék körmérése centim. vagy csárna szál beküldve, a pénz megküldésére, vagy utánvétellel széküldi Takács Dániel
Nagyvárad, Sorompó-u. Utánzás tilos!

Radial Elixir gyarja
Alföldi Cognacgyár
Kecskemét.

gyógyfűlőkör.

Radial Elixir
ALFÖLDI COGNACGYÁR
KECSKEMÉT

Mindenütt kapható.
Postán utánvét mellett 1 literes üveg 5 korona.

Rendkívül olcsó és kényelmes kirándulási hajójáratok Budapest—Vác és Nagymaros között.

Az első cs. és kir. szab. Dunagőzhajózási Társaság közli, hogy kedvező időjárás esetén f. évi június hó 16-tól fogva minden vasár- és ünnepnapon rendkívül olcsó és kényelmes kirándulási hajójáratokat tart fenn Budapest—Vác—Nagymaros között.

	órakor	órakor
Indulás Bpest Petőfi-térről	8:00 d. e.	és 2:30 d.
„ „ Batthyány-térről	8:05 „	2:35 „
„ „ Obudáról	8:20 „	2:50 „
Érkezés Vácra	10:00 „	4:30 „
„ „ Nagymarosra	11:00 „	5:30 „
Indulás vissza Nagymarosról	11:30 „	8:00 este
„ „ Vácra	12:15 délben	8:45 „
Érkezés Budapest Obudára	1:10 d. u.	9:40 „
„ „ Bpest Batthyány-térre	1:25 „	9:55 „
„ „ Petőfi-térre	1:30 „	10:00 „

Ezen járatok rendkívül mérsékelt menetdíjai a következők:

Budapestről Vácra vagy megfordítva
I. hely: 40 fillér, II. hely: 30 fillér.
Budapestről N.-Marosra v. megfordítva
I. hely: 100 fillér, II. hely: 70 fillér.
Vácra N.-Marosra vagy megfordítva
I. hely: 60 fillér, II. hely: 40 fillér.

Négy és tíz év közötti gyermekek féláron, katonatisztek és katonai hivatalnokok az első osztályon féláron, katonák (legénység) második osztályon féláron; a m. kir. állami és udvari hivatalnokok a szabályszerű igazolvány alapján az első osztályon második osztályú jeggyel utazhatnak. Azonkívül az utazó-közönség kényelmére való tekintettel olcsó menet- és térítjegyek adhatnak ki és pedig:

Budapestről Nagymarosra és vissza
I. hely: 150 fillér, II. hely: 120 fillér.
Vácra Nagymarosra és vissza
I. hely: 90 fillér, II. hely: 75 fillér.

Fenti járatok alkalmával egy nagy s minden kényelemmel ellátott termes gőzös közlekedik, melyen a közönség első elől is védve van. A hajón jó vendégvárás van polgári árrakkal s pontos kiszolgálással. Nagymaros és Visegrád között csavargőzös közlekedik, melynek állomása Nagymaroson közvetlenül a hajó kikötőhelye felett van. Ha e járatokat bármely okból abba kellene hagyni, úgy erről a társulat idejekorán hírdetést fog közzétenni.

Budapest, 1907. július hó.
A forgalmi igazgató

E hirdetés rovában minden szó egyszeri beiktatása közönséges peit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovában minden szó egyszeri beiktatása közönséges peit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények
használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrény raktárban. Budapest, V., Bálvány-utca 6/C. 286

Időges és gyengérségű
gyermeknevelési szakaszeri oktatást és teljes ellátást nyerne. Kólemen Ignác gyógypedagógus, Budapest, VII., István-ut 29. sz. 26431

«Hozzá»
Ujra meg újra olvasom bájos leveledet, bár tartalma a boldogság érzését keltik bennem, mégiscélját megérteni nem tudom. Mit akartál vele? A poklok tüzeit olajjal öntözni, vagy lelkeim háborgását megnyugtani. Nem tudom. Hogy helyzetem most szászorta nehezebb, azt érzem. Nincs óra; nincs idő, hogy lelki szemem előtt ragyogó szempárod meg ne jelenne és én mindig ezek után vágyok. Hová leszek, mi vé leszek, nem tudom, de ha igaz mit édes leveled mond, úgy mént meg és ne hagyjal elkárhozni. Ezer csók és forró öleléssel gondol reád Atyusod.

Csinos
fiatal zseni nőszülné korívétel nélkül gazdag hölgygel. Ugyanők kizárva. Leveleket „Mágnás 38896” jelige alatt a kiadóhivatal továbbít.

Nősülni
szeretne egy nagyobb vidéki városi intelligens kereskedő. Elvenne 25-30 éves keresztény hajadont vagy gyermektelen özvegyet, kinek 15-20 ezer korona hozománya van. Ajánlatokat és leveleket teljes címmel „Kereskedő-67216” jelige alatt a kiadóhivatal továbbít.

Csemegecsöllöt
legnemesebb fajokban, zamatos finom körtét, változatos legszébb almát 5 kilós postakosarankint 3 koronáért szállít Rottmann és Keller szállótelepe és Kertészete Kiskunhalason.

Butor
új és használt beraktározásból visszamaradt, csillárok, lámpák, irodaibereendezés, pénzszekrények bűmaltos olcsón eladó. Beraktározási vállalat tulajdonos Landsman Sámuel Központi városház épület Gerlőczy-utca 2. raktár 10-11-12.

A közeledő
vadászati évad beállításával főlhivom a nagyobb uradalmak és vadásztársulatok figyelmét arra, hogy az elejtett vadak, különösen nyulakból, bármily nagy mennyiséget hajlandó vagyok átvanni külföld részére. Grossmann Jágó, Miskolcz.

Tej
Naponta 800-1200 liter uradalmi tej egy évi szerződésre kapható, átvétel Budapesti állomás. Ajánlatot kérek ár megjelölésével „Tej” jeligére.

Házasság.
Előkelő középkorú özvegy urinő, évi biztos 4800 korona jövedelemmel, keresi idősebb, keresztény nagyjálasu vagyonos férjet. Leveleket „Boldogság 38865” jelige alatt a kiadóhivatal továbbít.

Pénzkölcsönt

Meszközlőnk öt évtől 80 évig köztisztviselőknek, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak a legtöbb esetben kezes nélkül. Ha mégis kezes kellene, díjtalanul gondoskodunk kezesekről. Továbbá kieszközlőnk váltókölcsönt 500 koronától minden hitalképes egyénnek 1-2 kezesel. Erdőpapírra, sorjelgyokra, vidéki bankok részvényeire az érték 9%-ig folyósítatunk kölcsönöket. Bővebb felvilágosítást levélleg válaszbelvegy ellenében díjtalanul nyújt Gerő Testvérek, törvényszéki leg helyezett hitelvállalata, Budapest, Kerepest-ut 30. Telefon 16-42. Ugyanitt 20 fillérért kapható a Pénzügyi Tanácsadó, melyben minden kölcsönre nézve tájékoztató foglaltatik. 25122

Egy elegánsan
berendezett szoba külön bejárattal, egész évre vagy a versenyidőnyre azonnal kiadó. Kemnitz-utca 30. lépcsőházban.

Rendkívül bájos
disztigvált médiike vagy asszonyka ismeretségére vágyódom, ki édes kis pajtása lenne jóképű, vagyonos jogszigorló, tart. tisztnek. Leveleket itt jelelve „Gentry pubi” jeligével kiadóhivatal továbbít.

Egy
intelligens hentes és csemege kereskedő segéd 25 éves, 1200 korona vagyonnal, egy tisztességes keresztény leányt 3000 frt. készpénzzel feleségül venne, akiben boldogságot és üzlethez való kedvet főlalálna. Levelek „Üzletes” jeligére a kiadóhivatalba kéretnek.

Fiatal,
vidéki hentes nősülni óhajt, 10-12 ezer korona hozománnyal. Vidéki, házias nevelésű leány előnyben részesül. Titoktartás biztosított. Teljes című levelek a kiadóhivatalba kéretnek „Komoly cél” jelige alatt.

Viczeházmester
azonnal felvétetik. Práter-utca 29. sz.

Boltiszolga,
felvétetik reggeli, ebéd és 34 korona fizetéssel. Jelentkezni Rosenbergnél, Király-utca 1.

Egy
jó családból való fiu tanonczul felvétetik, Stern József divatru czégnél, Budapest, Kálmán-tér 1.

Fiatal
fűszeresség és boltiszolga azonnal felvétetik. Braun, Hold-utcai vásár-csarnok.

Tanoncz
felvétetik Keményfi-féle fűszer-bor- és csemegekereskedésbe Rákospaotán, Bathányi-utca 24. Tanonc éve 2 évre állapított meg.

Elveszett
a Teréz- és Erzsébet-köruton, végig az Eötvös-utcaig egy fekete notes, mely egy szegény diák okmányait tartalmazta. Ezuton kéri tehát a szives megtalálót, sziveskedjék azt az alábbi címére elküldeni, Noti Károly, Népszínház-u. 26. sz. II. em. 37. sz.

Egy elegánsan
butorozott, külön bejáratu utcai szoba, fürdőszoba használattal, továbbá egy udvari szoba, azonnal kiadó. Bővebbet: Teréz-körut 33. III. em. 31.

Elegánsan
butorozott 2 egymásba nyíló utcai szoba kiadó. Aradi-utca 15. II. em. 4

Egy Eszterházy kocsii
megvételre kerestetik. Ajánlatok „Kocsi” jeligére kiadóhivatalba kéretnek.

Gyermekek
gondozásra elfogad fiatal özvegy, kinek saját gyermeke is van. Ajánlatok „Anyai gondozás” jeligével a kiadóba kéretnek. 5406.

Tanítónő
férjhez menne jölelkü uri emberhez. Fizetésem 2000 korona. Áthelyezés bárhová lehetséges. Teljes című leveleket „Huszonnyégy éves” jelige alatt 15-éig továbbít a kiadóhivatal.

Drogéria
élenk forgalmu intelligens városban azonnal eladó. Vételhez 5000-5500 forint szükséges. Különösen gyógyszerész urak figyelmébe ajánlható. Komoly ajánlatokat „Drogéria 67064” jelige alatt a kiadóhivatal továbbít.

Nősülni
szeretne egy nagyobb vidéki városi intelligens kereskedő. Nőül venn 25-30 éves, keresztény hajadont vagy fiatal özvegyet, kinek 15-20 ezer korona hozománya van. Ajánlatokat és leveleket „Kereskedő 25-30” jelige alatt a kiadóhivatal továbbít.

Polgári, gimnáziumi,
kereskedelmi, reál, magánvizsgálatra, gimnáziumi külfönbözetre és érettségire előkészít Kerekes, Almásytér 16. sz. II. em. 18. sz. Válaszbélyeget kérek. 25465

Vigyázzon,
ha meghúlt és vásároljon valódi Réthy-féle cukorkát 60 fillérért. 25271 sz

Alkalmi vétel.
Butorok, visszamaradt szönyegek, kényseritő körülmények miatt eladók: mahagóni hálószoba 180 frt., iroasztal könyvszekrényvel, olajfestmények 2 frt., nagy perzsaszönyegek, lámpák, 3 águ villany 14 frt. Árverési butoreladás. Dob-utca és Holló-utcai sarokpince. 28616

Építkezéseket!
Gyárak lakóházak tervezését, felépítését, átalakítását bárhol előnyösen elvállalja, tehermentes telkeket törlesztésre felépít. Építési tanácsokkal szolgál Borsody építésiroda Bpest, Rákóczy-ut 71. 782

BUTOR
Fa, vas, réz és kárpított butorok, valamint legszesz és villanyos csillárok, legjobb minőségben, rendkívül olcsó áron készpénzért vagy részletfizetésre kaphatók

Basch Soma
butorraktára, 708 Budapest, VI., Kertész-u. 50. sz. (Király-utca sarok)

Butor:
Urasági lakberendezések háló-, ebédlő- és szalonberendezések, kiváló minőségben olcsón kaphatók Földes B. butortelepén, Kertész-u. 43. Király-utcai sarokházban. 970

Csemegecsöllöt
postakosaranként 2.80 koronáért, 100 kilónként 50 koronáért, görög- és sárgadinnyék 100 kilónként 12 koronáért. Turkesztáni-fajok 40 koronáért, postakosaranként 2.40 koronáért. Rétes, csemegealma, csemegekörték 100 kilónként 24 koronáért, elsőrendű postakosaranként 2.40 koronáért. Vasuti rendelések nélcsakis előleg beküldéselle szállítok. Kovászos ugorka, paradicsom, tölthető zöldpaprika postakosaranként 2.40 koronáért szállít Szabó III. gyümbölskivitele Csongrád. 5411

BUTOROK

háló-, ebédlő-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezések rész- és mahagóni butorok, szönyegek és függönyök valódi angol börgarnitúrák eladása és vétele.

Wechsler Károlyné
VII., Király-utca 23. szám I. emelet 265

Kazinczy-utca sarok.
Veszek zálogcédulákat, elzálogosított briliántokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltok és a teljes értéket kifizetem. Singer Jakab ékszerkereskedő Budapest, Király-utca 91. Izabella-utca sarkán.

Bérmálási
ajándéku legajánlatosabb s legzölcsérűbb, ha arany, ezüst vagy ékszerárut vásárolunk. E czikkeknek legmegbizhatóbb beszerzési forrása a már 28 év óta fennálló Kohn Ede és társa utócai cég, Városház-utca 6. (a volt Granátos-utca). 26442

Pénzkölcsönök
megszerzésére legjobban ajánlható Barabásy Lajos kölcsönkiviteli cég Budapest Rottenbiller-utca 4. (Válaszbélyeg). Közvetit tisztviselői személyi és tárcza hitelt, állami, közigazgatási és magán tisztviselőnek, kereskedők és önálló iparosoknak előlegeket érlekpapirokra, betáblázásra II. III.-ik helyre és nyugdíjakra valamint lakbérkölcsönöket, továbbá zálogcédulákra is stb.

BUTOR

új és használt modern háló-, ebédlő-, uriszoba és szalonberendezéseket, perzsaszönyegeket veszünk és eladunk.

GROSZ SÁNDOR és társa
Budapest, Mész Ferenc-tér 11. ezélett Gyár-utca 2. Az orosz zeneakadémiaival szembe. TELEFON 14-09

Gözcsepőlőgepek
főko mobilok, szalmakazalok, benzínmotorok, használt, gyárilag javított állapokban, részletfizetésre kaphatók. Csereszélytök költöttek. Seifried Hugó, Budapest, Katona József-utca 17. szám. 25983

Jogi,
politikai szigorlatokra alap- és államvizsgákra (egyestantárgyakból is) Kolozsvárra, Budapestre, ugyszintén államszámviteltani államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít: Jogi Szeminárium, Budapest, VI., Rózsa-utca 44., III. em. 8. 26817

Ki a YES-OUI-SI
ezimő lapot megrendeli, jászva minden megerősítés nélkül és únlólan az

angol és franczia
nyelveket alaposan megtanulhatja. Előfizetés ár negyedévenként minden kiadásra 8 korona. Megrendeléseket elfogad és mutaványzamatok küld a kiadóhivatal. Budapest, Andrássy-ut 92. szám.

Stenográfia.
Díjtalan gépírásktatás az összes írógepeken. Díjtalan és biztos álláskövetelés. Minden hónapban új tanfolyamok nyílnak az okleveles gyorsírótanároktól vezeteti Stenográfia Országos Gabelsberger magyar, német gyorsíró és gépíróiskolában. Levelező és vitairás tanfolyamok. Kereskedelmi szaktantárgyak kereskedelmi akadémiál rendes tanárok vezetése alatt. Tanítás reggeli 7-től este 9-ig. Az intézet helyiségei VII., Kazinczy-utca 8. I. em. 30. alatt vannak és össze nem tévesztendő a Kazinczy-utca 3-as szám alatti Stolczerszerű iskolával.

Urasági butorokat, szönyegeket, csillárokat
és legteljesebb berendezéseket (gyárakat és üzleteket is) veszek és eladok. Nagy Zsigmond VI., Lázár-utca 3. (a Váci-körut mellett). Gyönyörű választék a legfinomabb modern és stilszerű matt és fényezett mahagóni pliszander vagy másfajta háló, ebédlő, uriszoba és szalonbutorokban. Rézhálószobák, börgarnitúrák és kárpitosfélékben Perzsa, smyrna és más szönyegeken és függönyökben, modern bronzcsillárokból, gáz, villamos stb.-hez. 26597

Fogak
gondozása gyermekeknél és felnőtteknél
„Közhasználatra írta” dr. Árkövy József
Számos a szöveg köznyomott és színezett könyvomatú ábrával. Ára 2 kor.

Kapható az ATHENAEUM r-táreluat kiadóhivatalban, Budapest, VII., Rákóczy-ut 54. az. és minden hazai könyvtáreszkedésben.

Polgári iskolai
reáliskolai, gymnáziumi, kereskedelmi, egyéves önkéntességre képesítő vizsgákra, valamint mindenféle javító és pótló vizsgákra legrövidebb idő alatt a legjobb sikerrel előkészít „Tanár” Budapest, Thököly-ut 8. I. em. 3. ajtó. 26814

Pénzkölcsön
házkra, telkekre, földbirtokokra első, második és harmadik bekebelezésre is, személyhielt katonatisztek, hivatalnokok kereskedők, iparosok, tanítók részére esetleg kezes nélkül is gyorsan, olcsón közvetit 500

Kreditor bankiroc
Budapest, VII. Dohány-utca 64. (Válaszbélyeg)

Urasági butor

Eladok és veszek; mahagóni hálószobákat, ebédlőket, szalonokat, rezbutorokat, zongorákat, perzsa és szmirna szönyegeket, függönyöket, üveg- és bronzcsillárokat, petroleum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket.

Nagy és Fia

Állandó nagy lakberendezési kiállítás!
IV., Semmelweis-(Ujvilág) utca 21., kapubejáratt. Az egész házban. Telefon 17-77.

Fióküzlet nincsen. 26618

Polgári árak!
Pontos kiszólgálás!
Kitünő szabás!
Vidékre mintát küldök, nagyobb rendezésnél személyesen elmegyek.
Zeliszka János angol uri szabóterem-BUDAPEST, Andrássy-ut 58. I. em. Állandó választék a legdivatosabb angol és bal-földi szövetekből.

Börszékikar

örörsajtolás és börtaragás.

ENDI ANTAL
Budapest, IV., Károly-utca 2

az evangélikus iskolaépületben. Nagy raktár valódi börszék és karosszékben, jóval olcsóbb árban, mint eddig.

Használt székek átalakítása börszékekre olcsó árakban. Legolcsóbb börtutorok és állványok.